ISBN 978-80-7376-408-1
9 788073 764081 >

PRAVIDLA FOTBALU

platná od 1. 7. 2015

OLYMPIA

FOTBALOVÁ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY

PRAVIDLA FOTBALU

platná od 1. 7. 2015

Zpracovala Pravidlová komise FAČR
Kureš Jiří
Hora Jan
Jachimstál Bohuslav
Legierský Bohuslav
Nitsche Jaroslav
Skočovský Milan
Zahradníček Jan

OLYMPIA
PRAHA

ISBN 978-80-7376-408-1

OBSAH

ÚVOD		5
ODBORNÉ POJMY		9
ÚVODNÍ USTANOVENÍ		11
Pravidlo 1	HRACÍ PLOCHA	12
Pravidlo 2	MÍČ	19
Pravidlo 3	POČET HRÁČŮ	22
Pravidlo 4	VÝSTROJ HRÁČŮ	32
Pravidlo 5	ROZHODČÍ	37
Pravidlo 6	ASISTENT ROZHODČÍHO	51
Pravidlo 7	DOBA HRY	55
Pravidlo 8	ZAHÁJENÍ HRY	59
Pravidlo 9	MÍČ VE HŘE A MÍČ ZE HRY	63
Pravidlo 10	DOSAŽENÍ BRANKY	66
Pravidlo 11	OFSAJD	70
Pravidlo 12	ZAKÁZANÁ HRA A NESPORTOVNÍ CHOVÁNÍ	75
Pravidlo 13	VOLNÉ KOPY	95
Pravidlo 14	POKUTOVÝ KOP	101
Pravidlo 15	VHAZOVÁNÍ	107
Pravidlo 16	KOP OD BRANKY	111
Pravidlo 17	KOP Z ROHU	114
Příloha A	POSTUPY PRO URČENÍ VÍTĚZE UTKÁNÍ	117
Příloha B	TECHNICKÁ ZÓNA	121
Příloha C	ÚLOHA ČTVRTÉHO ROZHODČÍHO	123
Příloha D	SPOLUPRÁCE ROZHODČÍCH	125
Příloha E	MEZINÁRODNÍ VÝBOR PRO PRAVIDLA (INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD)	139
Příloha F	ODDÍLOVÍ ROZHODČÍ	142

ÚVOD

Jistě se mnou budete souhlasit, že fotbal je nejkrásnější kolektivní hrou a současně i nejmasovějším sportem naší planety.

Díky jeho přitažlivosti pro hráče i diváky se hraje prakticky na celém světě a snad žádný z jiných sportů nedoznal takové popularity a rozmachu, jako právě on. Je jedním ze sportů, jímž se poměřuje sportovní vyspělost jednotlivých zemí, jedním ze sportů, který smazává hranice mezi státy i rozdíly mezi lidskými rasami.

Fotbal je však nejen krásná hra dovolující hráčům předvádět jemné technické kousky, ale i mužná bitva, která v osobních soubojích přináší nasazení, tvrdost a sílu.

Je proto důležité, aby všichni hráči pravidla fotbalu dobře ovládali, protože jen tak mohou plně využít všech možností k předvedení svého fotbalového umu, tvůrčí invence i fyzických dispozic, aniž by přitom ohrozili zdraví a bezpečnost jiných hráčů.

Dobrá znalost pravidel fotbalu je neméně důležitá i pro trenéry a funkcionáře, neboť ti jsou povinni vést hráče ke slušné hře a k tomu, aby i ve vypjatých situacích, které fotbal zákonitě přináší, nezapomínali na vlastní poslání sportu, totiž na úctu k soupeři a naplnění významu slov fair-play.

Neopominutelnými účastníky hry jsou i diváci, bez nichž by fotbal nebyl fotbalem. Proto je nezbytné, aby i oni v potřebné míře pravidla znali a pochopili, neboť jen tak budou moci z fotbalových stadiónů odcházet s pocitem uspokojení nad předvedenou hrou. Neznalost pravidel nebo nepochopení jejich správného výkladu může být příčinou nesportovních projevů vůči hráčům, rozhodčím a fanouškům soupeřova týmu, což v důsledcích často vede k dalším negativním jevům, které s sebou současná doba nese.

Z uvedených důvodů je proto přiměřená znalost pravidel fotbalu důležitá i pro pracovníky sdělovacích prostředků, protože právě oni v dnešním světě rozvinutých informačních technologií nejvíce ovlivňují a formují sportovní myšlení a postoje diváků.

Nejlepšími znalci pravidel fotbalu však musí být rozhodčí, od kterých se za všech okolností očekává naprostá objektivita, řízení hry v duchu pravidel, ponechání její maximální plynulosti a spádu, dále důraz na zachování sportovního charakteru a krásy této hry, včetně potlačení přehnané tvrdosti. K tomu musí být rozhodčí nejen připraven teoreticky, ale dostatečně vybaven i fyzicky, vždy musí být maximálně koncentrovaný a psychicky odolný. Přitom postavení rozhodčího v současném fotbale je stále náročnější a jeho odpovědnost značná, neboť jediným chybným verdiktem může zmařit výsledek snažení družstev i celých týmů odborníků, kteří o dnešní špičkové výběry pečují (nebo jediným špatným rozhodnutím může odradit sponzory, z jejichž příspěvků profituje

zejména fotbalová mládež). Hovořím-li však na tomto místě a v těchto souvislostech o rozhodčích, považuji za potřebné zdůraznit, že jejich úloha bude i v moderním fotbale naprosto nezastupitelná, a proto je povinností nás všech, kteří o rozvoj fotbalu pečujeme, všestranně podporovat i další profesní rozvoj rozhodčích.

Krása a půvab fotbalu spočívají mimo jiné i v tom, že od dob, kdy na hrací plochy začala v Anglii vybíhat první družstva, se hraje prakticky podle stejných pravidel. A tato pravidla jsou shodná všude na celém světě, ať již jde o finálové utkání mistrovství světa či utkání soupeřů nejnižší soutěže okresů. Je však samozřejmé, že s neustálým vývojem hry, se zdokonalováním herních stylů a hledáním nových taktických variant nastane čas od času situace, kdy je nutno úpravami pravidel nebo jejich odlišným výkladem na vývoj hry reagovat. A to je jeden z hlavních důvodů, proč Fotbalová asociace České republiky tato nová Pravidla fotbalu vydává.

Fotbalová pravidla jsou do značné míry proslulá svou konzervativností a zdánlivou neměnností. Je to dáno jak tradicí, tak i pevně zavedenými zvyklostmi uplatňovanými při jejich změnách. V roce 1997 však Mezinárodní výbor pro pravidla FIFA (IFAB) tuto tradici po dlouhé době porušil, a poprvé od roku 1938 přistoupil k zásadním úpravám, kterými podstatně změnil nejen obsah, ale i vzhled pravidel. Přitom byl veden nejen snahou učinit text, který pro dnešní dobu již zněl poněkud archaicky a „šroubovaně“, modernějším a srozumitelnějším, ale reagoval i na vývoj samotné hry, a více tak přizpůsobil literu zákona živé skutečnosti.

FIFA vydává Pravidla fotbalu ve čtyřech oficiálních jazycích, angličtině, němčině, francouzštině a španělštině. Při překladech dbá nejen na přesné převedení odborných termínů, ale snaží se v těchto jazycích vyjádřit i všechny významové odstíny. Proto i my jsme se při překladu do češtiny snažili postupovat podobně, a překlad jsme přizpůsobili zavedené a tradiční fotbalové terminologii.

Toto vydání Pravidel fotbalu obsahuje 17 kapitol s jednotlivými pravidly. Některá z nich jsou doplněna o rozhodnutí Mezinárodního výboru pro pravidla FIFA (v textu označena jako Rozhodnutí IFAB), některá další o rozhodnutí FAČR; u každého pravidla následuje podrobný výklad. V závěru publikace je uvedeno dalších 6 příloh, které dávají bližší návody k některým specifickým situacím nebo činnostem rozhodčích; ty mají rovněž platnost závazných norem.

Pro nové vydávání Pravidel fotbalu používá FIFA i určitou formu: základem každé kapitoly je text vlastního pravidla, který neobsahuje žádné body ani články, ale je členěn pouze stručnými nadpisy. Při překladu jsme tuto formu pravidel také respektovali. Texty jsou přeloženy tak, aby přesně vystihovaly úmysl zákonodárce; připomínáme, že tím je výlučně IFAB, a žádná z členských zemí FIFA nemá právo, kromě pevně určených výjimek, texty pravidel měnit nebo upravovat; totéž se ostatně týká i Rozhodnutí IFAB, která jsou normou na úrovni vlastního pravidla, a jimiž se provádí k některým pravidlům doplňující výklad.

Rozhodnutími FAČR se u některých pravidel stanovují další podmínky pro utkání hraná v rámci FAČR, a sice pro ty případy, které vlastní pravidlo neřeší nebo řeší pouze rámcově. Doporučujeme, abyste věnovali pozornost i těmto Rozhodnutím FAČR, protože pro utkání hraná v ČR mají rovněž platnost zákonné normy. Výklad k pravidlu má pomoci praktické aplikaci pravidel na hrací ploše; vychází vždy ze znění pravidla a v žádném případě s ním nesmí být v rozporu. Je zaměřen na typické herní situace a podrobněji popisuje řešení problémů, s nimiž se při hře můžete nejčastěji setkat.

Málokdo z běžných fotbalových příznivců si uvědomuje jednu velice závažnou skutečnost. Pravidla fotbalu, podobně jako pravidla některých dalších kolektivních sportů, jsou postavena na dvou principech. Pro některé herní situace je rozhodčímu již předem dán pravidly přesný postup, a rozhodčí v dané situaci nesmí jednat jinak. Jestliže například míč přejde pomezní čáru, musí rozhodčí nařídit vhazování ve prospěch některého družstva, a jinou alternativu k tomuto postupu nemá. Pro řadu dalších případů však pravidla opravňují rozhodčího k tomu, aby tyto situace řešil podle svého vlastního – subjektivního – uvážení, a pro tyto případy je v pravidlech použita formulace „podle názoru rozhodčího“. Z toho vyplývají dvě podstatné skutečnosti: rozhodčí má plné právo řešit tyto situace tak, jak je viděl on sám, a hráči mají povinnost jeho rozhodnutí respektovat. Typickým příkladem je pravidlo 11 o ofsajdu: útočník může být v okamžiku, kdy jeho spoluhráč vystřelí na branku, sám v prostoru mezi brankářem a posledním obráncem soupeřova družstva, ale v ofsajdu bude jedině v případě, jestliže v okamžiku střely na branku – podle názoru rozhodčího – aktivně ovlivňoval hru. K posouzení této situace je tedy přímo pravidlem dáno rozhodčímu právo uplatnit k situaci svůj subjektivní názor, který se dopředu nedá, pro různé rozhodčí a pro všechny případy, sjednotit.

Fotbalová pravidla jsou základní normou, kterou se řídí všechny soutěže v celém fotbalovém světě, a tedy i v České republice. Dovoluji si proto touto cestou vyjádřit jménem Pravidlové komise FAČR naději, že tato publikace se stane účinnou pomůckou rozhodčích, hráčů, trenérů i funkcionářů, stejně jako sportovní veřejnosti při prohlubování vědomostí o správné aplikaci pravidel fotbalu na hracích plochách.

Závěrem dovolte už jen připomenutí: Pravidla fotbalu nejsou jedinou normou, podle které se fotbal hraje. Abyste byli opravdu dobrými znalci této hry, nezapomeňte, že existují také další fotbalové normy, řády a předpisy.

Ing. Jiří Kureš
předseda Pravidlové komise FAČR

ODBORNÉ POJMY

Asistent rozhodčího
Rozhodčí, který je držitelem Licence rozhodčího a který je delegován k utkání ve funkci prvního asistenta rozhodčího (AR1) nebo ve funkci druhého asistenta rozhodčího (AR2)

Čekací doba
Pro rozhodčího a družstva činí 20 minut, pokud není Pravidly fotbalu nebo Soutěžním řádem stanoveno jinak

Členové družstva
Hráči, náhradníci a hráči vystřídaní, a hráči nebo náhradníci, kteří byli rozhodčím vyloučeni

Čtvrtý rozhodčí
Rozhodčí delegovaný k utkání jako čtvrtý rozhodčí (jeho úkoly jsou specifikovány v příloze C)

Delegát utkání (není-li řídícím orgánem označen jinak)
Zástupce řídícího orgánu, který byl delegován k utkání, aby kontroloval a podal zprávu o plnění povinností stanovených Pravidly fotbalu, řády a směrnicemi, a zprávu o výkonu rozhodčího a jeho asistentů

Družstvo
Pod pojmem družstvo se rozumí hráči příslušných věkových kategorií, kteří jsou uvedeni v zápise o utkání

Funkcionáři družstva
Osoby uvedené v zápise o utkání, které vykonávající funkci vedoucího družstva, trenérů, asistentů trenéra, lékaře nebo zdravotníka a maséra (povinnosti jednotlivých funkcionářů uvádí Soutěžní řád)

Hlediště
Část stadiónu určená pro diváky

Hrací plocha
Část hřiště vyznačená v souladu s pravidly fotbalu

Hřiště
Uzavřená a zpravidla oplocená vnitřní část stadiónu, na níž je vyznačena hrací plocha; do prostoru hřiště mají přístup pouze přesně určené osoby

Kvalifikovaný rozhodčí
Rozhodčí, který je držitelem platné Licence rozhodčího

Lavičky pro příslušníky družstev
Lavičky pro náhradníky, vystřídané hráče a funkcionáře družstev; v dalším textu je používán pouze výraz „lavičky“

Oddílový pomezní rozhodčí
Člen oddílu nebo oddílem vybraná osoba, která vykonává funkci asistenta rozhodčího v případě, že k utkání nebyl delegován nebo se nedostavil asistent rozhodčího

Oddílový rozhodčí
Rozhodčí bez platné Licence rozhodčího, řídící utkání na základě dohody družstev v případě, že se rozhodčí nedostaví, nebo v případě, že rozhodčí není k řízení zápasu delegován

Osoby jiné
Všechny osoby, které nejsou členy nebo funkcionáři družstva, např. pořadatelé, členové správy stadiónu, příslušníci Policie ČR a bezpečnostních agentur, pracovníci sdělovacích prostředků, diváci apod.

Osoby na hře nezúčastněné
Náhradníci a hráči vystřídaní a dále hráči nebo náhradníci, kteří byli rozhodčím vyloučeni, funkcionáři družstva a osoby jiné

Osoby na hře zúčastněné
Jedenáct hráčů, kteří tvoří družstvo; hráči, kteří doplňují družstvo, pokud nezahájilo hru s plným počtem hráčů, a hráči, kteří, ať již se souhlasem rozhodčího nebo i bez něj, dočasně opustí hrací plochu

Příslušenství hrací plochy
Předměty, které tvoří součást hrací plochy nebo s ní přímo souvisejí a podle pravidla 1 bez nich nesmí být utkání sehráno; tvoří je branky, brankové sítě, konstrukce upevňující a podepírající brankové sítě, tyče rohových praporků, rohové praporky

Příslušníci družstva
Členové družstva a funkcionáři družstva

Rozhodčí
Rozhodčí, který je držitelem platné Licence rozhodčího, a který je delegován k řízení utkání

Soutěžní utkání
Utkání mistrovské nebo utkání Poháru FAČR

Stadion
Objekt vymezený k provozování sportovní činnosti; člení se na hlediště a hřiště

Utkání
Utkání začíná správně provedeným výkopem a končí závěrečným signálem rozhodčího píšťalkou k ukončení hry

Úřední začátek utkání
Hodina začátku utkání nařízená řídícím orgánem

Vnější vliv
Cizí těleso, které se v průběhu hry ocitne na hrací ploše, nebo osoba na hře nezúčastněná nebo zvíře; za projev vnějšího vlivu se považuje i písknutí na píšťalku v hledišti

Vybavení hřiště
Předměty, které pravidla umožňují umístit do prostoru hřiště, např. zábradlí, lavičky pro členy a funkcionáře družstev, rohové a středové praporky a apod.

Vykázání
Opatření rozhodčího (bez udělení osobního trestu); rozumí se jím vykázání z hrací plochy, vykázání z lavičky pro členy a funkcionáře družstva a vykázání z prostoru hřiště

Vyloučení
Za vyloučeného se považuje člen družstva, kterému rozhodčí ukázal červenou kartu – dále jen ČK

Zkratky

ČR	Česká republika
FIFA	Fédération Internationale de Football Association
UEFA	Union des Associations Européennes de Football
IFAB	International Football Association Board
FAČR	Fotbalová asociace české republiky
R	rozhodčí
AR1	první asistent rozhodčího
AR2	druhý asistent rozhodčího
SŘ	Soutěžní řád
ZoU	Zápis o utkání

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Modifikace pravidel fotbalu

Národní fotbalové asociace jsou povinny respektovat ustanovení těchto pravidel fotbalu s tou výjimkou, že v utkáních mládeže do osmnácti roků, ženské kopané, seniorů nad 35 let a soutěží pro zdravotně postižené lze modifikovat:

- velikost hrací plochy a rozměry branky (pravidlo 1),
- velikost, váhu a materiál míče (pravidlo 2),
- střídání hráčů (pravidlo 3),
- trvání doby hry (pravidlo 7).

Modifikace pravidel fotbalu v jiných případech lze provádět pouze se souhlasem IFAB.

Pravidlo 1
HRACÍ PLOCHA

Povrch hrací plochy

Utkání mají být hrána na přírodních nebo umělých površích (v souladu s ustanoveními rozpisu soutěže).

Barva umělých povrchů musí být zelená.

Pokud je využit umělý povrch v soutěžních utkáních mezi reprezentačními družstvy členských asociací sdružených ve FIFA nebo v mezinárodních soutěžních utkáních klubů, musí povrch odpovídat požadavkům FIFA – buď podle „koncepce kvality pro fotbalové trávníky“ nebo podle „mezinárodního standardu pro fotbalové trávníky“, pokud není udělena výjimka FIFA.

Vyznačení hrací plochy (viz barevná příloha uprostřed)

Hrací plocha musí být obdélníková a vyznačena čárami. Tyto čáry patří k tomu území, které ohraničují.

Dvě delší ohraničující čáry se nazývají pomezní čáry, dvě kratší se nazývají brankové čáry.

Všechny čáry jsou nejvýše 12 cm (5 palců) široké.

Hrací plocha je rozdělena na dvě poloviny středovou čárou, která spojuje středy obou pomezních čar.

Uprostřed středové čáry je vyznačena středová značka. Kolem středové značky je vyznačen středový kruh o poloměru 9,15 m (10 yardů).

Mimo hrací plochu mají být ve vzdálenosti 9,15 metrů (10 yardů) od rohového čtvrtkruhu (oblouku) kolmo k brankové čáře a k pomezní čáře vyznačeny čáry (značky), které zajistí, že bránící hráči (hráči bránícího družstva) zůstanou (dodrží) v předepsané vzdálenosti při provádění rohového kopu (kopu z rohu).

Rozměry

Pomezní čára musí být vždy delší, než čára branková.

Délka (pomezní čára):	minimum 90 m (100 yardů), maximum 120 m (130 yardů)
Šířka (branková čára):	minimum 45 m (50 yardů), maximum 90 m (100 yardů)

Hrací plocha pro mezinárodní utkání

Délka: minimum 100 m (110 yardů), maximum 110 m (120 yardů)

Šířka: minimum 64 m (70 yardů), maximum 75 m (80 yardů)

Brankové území

Kolmo ke každé brankové čáře se ve vzdálenosti 5,50 m (6 yardů) od vnitřní strany brankových tyčí vyznačí směrem do hrací plochy čáry 5,50 m (6 yardů) dlouhé a jejich koncové body se spojí čárou rovnoběžnou s brankovou čárou. Prostor, který ohraničují tyto čáry a branková čára, se nazývá brankovým územím.

Pokutové území

Kolmo ke každé brankové čáře se ve vzdálenosti 16,50 m (18 yardů) od vnitřní strany brankových tyčí vyznačí směrem do hrací plochy čáry 16,50 m (18 yardů) dlouhé a jejich koncové body se spojí čárou rovnoběžnou s brankovou čárou. Prostor ohraničený těmito čárami a brankovou čárou se nazývá pokutové území.

V každém pokutovém území se na pomyslné kolmici k brankové čáře, vedené ze středu brankové čáry, vyznačí ve vzdálenosti 11 m (12 yardů) od brankové čáry vhodným způsobem pokutová značka.

Od středu každé pokutové značky se mimo pokutové území vyznačí oblouk o poloměru 9,15 m (10 yardů), který se nazývá pokutový oblouk..

Praporky

V každém rohu hrací plochy musí být umístěna nejméně 1,50 m (5 stop) vysoká a nahoře zaoblená tyč, na níž je připevněn praporek.

Stejná tyč s praporkem se může umístit na každé straně hrací plochy proti středové čáře ve vzdálenosti nejméně 1 m od pomezní čáry.

Rohové území

Kolem každého rohového praporku se na hrací ploše vyznačí čtvrtkruh o poloměru 1 m (1 yard)..

Branky

Branka musí být umístěna uprostřed každé brankové čáry.

Každou branku tvoří dvě svislé brankové tyče postavené ve stejné vzdálenosti od rohových praporků, které jsou nahoře spojeny vodorovným břevnem (viz obr.1). Brankové tyče a břevna musí být vyrobena ze dřeva, kovu nebo jiného

povoleného (schváleného) materiálu. Musí mít průřez čtvercový, obdélníkový, kruhový nebo eliptický a nesmí být pro hráče nebezpečné. Vzdálenost mezi brankovými tyčemi je 7,32 m (8 yardů), vzdálenost spodní okraje břevna od země je 2,44 m (8 stop).

Obě brankové tyče a břevno musí mít stejnou šířku a hloubku, ne větší než 12 cm (5 palců). Branková čára musí být stejně široká jako brankové tyče a břevno.

Sítě mají být upevněny na brankových tyčích, na břevně a na zemi za brankou; přitom musí být vhodně vypnuty tak, aby neomezovaly pohyb brankáře. Brankové tyče a břevno musí být bílé.

Bezpečnostní opatření

Branky musejí být pevně ukotveny k zemi. Přenosné branky mohou být použity jen za předpokladu, že splňují toto ustanovení.

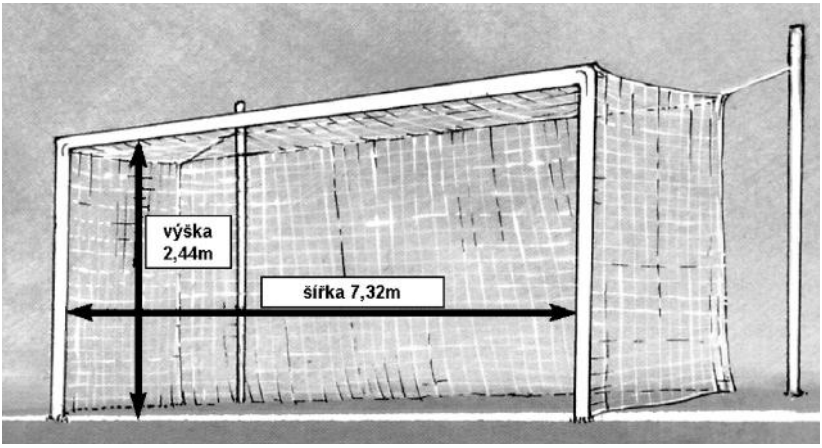

Obr.1 Branka

ROZHODNUTÍ IFAB

1. Tam, kde je technická zóna vyznačena (existuje), musí tato splňovat požadavky schválené IFAB tak, jak jsou uvedeny v příloze B pravidel fotbalu označené „Technická zóna“.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. V případě, že hrací plocha není způsobilá ke hře a utkání z tohoto důvodu nelze sehrát, jsou družstva povinna dohodnout se na náhradním termínu utkání. Výsledek dohody zaznamená rozhodčí do ZoU.
2. Šířka a tloušťka brankových tyčí a břevna nesmí být menší než 10 cm a větší než 12 cm. Hrany brankových tyčí a břevna musí být směrem do hrací plochy zaobleny.
3. Branková čára musí být stejně široká, jako je tloušťka brankových tyčí (10 – 12 cm) a vyznačena tak, aby se vnitřní a vnější obrysy čáry kryly s předními a zadními stranami brankových tyčí. Šířka všech ostatních čar na hrací ploše musí být stejná, jako je šířka brankové čáry. Čáry nesmějí být přerušované a musí být vyznačeny tak, aby netvořily žlábek nebo rýhu. Středová značka a pokutové značky se vyznačí bodem o průměru 22 cm.

   Na hracích plochách s umělým povrchem mohou být vyznačeny i jiné čáry, pokud budou jiné barvy a pokud se nebudou plést s čárami vyznačující hrací plochu pro fotbal.
4. Hrát soutěžní utkání s poškozenou brankou není dovoleno. Dojde-li při soutěžním utkání k poškození branky, musí ji pořadatel utkání nejpozději do 30 minut uvést do předepsaného stavu. Není-li branka v této lhůtě opravena, rozhodčí soutěžní utkání ukončí a v zápise o utkání podá podrobnou zprávu. Každé jiné utkání lze zahájit nebo dohrát s poškozenou brankou za předpokladu, že hráčům nehrozí nebezpečí zranění.
5. Sítě musí být vypnuty, aby umožňovaly volný pohyb brankáře. Jejich vypnutí nesmí být provedeno dalšími konstrukčními prvky pevně spojenými s tyčemi nebo břevnem branky. Upevnění sítí k brankám (k zemi) nesmí ohrožovat bezpečnost hráčů.

   Je povoleno používat sítí z konopí, juty nebo z umělých vláken. Hrát soutěžní utkání bez sítě nebo s poškozenou brankovou sítí není povoleno. Dojde-li při soutěžním utkání k poškození sítě, musí ji pořadatel utkání nejpozději do 15 minut uvést do předepsaného stavu. Není-li síť v této lhůtě opravena, rozhodčí soutěžní utkání ukončí a v ZoU podá podrobnou zprávu. Pro opravu poškozené sítě je zakázáno použití drátu nebo jiného podobného materiálu.
6. Rohové a středové praporky musí být zhotoveny z látky výrazné barvy. Doporučené rozměry jsou 60 x 40 cm.
7. Hrát soutěžní utkání bez rohových praporků není dovoleno. Dojde-li při soutěžním utkání k poškození rohového praporku, musí ho pořadatel utkání nejpozději do 15 minut uvést do předepsaného stavu. Není-li rohový praporek

v této lhůtě opraven, rozhodčí soutěžní utkání ukončí a ZoU o utkání podá podrobnou zprávu.

8 . Na pomyslném prodloužení středové čáry se ve vzdálenosti nejméně 1 m od pomezních čar mohou umístit středové praporky. Středové praporky slouží pouze pro lepší orientaci hráčů na hrací ploše a nejsou povinnou součástí příslušenství hrací plochy, proto se bez nich utkání může sehrát.

9 . Příslušný řídící orgán je oprávněn povolit hrát utkání mládeže na hracích plochách, jejichž rozměry jsou menší, než je stanoveno pravidlem.

10 . Brankové tyče a břevno musí být bílé, přičemž za bílou barvu se považuje i barva stříbřitá.

11 . Mimo hrací plochu lze kolmo na brankovou čáru vyznačit ve vzdálenosti 9,15 m (10 yardů) od rohového čtvrtkruhu pomocnou značku, která při provádění kopu z rohu pomáhá zabezpečit dodržení předepsané vzdálenosti bránících hráčů. Stejnou pomocnou značku lze vyznačit ve vzdálenosti 9,15 m od rohového čtvrtkruhu vně hrací plochy i kolmo na pomezní čáru.

12 . Řídící orgán může Rozpisem soutěže definovat pohyb a situování pracovníků veřejných sdělovacích prostředků uvnitř stadionu a v prostoru hřiště.

13 . Na hrací plochu nebo její příslušenství se nesmějí umísťovat žádné reklamy nebo emblémy, je však povoleno použití reklam přenosného charakteru (např. vlajky, umístěné před utkáním nebo o poločasové přestávce na hrací plochu); tyto však musí být před nástupem družstev na hrací plochu odstraněny.

Reklamy ležící mimo hrací plochu na zemi musí být umístěny nejméně 1 m od čar ohraničujících hrací plochu a nesmějí být nebezpečné pro zdraví hráčů. Reklamy umístěné samostatně mimo hrací plochu kolmo k zemi nesmějí být vyšší než 90 cm, nesmí být pevně spojeny se zemí, nesmí být umístěny na konstrukci ohrožující bezpečnost hráčů a musí být umístěny nejméně 2 m od pomezních čar. Za brankovou čárou musí být tyto reklamy umístěny minimálně ve vzdálenosti 4 m.

VÝKLAD K PRAVIDLU

Všeobecná ustanovení

(1) Vybavení hřiště a příslušenství hrací plochy určují Pravidla fotbalu a upřesňuje Soutěžní řád, případně i Rozpis příslušné soutěže.

(2) Brankové, pokutové a rohové území musí mít předepsané rozměry i při minimálních rozměrech hrací plochy. Vzdálenosti 5,5 m pro vyznačení brankového a 16,5 m pro vyznačení pokutového území se měří od vnitřních okrajů brankových tyčí a vnějších okrajů brankových čar. Vzdálenost 11 m pro vyznačení pokutové značky se měří od vnějšího okraje brankové čáry ke středu pokutové značky. Střed pokutové značky je zároveň středem pro vyznačení pokutového oblouku.

Je zakázáno, aby na hrací ploše byly vyznačeny jakékoli další čáry nebo pomocné značky než ty, které jsou schváleny pravidly.

(3) Soutěžní utkání nelze hrát bez sítí. Před utkáním se rozhodčí přesvědčí, zda brankové sítě jsou řádně upevněny a zda nejsou poškozeny. Sítě musí být vypnuty a upevněny tak, aby nemohly vzniknout nejasnosti při dosažení branky, a jejich umístění musí brankářům poskytovat bezpečný a dostatečný prostor pro volný pohyb. Zjistí-li rozhodčí závady, postupuje stejně, jako v případě rozhodování o způsobilosti hrací plochy (viz čl. 14). Nelze-li závady odstranit, utkání nezahájí, a v ZoU podá podrobnou zprávu.

(4) Zjistí-li rozhodčí při přátelském utkání, že na sítích jsou neodstranitelné závady nebo sítě nejsou k dispozici, bude utkání řídit. Upozorní však kapitány družstev, že při rozhodování o dosažení branky bude spoléhat jen na svůj postřeh, a protože nemůže vyloučit omyl, předem odmítne případné námitky.

(5) Čáry ohraničující příslušná území jsou jejich součástí. Pro hru to znamená, že:

- přestupek na pomezní nebo na brankové čáře je přestupkem na hrací ploše,
- přestupek na čáře pokutového území je přestupkem v pokutovém území,
- je-li míč na pomezní nebo na brankové čáře nebo ve vzduchu nad některou z těchto čar, byť i jen malou částí, je stále na hrací ploše, a tedy i ve hře

(6) Středová čára je součástí obou polovin hrací plochy. Proto hráč na středové čáře je na vlastní polovině hrací plochy, pokud žádnou částí svého těla, hlavy nebo nohy nepřesahuje do soupeřovy poloviny hrací plochy.

(7) Kolem hrací plochy se zpravidla zřizuje pevné zábradlí nebo ohrazení, jehož umístění a tvar podléhá schválení řídícího orgánu. Pro zajištění bezpečnosti hráčů se má umístit ve vzdálenosti nejméně 4 m od brankových a 2 m od pomezních čar.

(8) Prostor, kterým rozhodčí a hráči procházejí z kabin na hrací plochu, musí být oddělen od hlediště a zabezpečen proti vniknutí diváků.

(9) K vybavení hřiště patří i kryté lavičky pro příslušníky družstev (dále jen „lavičky“). Lavičky musí být odděleny od hlediště, mají být umístěny poblíž středové čáry za pomezní čárou, musí být zabezpečeny proti vhazování předmětů z hlediště a mají umožňovat sezení pro 14 osob (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak). Z hlediska bezpečnosti musí splňovat kritéria stanovená Komisí pro stadiony a hrací plochy.

(10) Zjistí-li rozhodčí na hrací ploše nebo v její bezprostřední blízkosti závady, např. předměty, které by mohly ohrozit bezpečnost hráčů, požádá hlavního pořadatele o jejich odstranění; přitom postupuje stejně, jako v případě rozhodování o způsobilosti hrací plochy (viz čl. 14). Nelze-li závady odstranit, utkání nezahájí.

Způsobilost hrací plochy

(11) O způsobilosti hrací plochy rozhoduje jedině a s konečnou platností rozhodčí. Přirozhodování o způsobilosti hrací plochy musí rozhodčí dbát, aby sport zbytečně nepoškodil.

(12) Před zahájením hry se rozhodčí přesvědčí, zda hrací plocha je způsobilá pro hru. Rozhodčí hru nezahájí, zjistí-li, že stav hrací plochy:

a) neumožňuje regulérní průběh utkání nebo

b) mohl by přivodit zranění hráčů.

(13) Zjistí-li rozhodčí, že hrací plocha je nezpůsobilá ke hře, ale že podle jeho názoru ji lze do způsobilého stavu uvést, požádá hlavního pořadatele o odstranění zjištěných závad. V případě, že se hrací plochu nepodaří uvést do způsobilého stavu do úředně stanoveného začátku utkání, ale je oprávněný předpoklad, že pořadatel utkání je schopen závady odstranit, vyčká rozhodčí dále, nejdéle však předepsanou čekací dobu, tj. nejvýše do 20 minut po úředně stanoveném začátku utkání a potom s konečnou platností rozhodne. Skutečnost, že pořadatel ve smyslu tohoto článku odstraňuje zjištěné závady, nezbavuje družstva povinnosti splnit předepsané formality, tj. zejména řádně vyplnit ZoU a zajistit převléknutí hráčů do sportovní výstroje.

(14) Je-li hrací plocha podle názoru rozhodčího nezpůsobilá ke hře a je zřejmé, že zjištěné závady nebude možno odstranit ani v čekací době, oznámí rozhodčí rozhodnutí o nezpůsobilosti hrací plochy kapitánům a vedoucím družstev ihned poté, jakmile to zjistí. Vedoucí družstev vyplní ZoU a zabezpečí splnění všech předepsaných náležitostí včetně případné kontroly totožnosti hráčů; ti se však nemusejí převlékat do sportovní výstroje.

(15) Neuzná-li rozhodčí hrací plochu za způsobilou k soutěžnímu utkání, nesmí se na této hrací ploše hrát ani přátelské utkání. Na této hrací ploše nesmí žádné utkání řídit ani jiný kvalifikovaný rozhodčí do doby, než se hrací plocha opět stane způsobilou ke hře.

Pravidlo 2
MÍČ

Rozměry a materiál

Míč odpovídající pravidlu

- musí být kulatý,
- musí být zhotoven z kůže nebo jiného vhodného materiálu,
- nesmí mít obvod větší než 70 cm (28 palců) a menší než 68 cm (27 palců),
- na začátku hry nesmí mít hmotnost větší než 450 g a menší než 410 g,
- musí mít vnitřní tlak mezi 0,6 – 1,1 atm (600 – 1100 g/cm^2) měřeno na úrovni moře.

Výměna poškozeného míče

Jestliže během hry míč praskne nebo se stane nezpůsobilým ke hře:

- hra je přerušena
- hra je navázána míčem rozhodčího v místě, kde se původní míč stal nezpůsobilým ke hře.

Jestliže míč praskne nebo se stane nezpůsobilým ke hře v době, kdy je hra přerušena k provedení výkopu, kopu od branky, kopu z rohu, volného kopu, pokutového kopu nebo vhazování:

- je hra navázána odpovídajícím způsobem

Míč nesmí být v průběhu utkání vyměněn bez souhlasu rozhodčího.

ROZHODNUTÍ IFAB

Kromě splnění požadavků uvedených v pravidle 2, je pro použití míčů v soutěžních utkáních konaných pod záštitou FIFA nebo konfederací nutné, aby míč byl označen jedním z níže uvedených způsobů:

- **logem FIFA APPROVED (schváleno FIFA) nebo,**
- **logem FIFA INSPECTED (přezkoumáno FIFA) nebo**
- **logem International Matchball Standards**

Obr. 2 Loga míčů schválených pro mezinárodní utkání FIFA

Uvedené označení říká, že míč byl testován a shledán v souladu se specifikací technických požadavků, které byly stanoveny pro každou z výše uvedených kategorií a kterými byly blíže upřesněny základní parametry míče uvedené v pravidle 2. Dodatečné technické požadavky pro každou z uvedených kategorií byly přezkoumány a schváleny FIFA a jejich kontrolu provádějí instituce určené FIFA. Národní asociace si mohou vyhradit právo používat ve svých soutěžích pouze míče nesoucí jedno ze shora uvedených označení.

V soutěžních utkáních FIFA a v soutěžních utkáních hraných pod záštitou konfederací a národních svazů nesmějí být na míči jakákoliv reklamní označení nebo symboly s výjimkou symbolů soutěže a s výjimkou oficiální značky výrobce míče. Řídící orgán soutěže může omezit počet a velikost takových symbolů a značek.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Utkání přípravek a žáků se hrají míči, jejichž parametry jsou specifikovány Soutěžním řádem popř. Pravidly malých forem fotbalu nebo Rozpisem příslušné soutěže.
2. Použije-li se v soutěžním utkání ke hře jiného míče, než některého z míčů uvedených v rozhodnutí IFAB č. 1, nesmí na něm být s výjimkou značky výrobce umístěna žádná jiná reklamní značka nebo symbol.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Nejpozději 20 minut před úředním začátkem utkání je pořadatel utkání povinen předat rozhodčímu míč a náhradní míče. Počet náhradních míčů stanoví Soutěžní řád, popřípadě Rozpis soutěže. Všechny míče musí odpovídat ustanovení pravidla. V utkáních hraných při umělém osvětlení nebo vysílaných televizí je dovoleno použít míče s tenkou vrstvou světlého laku.

(2) Před zahájením utkání se rozhodčí přesvědčí, zda míč a náhradní míče mají správný tvar, rozměry a hmotnost, a zda jejich obal odpovídá ustanovením pravidla. Není-li po ruce přístroj na měření tlaku, posoudí rozhodčí správné nahuštění míče podle vlastního uvážení.

(3) Náhradní míče jsou v průběhu utkání uloženy u toho středového praporku,

který je blíže k lavičkám, pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže, popřípadě rozhodčím, stanoveno jinak.

(4) O způsobilosti míče rozhoduje výhradně rozhodčí. Zjistí-li rozhodčí v průběhu utkání, že míč se stal nezpůsobilým ke hře, nebo že se z důvodu značného zvýšení hmotnosti stal nebezpečným pro hráče, zajistí jeho výměnu. Předepsaná hmotnost míče platí pouze pro začátek utkání a za sychravého nebo deštivého počasí se jeho hmotnost může v průběhu utkání poněkud zvýšit. Tím se však míč ještě nestává nezpůsobilým ke hře.

(5) Na upozornění kapitána družstva je rozhodčí povinen provést kontrolu míče. Kontrolu míče provede v přerušené hře a zjistí-li na míči závadu, zajistí jeho výměnu. Přeruší-li rozhodčí z tohoto důvodu hru, učiní tak až v okamžiku, kdy tím nebude poškozeno žádné z družstev. Hru naváže míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

(6) Náhradní míč musí pořadatel utkání na pokyn rozhodčího dodat ihned. Nedodá-li pořadatel náhradní míč ihned, stanoví rozhodčí k jeho dodání přiměřenou lhůtu, nejvýše však 5 minut. Není-li náhradní míč ani po uplynutí stanovené lhůty k dispozici, rozhodčí utkání předčasně ukončí, a v ZoU o utkání podá podrobnou zprávu.

(7) Jestliže míč praskne nebo se stane nezpůsobilým ke hře v době, kdy je hra přerušena, vymění se míč a ve hře se pokračuje způsobem odpovídajícím důvodu přerušení hry. To platí i pro případ, že měla být hra navázána míčem rozhodčího.

(8) Stane-li se míč nezpůsobilým ke hře nebo praskne-li míč poté, co je správně proveden některý kop, vhazování nebo míč rozhodčího, nechá rozhodčí po výměně míče příslušný kop, vhazování nebo míč rozhodčího opakovat.

(9) Octne-li se v době, kdy je míč ve hře, na hrací ploše další míč, a je-li tím ovlivněna hra, rozhodčí hru přeruší a po odstranění druhého míče z hrací plochy naváže hru míčem rozhodčího v místě, kde byl původní míč v okamžiku přerušení hry.

(10) Míč schválený rozhodčím ke hře zůstává pod dohledem rozhodčího až do konce utkání, tedy i o poločasové přestávce. Schválené náhradní míče jsou pod dohledem pořadatele utkání.

Pravidlo 3
POČET HRÁČŮ

Hráči

Utkání hrají dvě družstva. Každé družstvo má nejvýše jedenáct hráčů, z nichž jeden musí být brankář. Utkání nesmí být zahájeno, jestliže některé z družstev má méně než sedm hráčů.

Soutěžní utkání

V kterémkoliv utkání hraném v oficiálních soutěžích FIFA, Konfederací a členských zemí mohou být nasazeni maximálně tři náhradníci.

Herní řád každé soutěže musí obsahovat jasné ustanovení, kolik náhradníků smí družstvo k utkání nominovat. Tento počet je nejméně tři a nejvýše sedm náhradníků.

Ostatní utkání

V utkáních národních A družstev smí být do hry nasazeno až šest náhradníků. Ve všech ostatních utkáních smí být nasazen větší počet náhradníků, jestliže

- družstva se na maximálním počtu náhradníků dohodnou,
- rozhodčí je před zahájením utkání o dohodě družstev informován.

Pokud se družstva před utkáním na počtu náhradníků nedohodnou, nebo pokud není rozhodčí o dohodě družstev před utkáním informován, smějí družstva do hry nasadit nejvýše šest náhradníků.

Opakovaná střídání

Použití opakovaných střídání je se souhlasem příslušné asociace povoleno pouze v nejnižších úrovních amatérského fotbalu.

Všechna utkání

V každém utkání musí být jména náhradníků, nominovaných k utkání, rozhodčímu oznámena nejpozději před zahájením hry. Náhradníci, jejichž jména nebyla před utkáním oznámena rozhodčímu, nesmějí být nasazeni do hry.

Procedura střídání

Kteréhokoli hráče může vystřídat náhradník při dodržení těchto podmínek:

- rozhodčí musí být o zamýšleném střídání napřed informován
- náhradník smí vstoupit na hrací plochu až poté, co ji opustí střídaný hráč a on dostane souhlas ke vstupu na hrací plochu od rozhodčího
- náhradník smí vstoupit na hrací plochu od středové čáry a jen v době, kdy je hra přerušena
- střídání hráčů je ukončeno vstupem náhradníka na hrací plochu
- vstupem na hrací plochu se náhradník stává hráčem
- hráč, který byl vystřídán, se v tomtéž utkání nesmí znovu zúčastnit hry kromě případů, kdy jsou povolena opakovaná střídání
- všichni náhradníci podléhají autoritě a pravomoci rozhodčího bez ohledu na to, zda byli či nebyli nasazeni do hry

Výměna brankáře

Kterýkoli hráč si smí kdykoli v průběhu hry vyměnit místo se svým brankářem, jestliže

- rozhodčí bude o výměně předem informován
- výměna se provede v době, kdy hra bude přerušena.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Jestliže bez souhlasu rozhodčího náhradník nebo vystřídaný hráč vstoupí na hrací plochu

- rozhodčí přeruší hru (v případě, že náhradník nebo vystřídaný hráč neovlivní hru, může uplatnit i výhodu ve hře),
- rozhodčí ho napomene za nesportovní chování a nařídí mu opustit hrací plochu,
- pokud rozhodčí hru přerušil, je navázána nepřímým volným kopem ve prospěch soupeřova družstva z místa, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

Jestliže si hráč vymění místo s brankářem, aniž si před tím vyžádá souhlas rozhodčího

- rozhodčí nechá pokračovat ve hře bez přerušení,
- rozhodčí napomene hráče při nejbližším přerušení hry

Při jiném porušení tohoto pravidla

- provinivší se hráči jsou napomenuti
- hra je navázána nepřímým volným kopem, který provede hráč soupeře v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

Vyloučení hráče nebo náhradníka

Za hráče, který byl vyloučen před zahajovacím výkopem, smí nastoupit pouze některý z nahlášených náhradníků.

Nahlášený náhradník, který byl před začátkem utkání nebo v jeho průběhu vyloučen, nesmí být nahrazen jiným náhradníkem.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Minimální počet hráčů v družstvu je sedm.
2. Každé družstvo je oprávněno vystřídat kdykoli v průběhu utkání kteréhokoli hráče, ale jen v době, kdy je míč ze hry. Kapitán družstva je povinen informovat rozhodčího o tom, že jeho družstvo hodlá střídat hráče.
   a) V soutěžních utkáních musí před utkáním každé družstvo uvést do ZoU náhradníky družstva v počtu nejvýše sedmi osob, ze kterých smí v průběhu utkání vystřídat v profesionálních soutěžích nejvýše tři hráče a v neprofesionálních soutěžích až pět hráčů, pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem příslušné soutěže stanoveno jinak. Náhradníci, jejichž jména nebyla zapsána do ZoU před uzavřením ZoU před utkáním, mohou být nasazeni do hry a do ZoU doplněni dodatečně, jen jestliže to výslovně umožňuje Rozpis příslušné soutěže.
   b) V nesoutěžních utkáních, s výjimkou utkání národních A družstev, smí být do hry nasazen libovolný počet náhradníků. Na počtu náhradníků, které nasadí do hry, se družstva musí dohodnout před utkáním a o dohodě jsou povinna před utkáním informovat rozhodčího. V případě, že se družstva na počtu náhradníků nedohodnou, nebo v případě, že výsledek vzájemné dohody nesdělí před utkáním rozhodčímu, smí každé družstvo nasadit do hry nejvýše 6 náhradníků.

      V nesoutěžních utkáních národních A družstev smí být do hry nasazeno nejvýše šest náhradníků.
   c) V turnajových utkáních se počet náhradníků, jež je družstvo oprávněno nahlásit k utkání, a počet střídajících hráčů řídí herním řádem (propozicemi) turnaje.
3. Hráčům je povoleno osvěžit se v průběhu utkání nápojem, ale pouze na hrací ploše u pomezní čáry a v době, kdy je míč ze hry. Láhve s nápoji musí být z plastické hmoty a v průběhu utkání musí být umístěny v technické zóně příslušného družstva; hráčům musí být podávány, je zakázáno je na hrací plochu vhazovat. Brankář se smí osvěžit také u své brankové čáry; láhve s nápoji může mít v prostoru své branky mimo hrací plochu umístěné tak, aby nemohly ovlivnit hru.

4. Na lavičce se mohou při utkání zdržovat pouze příslušníci družstva. Vyloučení členové družstva a funkcionáři, kteří byli rozhodčím v průběhu utkání vykázáni, se nesmějí zdržovat na lavičce ani v prostoru hřiště.
5. Pro soutěžní utkání se okolo lavičky družstva vyznačuje technická zóna (pokud není Rozpisem soutěže stanoveno jinak). Pokyny pro vyznačení a využívání technické zóny a pokyny pro chování osob v technické zóně jsou uvedeny v příloze B Pravidel fotbalu.
6. V utkáních dorostu do osmnácti roků, ženské kopané, seniorů nad 35 roků a soutěží pro zdravotně postižené lze provádět i „opakované“ střídání (opětovné nastoupení téhož hráče po předchozím vystřídání), pokud je to povoleno Rozpisem příslušné soutěže.
7. V utkáních kategorie přípravek a mladších žáků je opakované střídání nařízeno (pokud není Rozpisem příslušné soutěže stanoveno jinak) a provádí se takto:

   Střídat lze pouze v přerušené hře. Hráč, který byl vystřídán, se smí v témže utkání znovu vrátit na hrací plochu a zúčastnit se další hry. Střídání se týká všech hráčů uvedených v zápise o utkání.

   Střídání hráčů musí být oznámeno rozhodčímu a při přerušení hry se provede co nejrychleji, aby nedocházelo k promarňování doby hry. Hráči, kteří jdou na hrací plochu, musí být připraveni u lavičky pro příslušníky družstva v prostoru technické zóny a hráči, kteří z hrací plochy odcházejí, ji mohou opustit kdekoliv, tedy i na opačné straně hrací plochy, za brankou apod. Není omezen celkový počet střídání, ani počet střídání jednoho hráče, vyměněný hráč se může zapojit do hry kdykoliv výše uvedeným způsobem.

   To neplatí v posledních deseti minutách utkání v kategorii starších žáků, kdy lze střídat pouze standardním způsobem a maximálně dva hráče; vystřídat spoluhráče mohou i ti, kteří se již předtím utkání zúčastnili.

   Za správné provádění výměny hráčů i jejich správný počet na hrací ploše zodpovídá vedoucí družstva a trenér. V případě, že rozhodčí zjistí vyšší počet hráčů z jednoho týmu na hrací ploše, hru přeruší (pokud neuplatní výhodu ve hře) a hráče, který přišel jako poslední, vykáže z hrací plochy bez udělení osobního trestu (vyjma kategorie starších žáků, kde se osobní tresty udělují). Hru naváže NVK v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry

VÝKLAD K PRAVIDLU

Všeobecná ustanovení

(1) Za řádný nástup družstva k utkání se považuje, jestliže v době úředně stanoveného začátku utkání je na hrací ploše alespoň sedm hráčů družstva ustrojených v souladu s pravidly a rozhodčí má k dispozici řádně vyplněný ZoU. Skutečnost, že družstvo nemá v době úředně stanoveného začátku utkání na hrací ploše plný počet hráčů není důvodem k posunutí začátku utkání. Jestliže družstvo nemá v době úředně stanoveného začátku utkání na hrací ploše alespoň sedm hráčů a z toho důvodu bude začátek utkání posunut, čerpá družstvo čekací dobu.

(2) Z hráčů nastupujících k utkání musí jeden být brankář a jeden musí být označen jako kapitán; u jména kapitána je uvedeno písmeno (K). Jestliže je kapitán vystřídán, vyloučen ze hry nebo z jiného důvodu odstoupí ze hry, převezme jeho funkci se všemi právy i povinnostmi zástupce kapitána družstva. Pokud kapitán definitivně neodstoupí ze hry, nesmí funkci ani pásku kapitána předat žádnému jinému spoluhráči.

Pouze kapitán družstva (zástupce kapitána) má v průběhu hry právo obracet se vhodným způsobem na rozhodčího a to pouze v záležitostech týkajících se hry. Jeho jednání musí být vždy stručné, věcné a korektní, jinak se vystavuje nebezpečí, že ho rozhodčí napomene za nesportovní chování, případně vyloučí za hrubé nesportovní chování.

(3) Zraní-li se ještě před utkáním hráč družstva, doplní družstvo počet hráčů některým z nahlášených náhradníků a současně družstvo smí doplnit počet náhradníků o dalšího náhradníka. Zraní-li se ještě před utkáním některý z náhradníků, může družstvo doplnit počet náhradníků o dalšího náhradníka. Provedené změny je nutno zaznamenat v zápise o utkání ještě před zahájením hry, případně o poločasové přestávce. O provedených změnách vyrozumí rozhodčí kapitána soupeřova družstva.

(4) Pokud některý z náhradníků uvedených v ZoU nastoupí na začátku utkání na hrací plochu místo hráče uvedeného v ZoU v základní sestavě a rozhodčí není o této výměně informován:

- rozhodčí umožní náhradníkovi pokračovat v utkání
- náhradníkovi není udělen žádný osobní trest
- provinivšímu se družstvu není snížen počet povolených střídání
- rozhodčí podá o incidentu (o události) zprávu řídícímu orgánu

Doklady hráčů

(5) Rozhodčí lékařskou prohlídku hráčů nekontroluje. Za platnou lékařskou prohlídku odpovídá hráč (u hráče mladšího 18ti let jeho zákonný zástupce), oddíl musí mít k dispozici jeho „prohlášení“ dle Soutěžního řádu.

(6) Družstvo musí mít k dispozici Listinu hráčů, kterou předloží v případě písemného vyplňování ZoU nebo pro provedení kontroly totožnosti startujících hráčů. Postup provádění kontroly totožnosti je uveden v SŘ.

(7) V případě nepředložení listiny hráčů pro provedení kontroly totožnosti bude utkání sehráno a o jeho výsledku rozhodne řídící orgán příslušné soutěže.

(8) V případě, že ZoU se vyplňuje písemně a družstvo nepředloží Listinu hráčů, utkání bude sehráno. Vedoucí družstva podepíše v ZoU prohlášení, že všichni hráči jsou řádně registrováni a že startují oprávněně.

Doplňování družstva

(9) Jestliže družstvo zahájí utkání s menším počtem hráčů než 11, má právo kdykoli v průběhu hry doplnit počet hráčů na 11. Hráči, kteří doplňují družstvo, se považují za osoby na hře zúčastněné, i když se do hry ještě nezapojili.

(10) Hráč, který doplňuje družstvo, je povinen prokázat svoji totožnost v souladu se SŘ. Pokud hráč není uveden v ZoU, doplní rozhodčí hráče o poločasové přestávce nebo nejpozději ihned po ukončení utkání.

(11) Hráč, který doplňuje družstvo, smí nastoupit do hry jen v době, kdy je míč ze hry. V přerušené hře se od středové čáry ohlásí rozhodčímu a vyčká, až rozhodčí zkontroluje jeho výstroj. Na hrací plochu vstoupí až poté, co mu rozhodčí udělí ke vstupu na hrací plochu souhlas.

(12) Vstoupí-li hráč, který doplňuje družstvo, na hrací plochu bez svolení rozhodčího v době, kdy je míč ve hře, jedná se o neoprávněný vstup na hrací plochu. Rozhodčí proto přeruší hru, hráče napomene a nařídí ve prospěch soupeřova družstva nepřímý volný kop z místa, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. Rozhodčí přitom může uplatnit výhodu ve hře a tohoto hráče napomenout až při nejbližším přerušení hry.

- Jestliže hráč z místa za pomezní nebo brankovou čárou vysune do hrací plochy část těla nebo se dotkne míče, který je na hrací ploše, považuje to rozhodčí za vstup na hrací plochu.
- Dopustí-li se hráč, který doplňuje družstvo, po neoprávněném vstupu na hrací plochu dalšího přestupku, který zasluhuje udělení osobního trestu, rozhodčí hru ihned přeruší, a provinivšímu se hráči udělí osobní trest jak za neoprávněný vstup na hrací plochu tak i za následný přestupek. Hru rozhodčí naváže příslušným kopem v místě, kde se hráč dopustil přestupku a pro který rozhodčí hru přerušil.
- V případě, že rozhodčí vyloučí hráče, který doplňuje družstvo, pokračuje jeho družstvo ve hře s menším počtem hráčů.

Náhradníci a střídání hráčů

(13) Každé družstvo smí v době, kdy je míč ze hry, vystřídat kteréhokoli hráče náhradníkem, a to kdykoli během utkání, tedy i o poločasové přestávce nebo v nastavené či v prodloužené době hry. Při provádění kopů z pokutové značky (viz příloha A Pravidel fotbalu) však může být vystřídán pouze zraněný brankář, pokud ovšem jeho družstvo již předtím nevyčerpalo předepsaný počet střídání. Náhradníci se považují za osoby na hře nezúčastněné.

(14) Střídání se provádí výhradně v době, kdy je míč ze hry. Vlastní procedura střídání se provádí takto:

a) kapitán družstva oznámí rozhodčímu, že jeho družstvo hodlá střídat,

b) náhradník se připraví u středové čáry v prostoru mezi lavičkami ke vstupu na hrací plochu,

c) obsluha „střídací tabule“ ukáže číslo hráče, který bude stažen ze hry a číslo náhradníka, který do hry nastoupí,

d) střídaný hráč opustí hrací plochu,

e) rozhodčí (popřípadě asistent nebo čtvrtý rozhodčí) zkontroluje výstroj náhradníka,

f) náhradník na pokyn rozhodčího vstoupí na hrací plochu.

Vstupem náhradníka na hrací plochu je střídání ukončeno, tímto okamžikem se z náhradníka stává hráč.

Pokud střídání nebylo z jakéhokoli důvodu ukončeno, smí se odstupující hráč znovu do hry vrátit. To se vztahuje i na střídání provedené o poločasové přestávce.

(15) Neoprávněný vstup náhradníka na hrací plochu se považuje za nesportovní chování; stane-li se tak ve hře, a náhradník ovlivní hru, rozhodčí hru přeruší, náhradníka napomene za nesportovní chování, vykáže ho z hrací plochy a hru naváže nepřímým volným kopem z místa, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. V případě, že náhradník neovlivní hru, hru nepřerušuje.

Dopustí-li se tento náhradník po neoprávněném vstupu na hrací plochu dalšího přestupku a rozhodčí ihned přeruší hru, provinivšímu se hráči udělí osobní trest jak za neoprávněný vstup na hrací plochu tak i za následný přestupek; hru naváže nepřímým volným kopem z místa, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

V případě, že rozhodčí tohoto náhradníka vyloučí, pokračuje jeho družstvo ve hře s menším počtem náhradníků.

(16) Kapitán družstva je povinen informovat rozhodčího o tom, že jeho družstvo v průběhu poločasové přestávky vystřídalo hráče náhradníkem, aby rozhodčí mohl zkontrolovat jeho výstroj. V utkáních mládeže informuje rozhodčího o chystaném střídání společně s kapitánem i vedoucí družstva.

Procedura (viz 14) pro střídání uskutečněné během poločasové přestávky musí být dodržena a provede se před zahájením druhého poločasu s tou výjimkou, že se jí nemusí zúčastnit hráč, který má být střídán.

(17) Vystřídaný hráč se považuje za osobu na hře nezúčastněnou a až do konce utkání smí zůstat na lavičce svého družstva; i nadále však podléhá pravomoci rozhodčího a musí být v souladu se zápisem o utkání označen svým číslem.

(18) Vstoupí-li vystřídaný hráč bez svolení rozhodčího na hrací plochu v době, kdy je míč ve hře, a svým vstupem ovlivní hru, rozhodčí hru přeruší, vystřídaného hráče napomene a vykáže z hrací plochy, a hru naváže nepřímým volným kopem v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. V případě, že vystřídaný hráč svým vstupem hru neovlivní, nemusí rozhodčí přerušit hru ihned. Provinění vystřídaného hráče rozhodčí popíše v zápise o utkání. V případě, že vystřídaný hráč byl již předtím v průběhu hry napomenut, ukáže mu rozhodčí 2. ŽK a ČK.

Dopustí-li se vystřídaný hráč po neoprávněném vstupu na hrací plochu dalšího přestupku, rozhodčí hru ihned přeruší, a podle povahy přestupku mu udělí osobní trest jak za neoprávněný vstup na hrací plochu, tak i za následný přestupek; hru rozhodčí naváže nepřímým volným kopem v místě přestupku.

(19) Vstoupí-li na hrací plochu vyloučený hráč, rozhodčí mu osobní trest neudělí, ale vykáže ho z prostoru hřiště; přerušil-li rozhodčí z tohoto důvodu hru, naváže ji míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. Jeho provinění popíše v zápise o utkání.

Výměna hráčů

(20) Kterýkoli hráč z pole si může kdykoli v průběhu utkání, ale jen v době, když je míč ze hry, vyměnit své místo s brankářem; tato výměna se nepovažuje za střídání hráčů. Každá výměna, a tedy i ta, která se provede v poločasové nebo jiné přestávce, se však musí vždy předem ohlásit rozhodčímu. Dresy obou hráčů musejí odpovídat příslušným ustanovením pravidla 4.

Zjistí-li dodatečně rozhodčí, že si brankář a jeho spoluhráč z pole vyměnili svá místa bez jeho vědomí, nepřerušuje z toho důvodu hru, ale brankáře i jeho spoluhráče napomene při nejbližším přerušení hry. Jestliže však rozhodčí z tohoto důvodu přece jen hru přeruší, naváže ji míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

Opuštění hrací plochy

(21) Hráč může bez předchozího svolení rozhodčího úmyslně opustit hrací plochu, jestliže:

a) je zraněn,

b) v útočné nebo obranné akci překročí pomezní nebo brankovou čáru a ihned se na hrací plochu vrátí,

c) opustí hrací plochu, aby nebyl v ofsajdové pozici nebo v ofsajdu,

d) opustí hrací plochu, aby provedl volný kop, kop od branky, kop z rohu nebo vhazování,

e) opustí hrací plochu, aby přinesl míč, který se dostal mimo hrací plochu,

f) opustí hrací plochu, aby uvedl svou výstroj do pořádku nebo aby doplnil její chybějící části.

(22) Kromě případů uvedených v čl. 21 si musí každý hráč, který chce opustit hrací plochu, vyžádat svolení rozhodčího; se svolením rozhodčího smí opustit hrací plochu i v době, kdy je míč ve hře. Opustí-li hráč úmyslně hrací plochu bez souhlasu rozhodčího (s výjimkou situací uvedených v čl. 21), jedná se o neoprávněné opuštění hrací plochy a rozhodčí jej při jeho návratu na hrací plochu napomene.

Jestliže se hráč poté, co opustil hrací plochu bez svolení rozhodčího, dopustí v místě mimo hrací plochu dalšího přestupku, udělí mu rozhodčí osobní trest jak za neoprávněné opuštění hrací plochy, tak i za následný přestupek. Přeruší-li rozhodčí z uvedeného důvodu hru, naváže ji nepřímým volným kopem, který provede hráč soupeřova družstva v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

Jestliže rozhodčí kvalifikuje odchod hráče z hrací plochy jako projev hrubého nesportovního chování, provinivšího se hráče vyloučí.

(23) Dostane-li hráč od rozhodčího svolení k opuštění hrací plochy a zmocní-li se při odchodu z hrací plochy míče nebo ovlivní-li jiným způsobem hru, chová se nesportovně. Rozhodčí přeruší hru, napomene provinivšího se hráče a nařídí ve prospěch soupeřova družstva nepřímý volný kop z místa, kde se přestupek stal. Rozhodčí může uplatnit výhodu ve hře; jestliže ji uplatní, napomene provinivšího se hráče až při nejbližším přerušení hry.

(24) Chce-li se hráč, který se svolením rozhodčího opustil hrací plochu, vrátit zpět do hry, ohlásí se vhodným způsobem rozhodčímu. Se svolením rozhodčího smí vstoupit na hrací plochu kdykoli; v době, kdy je míč ve hře, se však smí vrátit pouze z místa za pomezní čárou. Hráč, který uváděl do pořádku svoji výstroj, musí s návratem vyčkat, až bude míč ze hry (viz pravidlo 4).

Vrátí-li se hráč na hrací plochu bez svolení rozhodčího v době, kdy je míč ve hře, rozhodčí postupuje stejně jako v čl. 12.

Jestliže hráč opustí neoprávněně hrací plochu a znovu se na hrací plochu bez souhlasu rozhodčího vrátí, a nedopustí se přitom jiného přestupku, za který musí být udělen osobní trest, považuje to rozhodčí pouze za jeden přestupek a potrestá hráče jedním napomenutím. Ve všech ostatních případech ale rozhodčí udělí osobní tresty za všechna provinění, která toho vyžadují.

(25) Opustí-li hráč hrací plochu, aby oslavil dosažení branky (viz pravidlo 10), vyzve ho rozhodčí, aby se neprodleně vrátil zpět. Neuposlechne-li hráč pokynu rozhodčího, napomene ho rozhodčí za nesportovní chování.

Menší počet hráčů

(26) Klesne-li v průběhu utkání počet hráčů jednoho družstva definitivně pod sedm, rozhodčí utkání ukončí a podá o tom zprávu v zápise o utkání. Stejně rozhodčí ukončí utkání v případě, jestliže počet hráčů klesne definitivně pod sedm těsně předtím, než mohl být proveden nařízený pokutový kop.

(27) Má-li některé družstvo na hrací ploše sedm hráčů a jeden nebo více z nich v době, kdy je míč ve hře, opustí hrací plochu, nepřerušuje rozhodčí ihned hru, ale při nejbližším přerušení hry dotazem u kapitána družstva zjistí, zda družstvo v souladu s pravidly může počet hráčů doplnit; hru naváže až po doplnění na minimální počet hráčů (sedm).

Obdobně jako v předešlých odstavcích postupuje rozhodčí také v případě, jestliže počet hráčů v družstvu klesne definitivně pod sedm v důsledku vyloučení hráče.

Pravidlo 4
VÝSTROJ HRÁČŮ

Bezpečnost

Hráč nesmí používat výstroj nebo nosit cokoliv, co je nebezpečné pro něj samotného nebo pro ostatní hráče (včetně všech druhů šperků).

Základní výstroj

Povinnou základní výstroj hráče tvoří níže uvedené samostatné součásti:

- dres s rukávy (pokud má pod ním spodní tričko, musí být rukávy tohoto trička stejné barvy jako rukávy dresu),
- trenýrky (pokud má pod nimi spodní kalhoty nebo punčochy, musí být jejich nohavice stejné barvy jako barva, která na trenýrkách převládá),
- stulpny, pokud vně stulpen použije hráč pásku nebo jiný materiál, musí mít barvu stejnou jako ta část stulpen, na kterou je páska použita
- chrániče holení,
- kopačky popřípadě jiná sportovní obuv

Chrániče holení

- musí být zcela zakryty stulpnami,
- musí být vyrobeny (zhotoveny) z gumy, plastu nebo podobného vhodného materiálu,
- musí poskytovat dostatečný stupeň ochrany.

Barvy

- obě družstva musí použít takové barvy oblečení, které se liší vzájemně i od oblečení rozhodčího a jeho asistentů,
- oblečení brankářů se musí lišit barvou od oblečení ostatních hráčů, rozhodčího a jeho asistentů.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

V případě jakéhokoliv porušení tohoto pravidla

- nemusí být hra přerušena,
- rozhodčí vyzve hráče, který má závadu na výstroji, aby opustil hrací plochu a uvedl svoji výstroj do pořádku,
- hráč, který neuvede svoji výstroj do pořádku do nejbližšího přerušení hry, musí opustit hrací plochu,
- hráč, kterého rozhodčí vykázal z hrací plochy za účelem úpravy výstroje, se nesmí vrátit zpět na hrací plochu bez souhlasu rozhodčího,

- rozhodčí dříve, než udělí hráči souhlas k návratu na hrací plochu, musí zkontrolovat, zda hráč uvedl svoji výstroj do pořádku
- hráči je dovoleno, aby se na hrací plochu vrátil pouze v přerušené hře.

Hráč, který byl vykázán z hrací plochy pro porušení tohoto pravidla a který se na hrací plochu vrátil bez souhlasu rozhodčího, musí být napomenut.

Navázání hry

Jestliže rozhodčí přeruší hru, aby hráče napomenul

- naváže hru nepřímým volným kopem, který provede hráč soupeře z místa, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

ROZHODNUTÍ IFAB

ROZHODNUTÍ IFAB

1. Základní povinné vybavení

Základní povinná výstroj hráčů nesmí obsahovat žádná politická, náboženská nebo ostatní hesla, sdělení nebo obrázky.

Družstvo hráče, jehož základní povinná výstroj obsahuje politická, náboženská nebo osobní hesla, sdělení nebo obrázky bude potrestáno řídícím orgánem soutěže nebo FIFA.

2. Spodní prádlo

Hráči nesmí odhalit spodní prádlo, na němž jsou politická, náboženská, osobní hesla, sdělení nebo obrázky, nebo reklamy jiné než logo výrobce.

Hráč / družstvo hráče, který odhalí spodní prádlo obsahující politická, náboženská, osobní hesla, sdělení nebo obrázky, nebo reklamy jiné než loga výrobce, bude potrestán řídícím orgánem soutěže nebo FIFA.

3. Elektronické systémy pro sledování výkonu

Kde jsou se souhlasem příslušné asociace (organizátora soutěže) používány elektronické systémy sledování výkonů:

- nesmí představovat žádné nebezpečí pro hráče ani rozhodčí
- informace a data vysílaná ze systému nesmí být přijímána ani využívána v technické zóně v průběhu utkání.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Hrát bez obuvi je zakázáno. Hráči mohou mít jakoukoli rovnocennou sportovní obuv odpovídající ustanovení pravidla; gumotextilové kopačky se považují za sportovní obuv rovnocennou kopačkám koženým.
2. Používání kopaček s vyměnitelnými kolíky není omezeno, pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak.
3. Rozhodčí nedovolí nastoupit hráči v takových kopačkách, jejichž kolíky mají ostré hrany, z jejichž kolíků vystupují kovové upevňovací části nebo jejichž kolíky jsou zlomené, dále pak v kopačkách s kolíky, jejichž délka a průměr by podle názoru rozhodčího mohly být nebezpečné pro ostatní hráče.

4. Používání chráničů holení je povinné pro všechny kategorie.
5. Dresy hráčů musí být opatřeny rukávy.
6. Každý hráč odpovídá za svoji výstroj. V utkáních mládeže odpovídá za správnou výstroj hráčů i vedoucí družstva.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Před zahájením utkání je rozhodčí povinen zkontrolovat výstroj hráčů, především kolíky na kopačkách a chrániče holení. Pravidlo nestanovuje, jak mají vypadat a jaké rozměry mají mít kolíky na kopačkách hráčů. Rozhodčí však odpovídá za to, že nepřipustí ke hře hráče, jejichž obuv by pro zdraví hráčů mohla být nebezpečná.

(2) Neliší-li se podle názoru rozhodčího dostatečně barva oblečení hráčů a brankářů obou družstev, je na pokyn rozhodčího povinen oblečení změnit pořádající oddíl (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak). Ke změně oblečení může se souhlasem rozhodčího nebo na jeho pokyn dojít i o poločasové přestávce.

Rozhodčí musí dbát, aby se barva oblečení jeho i jeho asistentů zřetelně lišila od barev oblečení hráčů obou družstev. V případě potřeby je proto pořádající oddíl povinen zapůjčit rozhodčímu (asistentům rozhodčího) vhodný sportovní úbor odlišné barvy.

(3) Výstroj hráčů musí být přinejmenším na zadní straně dresů opatřena zřetelnými, nejméně 25 cm vysokými číslicemi. Čísla na výstroji hráčů musí souhlasit s čísly uvedenými u jejich jmen v zápise o utkání. Správnost očíslování hráčů potvrzuje kapitán družstva před utkáním svým podpisem na ZoU. Pokud Soutěžní řád nebo Rozpis soutěže nestanoví jinak, použije brankář číslo 1, ostatní hráči a náhradníci čísla 2 až 99.

(4) Kapitán družstva musí být na levém rukávě označen zřetelnou, nejméně 5 cm širokou páskou z látky barvy výrazně odlišné od barvy jeho dresu. To platí i pro hráče (brankáře), který v průběhu hry převezme funkci kapitána družstva.

(5) Za nepříznivého nebo chladného počasí si může hráč (hráči) obléci punčochové nebo teplákové kalhoty, které u hráčů téhož družstva musí být stejné barvy, Oblečení punčochových nebo teplákových kalhot nezbavuje hráče povinnosti použít trenýrky, stulpny a chrániče holení. Brankář si punčochové nebo teplákové kalhoty může obléci kdykoli.

(6) Spodní kalhoty mohou kdykoli použít hráči i jednotlivě za předpokladu, že tyto kalhoty mají stejnou barvu jako trenýrky a sahají nad koleno. Jsou-li trenýrky vícebarevné, musí mít kalhoty tu barvu, která na trenýrkách převládá.

Jsou-li nošeny (používány) pokrývky hlavy, pak tyto:

- musí mít černou barvu nebo barvu stejnou jako dres nebo která na dresu převládá (hráči stejného družstva musí mít pokrývku stejné barvy)
- musí být v souladu s profesionálním vzhledem hráčské výstroje
- nesmí být spojeny s dresem

- nesmí představovat nebezpečí pro hráče, který je nosí ani pro hráče (např. zapínací mechanismus u krku)
- nesmí mít žádné vyčnívající z povrchu (kšilt, bambule apod.)

Brankář může jako ochranu proti oslnění použít čepici s kšiltem, ale jen s měkkým látkovým štítkem.

(7) Hráč, který nosí brýle, případně jinou nestandardní ochrannou výstroj, smí v utkání nastoupit, pokud jeho výstroj zkontroluje rozhodčí a nebude ji považovat za nebezpečnou pro zdraví hráčů. O přípustnosti nestandardní výstroje rozhoduje výhradně rozhodčí utkání.

Hráč nebo jeho zákonný zástupce či opatrovník odpovídá za škodu způsobenou výstrojí, kterou ve smyslu pravidla 4 nelze označit jako výstroj základní.

Rozhodčí nedovolí nastoupit hráči s předměty, které podle názoru rozhodčího mohou být nebezpečné pro ostatní hráče nebo i pro hráče samotného. Takovým předmětem může být např. prsten, čelenka s tvrdými součástmi, vlasová síťka, protéza, sádrový obvaz, kovová přezka, jakýkoli náramek (třeba i pryžový nebo kožený), náramkové hodinky, řetízek, náušnice nebo jiný šperk. Rovněž je zakázáno použití jakýchkoli nákrčníků.

Pokud hráč nějakou nepovolenou výstroj při kontrole zatají, nebo nebude mít kompletní povinnou základní výstroj a rozhodčí to zjistí až v průběhu hry, jedná se o zřejmé „neuposlechnutí pokynů rozhodčího“, případně o „pokus o oklamání rozhodčího“, proto rozhodčí takového hráče napomene za nesportovní chování.

(8) Procedura při výměně hráčů

a) hráč nastupující trvale z pole do branky se musí převléknout do dresu, jehož barva je odlišná od barev dresů hráčů obou družstev, od barvy dresu brankáře soupeře a od barvy úboru rozhodčího i jeho asistentů s tím, že číslo na jeho brankářském dresu musí být shodné s číslem, pod kterým byl v ZoU o utkání uveden jako hráč z pole. V tomto případě může být číslo na jeho novém dresu vytvořeno i náhradním způsobem.

b) brankář přecházející trvale z branky do pole se musí převléknout do stejného dresu, ve kterém nastoupili jeho spoluhráči v poli s tím, že číslo na jeho dresu musí být shodné s číslem, pod kterým byl v ZoU o utkání uveden jako brankář. V tomto případě může být číslo na jeho novém dresu vytvořeno i náhradním způsobem.

c) hráč z pole, který zaujme místo brankáře pouze pro určitou herní situaci (např. pokutový kop) se nemusí převléknout do jiného dresu, ale na svůj vlastní dres z pole (pod kterým je uveden v ZoU) si navlékne rozlišovací dres, který umožňují identifikaci hráče podle čísla dresu. Po skončení akce, pro kterou se stal brankářem, uvede svoji výstroj do původního stavu a zaujme opět místo hráče z pole.

d) brankář, který zaujme místo hráče z pole pouze pro určitou herní situaci (např. když hráč místo něho jde chytat pokutový kop) se nemusí převléknout do jiného dresu, ale na svůj vlastní brankářský dres (pod kterým je uveden v ZoU) si navlékne rozlišovací dres, který umožňuje identifikaci hráče podle čísla dresu. Po skončení akce, pro kterou se stal hráčem, uvede svoji výstroj do původního stavu a zaujme opět místo brankáře.

Závada na výstroji

(9) Zjistí-li rozhodčí před zahájením hry na výstroji hráče závadu, kterou lze odstranit, vyzve hráče, aby svoji výstroj uvedl do pořádku. Po odstranění závady na výstroji se může tento hráč zúčastnit hry. Zahájení hry se však z tohoto důvodu nesmí zdržet.

Zjistí-li rozhodčí před zahájením hry na výstroji hráče závadu, kterou nelze odstranit, např. tvrdý sádrový obvaz, nepřipustí tohoto hráče ke hře. Za tohoto hráče však smí nastoupit jiný hráč a družstvo smí doplnit počet náhradníků.

(10) Zjistí-li rozhodčí po zahájení hry na výstroji hráče závadu, kterou nelze odstranit, vykáže tohoto hráče z hrací plochy. Tento hráč se nesmí zúčastnit další hry, smí jej však vystřídat náhradník, pokud již družstvo nevyčerpalo povolený počet střídání.

(11) Zjistí-li rozhodčí po zahájení hry na výstroji hráče závadu, kterou lze odstranit, nemusí ihned přerušit hru, ani když se hráč se závadou na výstroji zapojí do hry; vhodným způsobem ihned vyzve hráče, aby svoji výstroj uvedl do pořádku s tím, že pokud tak neučiní, vykáže ho při nejbližším přerušení hry z hrací plochy. Hráče, který neuposlechne výzvy rozhodčího k opuštění hrací plochy, napomene rozhodčí za nesportovní chování.

(12) Chce-li se hráč, kterého rozhodčí pro závadu na výstroji vykázal z hrací plochy, na hrací plochu vrátit zpět, musí vyčkat, až bude míč ze hry; poté se ohlásí kdekoli od pomezní čáry rozhodčímu, který se přesvědčí, zda jeho výstroj odpovídá ustanovením pravidla. Na hrací plochu smí vstoupit, až když mu rozhodčí ke vstupu udělí souhlas. Hráče, který vstoupí na hrací plochu bez souhlasu rozhodčího, napomene rozhodčí za neoprávněný vstup na hrací plochu (viz výklad k pravidlu 3).

(13) Přerušil-li rozhodčí hru, aby zkontroloval výstroj hráče, nebo aby vykázal hráče z hrací plochy pro uvedení výstroje do pořádku, a předtím nebylo porušeno jiné pravidlo, naváže rozhodčí hru míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

(14) Na upozornění kapitána, že výstroj některého hráče soupeřova družstva neodpovídá ustanovením tohoto pravidla, je rozhodčí povinen zkontrolovat výstroj hráče, učiní tak však až při nejbližším přerušení hry.

(15) Pokud během utkání dojde k neopravitelnému poškození výstroje hráče, je v kompetenci rozhodčího povolit její výměnu. Jedná-li se o dres, smí hráč použít pouze dres se stejným číslem nebo takovým číslem, které ještě nebylo uvedeno u jeho družstva v ZoU. Hráč však nesmí ve hře pokračovat s dresem bez čísla, případně s výstrojí jiné barvy, než je barva výstroje jeho družstva.

(16) Rozhodčí musí dbát, aby výstroj hráčů byla bez závad nejen z hlediska bezpečnosti hráčů, ale i z hlediska sportovního a estetického. Proto se za závadu na výstroji považuje roztržené tričko nebo trenýrky, shrnuté stulpny, ale i vyhrnutí trička nad pás apod.

(17) Jestliže hráč má na výstroji nebo na spodním prádle emblém, reklamu či jiný nápis, který je v rozporu s ustanovením pravidla, a v průběhu utkání bude viditelný (např. při oslavách branky), rozhodčí nezasahuje, ale porušení pravidla popíše v zápise o utkání..

Pravidlo 5
ROZHODČÍ

Pravomoc rozhodčího

Pro řízení každého utkání je stanoven rozhodčí, který je v utkání, které řídí, vybaven neomezenou pravomocí k uplatňování pravidel.

Práva a povinnosti

Rozhodčí

a) dbá, aby byla dodržována pravidla fotbalu,

b) řídí utkání ve spolupráci s asistenty rozhodčího a čtvrtým rozhodčím, pokud je delegován,

c) zabezpečí, aby míče určené ke hře, odpovídaly požadavkům pravidla 2,

d) zabezpečí, aby výstroj hráčů odpovídala požadavkům pravidla 4,

e) měří dobu hry a dělá si poznámky o průběhu utkání,

f) přeruší hru, případně přeruší nebo ukončí utkání pro nějaké porušení pravidel, považuje-li takové opatření za nutné,

g) přeruší hru, případně utkání ukončí z důvodu zásahu vnějšího vlivu,

h) přeruší hru, je-li podle jeho názoru hráč vážně zraněn, a zajistí co nejrychlejší odnesení tohoto hráče z hrací plochy; zraněný hráč se na hrací plochu smí vrátit až po navázání hry,

i) nechá pokračovat ve hře, dokud míč není ze hry, jestliže je podle jeho názoru hráč pouze lehce zraněn,

j) zajistí, aby hráč s krvácejícím zraněním opustil hrací plochu; hráč se může na hrací plochu vrátit, jestliže mu rozhodčí návrat povolí potom, co se přesvědčí, že krvácení bylo zastaveno,

k) nechá pokračovat ve hře v případech, kdy je přesvědčen, že by přerušením hry poskytl výhodu družstvu, jež se provinilo; nemá-li výhoda předpokládaný účinek, potrestá rozhodčí původní přestupek,

l) potrestá závažnější přestupek, jestliže se hráč dopustí současně několika různých přestupků,

m) uděluje osobní tresty hráčům za přestupky, za které mají být hráči napomenuti nebo vyloučeni; nemusí tak učinit okamžitě, ale může tak učinit až při nejbližším přerušení hry,

n) vyvozuje důsledky z přestupků funkcionářů družstev; je přitom oprávněn vykázat je z hrací plochy i z ohraničeného prostoru hřiště,

o) rozhodne na základě sdělení asistenta rozhodčího, jestliže situaci sám neviděl,

p) zajistí, aby na hrací plochu nevstupovaly neoprávněné osoby,

q) rozhodne o pokračování ve hře po každém přerušení hry,

r) podá příslušnému řídícímu orgánu zprávu, která bude obsahovat informace o disciplinárních proviněních hráčů a dále o incidentech, které se odehrály jak před utkáním, tak v jeho průběhu nebo po utkání.

Rozhodnutí rozhodčího

Rozhodnutí rozhodčího, týkající se skutečností souvisejících s hrou, vč. toho, zda bylo či nebylo dosaženo branky a výsledku utkání, jsou konečná.

Rozhodčí smí změnit své rozhodnutí, uvědomí-li si, že je nesprávné, a to buď na základě vlastního uvážení nebo na základě sdělení asistenta rozhodčího, ale jen dokud hra nebyla znovu zahájena nebo jestliže utkání již mezitím nebylo ukončeno.

ROZHODNUTÍ IFAB

1. Rozhodčí, asistent rozhodčího nebo čtvrtý rozhodčí nesmí být činěn odpovědným za:

a) za žádná zranění hráčů, funkcionářů, diváků, či jiných osob,

b) za žádné škody na majetku jakéhokoli druhu,

c) za jiné újmy jakýchkoli jednotlivců, klubů, společností, asociací či jiných orgánů, které vznikly nebo mohly vzniknout v souvislosti s jeho rozhodnutími při řízení utkání a která rozhodčí učinil podle pravidel fotbalu nebo jiných platných herních řádů.

Může se jednat o rozhodnutí:

a) o tom, zda stav hrací plochy, jejího příslušenství, nebo povětrnostní podmínky jsou takové, že utkání umožňují nebo neumožňují sehrát,

b) o tom, zda utkání pro povětrnostní podmínky ukončí nebo neukončí,

c) o tom, zda míč, nebo příslušenství hrací plochy, např. brankové tyče, břevno, rohové praporky apod., odpovídají příslušným ustanovením pravidel,

d) o tom, zda přeruší nebo nepřeruší hru pro incidenty v hledišti nebo pro problémy s diváky,

e) o tom, zda přeruší nebo nepřeruší hru k ošetření zraněného hráče,

f) o tom, zda dá nebo nedá pokyn k odnesení zraněného hráče mimo hrací plochu,

g) o tom, zda a v jaké míře povolí či nepovolí hráči hru s určitou částí výstroje,

h) o tom, zda a v jaké míře povolí čí nepovolí v průběhu utkání jakýmkoli osobám (funkcionářům družstev, pořadatelům, fotografům a zástupcům tisku) přítomnost v blízkosti hrací plochy,

i) jakékoliv jiné, které rozhodčí učiní v souladu s pravidly fotbalu nebo podle platných herních řádů FIFA, konfederací, federací, asociací a lig, podle nichž se utkání hraje.

2. Čtvrtý rozhodčí

V utkáních nebo soutěžích, v nichž je delegován čtvrtý rozhodčí, musí být jeho povinnosti a práva stanoveny v souladu s pokyny IFAB, uvedenými v Příloze C „Úloha čtvrtého rozhodčího“.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Kvalifikovaní rozhodčí a asistenti musí být členy FAČR.
2. Jestliže se osoby nezúčastněné na hře, které se v průběhu utkání zdržují v prostoru hřiště, dopustí jakéhokoliv závažného provinění, a to jak před utkáním, tak i v jeho průběhu, je rozhodčí oprávněn vykázat je z prostoru hřiště. V případě provinění příslušníků družstva postupuje rozhodčí v souladu s rozhodnutími FAČR k pravidlu 12. O všech proviněních a přijatých opatřeních podá rozhodčí zprávu v ZoU.
3. V soutěžních utkáních musí rozhodčí používat formulář ZoU schválený FAČR, pokud nelze použít elektronický systém ZoU.
4. Všechny údaje písemného ZoU potvrzuje svým podpisem vedoucí družstva. V případě elektronického ZoU postupuje rozhodčí a vedoucí dle příslušných ustanovení SŘ.
5. Rozhodčí je oprávněn poskytovat informace nebo podat vysvětlení ke všem případům, které se staly před utkáním, v průběhu utkání nebo po utkání pouze ostatním delegovaným rozhodčím, delegátovi utkání a na vyzvání i příslušnému řídícímu orgánu. Nikomu jinému nesmí rozhodčí do vyřešení příslušnou odbornou komisí informace nebo vysvětlení poskytovat (pokud Rozpisem soutěže není stanoveno jinak).

VÝKLAD K PRAVIDLU

Pravomoci rozhodčího

(1) Pravomoc rozhodčího uplatňovat pravidla spočívá zejména v jeho oprávnění kdykoli přerušit hru pro přestupky hráčů, nařizovat herní a udělovat osobní tresty, a odpovídajícím způsobem hru znovu navazovat. Pravomoc rozhodčího uplatňovat pravidla začíná vstupem rozhodčího na hrací plochu k zahájení hry a trvá až do okamžiku, kdy hrací plochu po závěrečném signálu píšťalkou k ukončení utkání opustí.

Pravomoc rozhodčího uplatňovat pravidla trvá i po dobu poločasové přestávky, proto má rozhodčí právo hráčům, náhradníkům a vystřídaným hráčům proviniv-ším se o poločasové přestávce, udělovat osobní tresty. Pravomoc rozhodčího uplatňovat pravidla rovněž trvá i po dobu, o kterou bylo utkání prodlouženo, a v době, kdy se provádějí kopy na branku z pokutové značky, včetně všech příslušných přestávek.

(2) Všeobecná pravomoc rozhodčího přijímat opatření k proviněním příslušníků družstev (autorita rozhodčího) začíná odhlášením rozhodčího z elektronického informačního systému; v případě písemného ZoU začíná podpisem vedoucích družstev před utkáním.

Všeobecná pravomoc rozhodčího přijímat opatření k proviněním příslušníků družstev končí potvrzením údajů vyplněného ZoU v elektronickém informačním systému vedoucími družstev; v případě písemného ZoU končí jejich podpisy po utkání.

Ostatní provinění, ke kterým dojde mimo tuto dobu, popíše rozhodčí v zápise o utkání (viz rozhodnutí FAČR k pravidlu 12).

(3) Za bezpečnost rozhodčích odpovídají kromě pořadatele utkání i příslušníci obou družstev. V případě potřeby jsou proto povinni jim poskytnout ochranu. Je-li na rozhodčím, asistentovi rozhodčího nebo na čtvrtém rozhodčím spáchána inzultace (viz výklad k pravidlu 5), je rozhodčí povinen utkání ukončit, průběh události podrobně popsat v zápise o utkání. Stejnou povinnost, tzn. průběh události v zápise o utkání podrobně popsat má rozhodčí i v případě, jestliže v průběhu utkání nebo po jeho skončení dojde k nepřístojnostem.

Všeobecná ustanovení

(4) Jestliže rozhodčí při utkání náhle onemocní nebo se zraní a nemůže utkání dále řídit, utkání přeruší, oznámí to oběma kapitánům a řízení utkání převezme po zjištění všech skutečností AR1 (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak).

Zemře-li v průběhu utkání příslušník družstva, někdo z rozhodčích nebo delegát, utkání předčasně končí. Utkání předčasně končí i v případě, že příslušník družstva nebo rozhodčí byl při hře vážně zraněn a rozhodčí se od odpovědných funkcionářů dozví, že na následky zranění zemřel.

Zemře-li rozhodčí, utkání ukončí a splnění všech formalit zajistí AR1 (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak).

(5) Nařídí-li příslušník Policie ČR ve veřejném zájmu utkání ukončit, oznámí to rozhodčí za účasti asistentů oběma kapitánům. Důvod nařízení příslušníka Policie ČR k ukončení utkání uvede do ZoU s tím, že uvede jeho služební číslo.

(6) Bez souhlasu rozhodčího nemá do jeho kabiny přístup žádná osoba kromě delegáta utkání, vedoucích družstev a dopingového komisaře, pokud se prokáže pověřením k provedení dopingové kontroly. Za dodržení tohoto ustanovení odpovídá hlavní pořadatel utkání.

(7) Rozhodčí, který má příslušnou disciplinární komisí zastavenou činnost, nesmí vykonávat funkci rozhodčího ani funkci asistenta rozhodčího nebo čtvrtého rozhodčího v žádném utkání.

Po příchodu k utkání

(8) Rozhodčí je povinen dostavit se k utkání 60 minut před jeho úředně stanoveným začátkem (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak).

Před odchodem k řízení utkání se rozhodčí přesvědčí, že má:

a) vytištěný výpis karty rozhodčího z elektronického systému,

b) předepsanou výstroj, a to v čistém stavu,

c) odznak rozhodčího fotbalu,

d) dobře slyšitelnou píšťalku,

e) přesně jdoucí hodinky,

f) minci na losování,

g) žlutou a červenou kartu,

h) tužku a papír na poznámky,

i) ZoU.

Předepsaná výstroj rozhodčího se skládá z dresu, kalhot, stulpen a kopaček. Rozhodčím je zakázáno, stejně jako hráčům, mít na sobě vyjma hodinek jakoukoli nepovolenou výstroj (např. šperky, prsteny).

(9) Po příchodu na hřiště se rozhodčí představí funkcionářům obou oddílů, zjistí, kde má kabinu na převléknutí a zkontroluje její vybavení; na závady ve vybavení kabiny upozorní hlavního pořadatele. Dále rozhodčí zkontroluje stav a vyznačení hrací plochy a jejího příslušenství, a hlavního pořadatele požádá o odstranění zjištěných závad. Všechny zjištěné závady uvede rozhodčí v zápise o utkání.

Zápis o utkání

(10) O každém utkání, jehož konání schválil řídící orgán, musí být pořízen ZoU (pokud není Soutěžním řádem, Rozpisem soutěže popřípadě propozicemi turnaje stanoveno jinak).

Rozhodčí utkání nejdříve 15 minut před začátkem utkání zkontroluje údaje vyplněné administrátory klubů v zápise o utkání a na základě sdělení vedoucích družstev

opraví případné nedostatky v zápise o utkání. Před odchodem na hrací plochu je rozhodčí povinen uložit případné provedené změny v zápise o utkání a odhlásit se z elektronického informačního systému.

V případě písemného ZoU musí vedoucí domácího družstva předat řádně vyplněný a vedoucími družstev podepsaný ZoU nejméně 30 minut před začátkem utkání (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak). Rozhodčí zkontroluje vyplněný ZoU a přesvědčí se, zda údaje v něm uvedené odpovídají Listinám hráčů družstev.

(11) Rozhodčí je povinen vyhovět vedoucímu družstva, přeje-li si provést kontrolu totožnosti hráčů soupeře. Přitom zajistí, aby kontrola totožnosti proběhla podle příslušných ustanovení Soutěžního řádu.

(12) V případě opožděného příjezdu některého z družstev nebo v případě nedostavení se některého z družstev postupuje rozhodčí podle příslušných ustanovení Soutěžního řádu.

Před zahájením utkání

(13) Před odchodem na hrací plochu se rozhodčí dohodne s asistenty a se čtvrtým rozhodčím o spolupráci (viz přílohy C a D Pravidel fotbalu) a určí prostor pro rozcvičování náhradníků.

(14) Před zahájením utkání rozhodčí zkontroluje výstroj hráčů. Pokud to podmínky na stadiónu umožňují, provede kontrolu výstroje ještě před nástupem hráčů na hrací plochu. V rámci kontrole výstroje rozhodčí rovněž zkontroluje, zda čísla na dresech všech hráčů a náhradníků obou družstev odpovídají údajům uvedeným v ZoU.

Kontrolou výstroje hráčů může rozhodčí pověřit asistenty rozhodčího. Za řádné provedení kontroly výstroje a přijetí případných opatření odpovídá rozhodčí.

(15) K zahájení utkání přivede rozhodčí obě družstva na hrací plochu, kde společně pozdraví diváky. Pozdrav se provede tímto způsobem:

a) Rozhodčí se společně s asistenty postaví v cca 1/3 hloubi hrací plochy čelem ke hlavní tribuně, a hráči obou družstev zaujmou postavení po jejich boku rovnoběžně s pomezní čárou tak, že kapitáni družstev stojí vedle rozhodčích.

b) Na znamení rozhodčího pozdraví hráči obou družstev diváky.

c) Kapitán domácího družstva, a po něm postupně všichni jeho spoluhráči, pozdraví podáním ruky rozhodčího, jeho asistenty a hráče soupeře.

d) Kapitán hostujícího družstva a po něm všichni jeho spoluhráči pozdraví podáním ruky rozhodčího a jeho asistenty.

Není porušením pravidla, jestliže ceremoniál zahájí jako první hráči hostujícího družstva.

Po pozdravu rozhodčí provede losování. Po losování zaujmou rozhodčí, asistenti rozhodčího a hráči obou družstev předepsané postavení k zahájení hry.

POZNÁMKA: čtvrtý rozhodčí, pokud byl k utkání delegován, na hrací plochu společně s hráči a rozhodčími nenastupuje.

V průběhu utkání

(16) Rozhodčí má utkání řídit v souladu se zněním a výkladem pravidel a v duchu hry. Pravidla se musí snažit uplatňovat tak, aby hra byla co nejméně přerušována.

Proto rozhodčí musí:

a) Pískat jasně a zřetelně; rozhodčí však nemusí přerušit hru písknutím (vyjma sporných situací) v těchto případech:

- kop od branky, kop z rohu a vhazování,
- dosažení branky.

Ve všech ostatních případech musí rozhodčí přerušit hru písknutím.

b) Dát po každém přerušení hry znamení k pokračování ve hře píšťalkou, pokynem ruky nebo slovně.

Dát znamení k navázání hry píšťalkou není nutné při volných kopech, kopech od branky, kopech z rohu a při vhazování.

Při volných kopech prováděných v blízkosti pokutového území se doporučuje dát znamení píšťalkou vždy, v každém případě však rozhodčí musí mít provedení volného kopu pod kontrolou.

Při míči rozhodčího se znamení píšťalkou zásadně nedává.

K provedení zahajovacího výkopu, výkopu po dosažení branky, pokutového kopu a k ukončení utkání se znamení píšťalkou musí dát vždy.

c) Používat předepsaných signálů (viz příloha D Pravidel fotbalu).

d) Pohybovat se na hrací ploše tak, aby hráčům nepřekážel ve hře, ale aby měl neustále přehled o herních situacích a o přestupcích hráčů (viz příloha D Pravidel fotbalu).

e) Sledovat nejen, co se děje v blízkosti míče, ale občas přehlédnout i situaci po celé hrací ploše.

f) Pohybovat se tak, aby měl v zorném poli jednoho ze svých asistentů.

g) Uplatňovat pravidla stejným způsobem bez ohledu na to, zda je porušil hráč domácího nebo hostujícího družstva, nebo zda se přestupek stal v pokutovém území nebo na jiném místě hrací plochy.

h) Snažit se, aby se nedopouštěl chyb; v případě, že si uvědomí chybu, smí své rozhodnutí změnit, ale ne poté, co hru již znovu zahájil nebo jestliže utkání již mezitím ukončil.

i) Vyvarovat se kompenzace svých chyb rozhodováním ve prospěch poškozeného družstva.

j) Vyvarovat se rozhodnutí ve prospěch družstva, jež se provinilo.

k) V zárodku potlačovat surovou hru a energicky postupovat proti nesportovnímu chování hráčů.

l) Při napomínání nebo vylučování hráče zachovat klid; provinivšímu se hráči může sdělit důvod napomenutí nebo vyloučení. Doporučuje se však, aby napomínaný nebo vylučovaný hráč byl od rozhodčího vzdálen 2 až 3 m.

m) Nebavit se zbytečně s hráči a ani se jich nedotýkat.

n) Vyhýbat se přehnané gestikulaci.

o) Přerušit hru jen v případě, že je přesvědčen o vážném zranění hráče; v případě lehčího zranění počkat na nejbližší přerušení hry nebo hru přerušit teprve po ukončení akce.

p) Při přerušení hry pro zranění hráče postupovat podle čl. (23).

q) Nedovolit, aby se v bezprostřední blízkosti hrací plochy, tj. nejméně 2 m od pomezních a 4 m od brankových čar, zdržovaly osoby nezúčastněné na hře, s výjimkou příslušníků družstev (viz rozhodnutí FAČR, příloha B Pravidel fotbalu) a příslušných členů pořadatelské služby.

r) Dbát, aby náhradníci při rozcvičování nerušili asistenty rozhodčího ve výkonu jejich funkce.

(17) Rozhodčí nemusí ihned přerušit hru, jestliže dojde k přestupku hráče, za který by měl nařídit volný nebo pokutový kop. Je-li názoru, že by přerušením hry zvýhodnil družstvo, jehož hráč se provinil, hru nepřerušuje a poskytne výhodu; případné osobní tresty udělí až při nejbližším přerušení hry. Při zvažování o poskytnutí výhody musí rozhodčí postupovat s citem pro herní situaci.

Zásady pro poskytování výhody ve hře:

a) Výhoda ve hře je zcela vědomé nepřerušení hry pro potrestání jinak zcela evidentního přestupku v situaci, kdy přerušením hry by bylo poškozeno družstvo, které se neprovinilo.

b) Uplatnění výhody ve hře je rozhodčí povinen naznačit předepsaným signálem.

c) V případě, že výhoda neměla předpokládaný účinek, má rozhodčí právo se do několika vteřin vrátit k původnímu přestupku a nařídit odpovídající volný kop; to však neplatí pro případ, že zvýhodněné družstvo přijde o míč vlastní vinou.

d) Pokud se hráč dopustí přestupku, za který musí být vyloučen, může rozhodčí ponechat výhodu ve hře pouze za předpokladu, že se jedná o zjevnou možnost dosáhnout branky; pokud následně nebylo dosaženo branky, přeruší rozhodčí hru, udělí osobní trest a hru naváže nepřímým volným kopem z místa, kde byl míč v okamžiku přerušení hry (viz pravidlo 12, část B přestupek 8).

e) Pokud se hráč dopustí přestupku, za který musí být napomenut, může rozhodčí ponechat výhodu ve hře za předpokladu, že se jedná o zjevnou slibně se rozvíjející útočnou akci.

f) Uplatnění výhody ve hře nezbavuje rozhodčího povinnosti udělit případné osobní tresty.

Nezahájení nebo předčasné ukončení utkání

(18) Utkání nebude zahájeno nebo bude předčasně ukončeno:

a) jestliže počet hráčů jednoho z družstev klesne definitivně pod sedm,

b) při inzultaci některého z rozhodčích,

c) při úmrtí příslušníka družstva, některého z rozhodčích nebo delegátů,

d) jestliže družstvo opustí hrací plochu jako projev nesouhlasu s rozhodováním rozhodčího,

e) na úřední zákrok orgánu Policie ČR,

f) v dalších případech uvedených v pravidle 1 a v Soutěžním řádu.

Předčasné ukončení utkání provede rozhodčí písknutím. Poté sdělí oběma kapitánům v přítomnosti svých asistentů důvody svého rozhodnutí a společně s asistenty a čtvrtým rozhodčím opustí co nejrychleji hrací plochu. Nemůže-li např. v důsledku předchozí inzultace rozhodčí sám utkání ukončit, ukončí ho některý z jeho asistentů. V případě předčasného ukončení utkání se závěrečný pozdrav neprovádí.

(19) Jestliže je na kterémkoli rozhodčím spáchán některý z níže uvedených násilných činů a on z toho důvodu není schopen – ať již pro fyzickou nebo psychickou indispozici – pokračovat ve výkonu své funkce, tak rozhodčí, který utkání řídí, ho z důvodu inzultace rozhodčího ukončí.

Jedná se o tyto násilné činy:

a) udeření,

b) kopnutí,

c) úmyslné podražení,

d) násilné vrážení,

e) násilné cloumání,

f) úmyslné vyražení píšťalky z úst,

g) úmyslné prudké udeření míčem nebo jiným předmětem.

Je-li rozhodčí, který utkání řídí, tak postižen, že sám není schopen utkání ukončit, je oprávněn ukončit utkání některý z ostatních delegovaných rozhodčích. Jestliže ale v takovém případě není žádný delegovaný rozhodčí, který by utkání mohl ukončit, skončilo utkání okamžikem, kdy bylo z tohoto důvodu přerušeno.

Pouhý pokus o udeření míčem nebo jiným předmětem nebo plivnutí na rozhodčího se za inzultaci rozhodčího nepovažuje; pokud se ho však dopustí člen družstva, považuje se za projev hrubého nesportovního chování.

(20) Rozhodčí má právo utkání nezahájit nebo ho předčasně ukončit:

a) Pro tmu

V případě, že pro špatnou viditelnost není zaručena regulérnost utkání, ukončí rozhodčí utkání. Přitom však dbá, aby zbytečně nepoškodil sport tím, že by utkání zkrátil pouze o několik málo minut.

b) Pro špatné povětrnostní podmínky

Zhorší-li se během utkání povětrnostní podmínky, např. přijde prudký déšť, sněhová vánice, mlha, prudký vítr nebo bouřka s nebezpečím zásahu bleskem, rozhodčí hru přeruší. V případě, že se zhoršené podmínky nezlepší nebo trvají již tak dlouho, že by utkání nemohlo být za dobré viditelnosti dohráno, rozhodčí utkání ukončí.

c) Pro nezpůsobilý stav hrací plochy

Jestliže v průběhu utkání se hrací plocha stala nezpůsobilou ke hře, např. vlivem prudkého deště, náhlého tání apod. a je zřejmé, že ji již nebude možno uvést do způsobilého stavu, rozhodčí utkání ukončí. Přitom však dbá, aby zbytečně nepoškodil sport tím, že by utkání zkrátil pouze o několik málo minut.

d) Pro neuposlechnutí rozhodčího příslušníkem družstva

Zdráhá-li se vyloučený nebo vykázaný příslušník družstva opustit hrací plochu, resp. prostor hřiště, stanoví k tomu rozhodčí kapitánovi jeho družstva krátkou lhůtu, nejvýše však 2 minuty. Jestliže po uplynutí této lhůty vyloučený nebo vykázaný příslušník družstva neodejde, rozhodčí utkání ukončí stejným způsobem jako v případě inzultace.

Vyloučený hráč je povinen odebrat se do kabiny svého družstva.

e) Pro vniknutí obecenstva do prostoru hřiště

Vnikne-li v průběhu utkání obecenstvo do prostoru hřiště nebo na hrací plochu, požádá rozhodčí prostřednictvím kapitánů družstev hlavního pořadatele, aby se postaral o její vyklizení, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu. Nepodaří-li se hrací plochu a prostor hřiště v určené lhůtě vyklidit, rozhodčí utkání ukončí stejným způsobem jako v případě inzultace. Rozhodčím se zakazuje, aby se sami na vyklízení hrací plochy podíleli.

f) Pro hrubě nesportovní projevy obecenstva

Dojde-li v průběhu utkání k hrubým urážkám nebo vyhrožování ze strany obecenstva, vhazování předmětů do hřiště, násilnostem mezi diváky nebo k ohrožení bezpečnosti příslušníků družstev, vyzve rozhodčí ve spolupráci s kapitány družstev prostřednictvím hlavního pořadatele (obvykle výzvou hlasatele) diváky ke klidu, a požádá hlavního pořadatele o zjištění případných viníků. Dojde-li k obdobným projevům i po opakované výzvě, nebo je-li diváky vážně ohroženo zdraví účastníků utkání, rozhodčí utkání ukončí (stejným způsobem jako v případě inzultace).

g) Při poruše na osvětlovacím zařízení nebo v dodávce elektrické energie v utkáních hraných při umělém osvětlení

Přerušení hry z důvodu poruchy na osvětlovacím zařízení nebo z důvodu výpadku dodávky elektrické energie se považuje za zdržení, které je rozhodčí povinen nahradit nastavením doby hry.

Je-li z uvedených důvodů hra v jednom utkání takto přerušena vícekrát, nemělo by celkové zdržení hry překročit 60 minut. Jestliže však součet přerušení hry již činí 60 minut, ale je naděje, že v dohledné době bude hra moci pokračovat, rozhodčí ještě přiměřeně vyčká.

(21) V případech uvedených v čl. 20 v bodech e) a f) musí rozhodčí dříve, než utkání předčasně ukončí, prostřednictvím kapitánů vyčerpat všechny možnosti, aby se utkání mohlo dohrát. Kdykoli rozhodčí předčasně ukončí utkání, učiní o tom přesný a vyčerpávající záznam v zápise o utkání.

(22) Je zakázáno, aby řízení utkání převzal jiný kvalifikovaný nebo oddílový rozhodčí, jestliže rozhodčí, který utkání řídil, ho předčasně ukončil.

Postup rozhodčího při zranění hráče

(23) Rozhodčí musí při ošetřování hráče dodržovat následující instrukce (pokyny):

- hra pokračuje, dokud není míč ze hry, pokud dle názoru rozhodčího byl hráč zraněn pouze lehce
- hra musí být přerušena, jestliže pokud podle názoru rozhodčího je zranění hráče vážné
- není povoleno ošetřovat hráče na hrací ploše. Poté, co dotazem u hráče zjistí rozhodčí jeho stav, umožní aby na hrací plochu vstoupila jedna nebo nejvýše dvě osoby, které posoudí rozsah zranění hráče. Následně rozhodčí zajistí odchod nebo přepravu hráče z hrací plochy. Pořadatelé s nosítky smějí vstoupit na hrací plochu až na pokyn rozhodčího
- rozhodčí se přesvědčí, že hráč opustil hrací plochu; pokud hráč úmyslně neopustí na pokyn rozhodčího hrací plochu, napomene ho rozhodčí za nesportovní chování.
- hráč s krvácejícím zraněním musí vždy opustit hrací plochu; na hrací plochu se smí vrátit, až když se rozhodčí přesvědčí, že krvácení bylo zastaveno.
- zraněný hráč se smí na hrací plochu vrátit až poté, co byla hra již znovu navázána
- pouze rozhodčí je oprávněn udělit zraněnému hráči souhlas k návratu na hrací plochu; rozhodčí nedovolí návrat hráči, jehož výstroj byla znečištěna krví.
- pokud je míč ve hře, smí se zraněný hráč vrátit na hrací plochu pouze přes pomezní čáru; pokud je míč ze hry, smí se zraněný hráč vrátit na hrací plochu přes kteroukoliv čáru ohraničující hrací plochu
- pokud nebyla hra přerušena z jiného důvodu, nebo pokud zranění hráče nebylo způsobeno porušením pravidel fotbalu, naváže rozhodčí hru míčem rozhodčího
- doba hry promeškaná při ošetřování zraněného hráče musí být nastavena vždy na konci příslušného poločasu
- pokud se rozhodčí rozhodne udělit zraněnému hráči osobní trest, musí tak učinit dříve, než hráč opustí hrací plochu
- Dodržováním tohoto postupu může rozhodčí pověřit asistenty nebo čtvrtého rozhodčího.

Výjimky z uvedeného postupu (ošetření hráčů na HP, neopuštění HP po ošetření) jsou dovoleny pouze v těchto případech:

- je-li zraněn brankář,
- pokud se srazil brankář a hráč soupeře a oba potřebují okamžité ošetření
- když se srazili dva hráči téhož družstva a oba potřebují okamžité ošetření
- když se srazili dva hráči téhož družstva a hráč soupeře a všichni potřebují okamžité ošetření
- pokud došlo k těžkému zranění hráče, např. zapadlý jazyk, otřes mozku, zlomenina nohy apod.

Návrat ošetřovaného hráče na HP po uplynutí doby 3 minut:

Na základě rozhodnutí FAČR se v neprofesionálních soutěžích doporučuje, aby ošetřovaný hráč se na hrací plochu směl vrátit nejdříve po uplynutí 3 minut; je na řídícím orgánu příslušné soutěže, zda v Rozpisu příslušné soutěže bude tento postup uveden a využíván.

Pravidlová komise FAČR k tomu stanovuje jednotný postup R a AR:

Rozhodujícím okamžikem pro opuštění hrací plochy je vstup lékaře (zdravotníka, maséra či jiné osoby) ke zjištění zdravotního stavu hráče či jeho ošetření. Pokud někdo vstoupí na HP z důvodu zjištění zdravotního stavu hráče a případného ošetření, musí hráč HP opustit i kdyby k ošetření vůbec nedošlo.

Výjimky, kdy hráči nemusí po ošetření hrací plochu opustit:

- je zraněn a ošetřován brankář
- jsou současně ošetřováni brankář a hráč soupeře z pole
- jsou ošetřováni dva hráči téhož družstva
- jsou ošetřováni dva hráči téhož družstva a s nimi hráč družstva soupeře
- pokud je hráč ošetřován po přestupku, za který je provinivší se hráč soupeře vyloučen

Ve všech ostatních případech musí hráč hrací plochu opustit a smí se na ní vrátit se souhlasem R (AR) nejdříve po uplynutí doby 3 minut.

Doba 3 minut se měří od okamžiku navázání hry po odchodu ošetřovaného hráče z hrací plochy.

Za dodržení doby 3 minut jsou zodpovědný AR (delegovaní), pokud není k utkání delegovaný AR, zodpovídá rozhodčí.

Pokud hráč sám opustí hrací plochu, aby se nechal ošetřit mimo ní, aniž by vstoupila jiná osoba na hrací plochu a ve hře se pokračuje, může se, se svolením R vrátit na HP ihned po ošetření, nemusí čerpat dobu 3 minut

V praxi mohou nastat situace, jejichž řešení bude následující:

- hráč po ošetření opustí hrací plochu v závěrečných minutách 1. poločasu utkání a do konce poločasu (včetně nastavené doby hry) nebude mimo HP předepsané 3 minuty - po uplynutí poločasové přestávky nastupuje hráč normálně do hry, tzn., že nebude na začátku druhého poločasu čerpat zbytek z 3 minut
- opustí-li ošetřovaný hráč hrací plochu kdykoliv v průběhu utkání a družstvo tohoto hráče při nejbližším přerušení hry vystřídá, může náhradník nastoupit do hry ihned, povinnost 3 minut se nepřenáší na náhradníka nastupujícího do hry
- opustí-li ošetřovaný hráč hrací plochu kdykoliv v průběhu utkání a z tohoto důvodu klesne počet hráčů v jeho družstvu pod sedm, rozhodčí nechá pokračovat ve hře za předpokladu, že se hráč po uplynutí 3 minut bude moci (ze zdravotních důvodů) vrátit na hrací plochu; je-li zřejmé, že se hráč na hrací plochu vrátit nemůže a počet hráčů klesne definitivně pod sedm, R utkání předčasně ukončí pro nedostatečný počet hráčů.

Po ukončení utkání

(24) Po ukončení utkání družstva poděkují rozhodčím za řízení utkání a pozdraví diváky. Ceremoniál se provede tímto způsobem:

a) Po závěrečném signálu rozhodčího píšťalkou k ukončení utkání se rozhodčí odebere do středového kruhu, kde se setká se svými asistenty.

b) Setkání rozhodčích ve středovém kruhu je signálem pro hráče obou družstev, aby se shromáždili ve středu hrací plochy.

c) Kapitán družstva odpovídá za to, že přijdou všichni hráči a postaví se za ním.

d) Pozdrav zahájí kapitán domácího družstva tak, že postupně podá ruku rozhodčímu a jeho asistentům a následně i všem hráčům družstva soupeře; podobně učiní i všichni jeho spoluhráči. Následně stejným způsobem pozdraví všechny rozhodčí i všichni hráči hostujícího družstva. Není porušením pravidla, jestliže ceremoniál zahájí jako první hráči hostujícího družstva. Na způsobu provedení pozdravu musí být rozhodčí a obě družstva domluveni před vstupem na hrací plochu k zahájení utkání.

e) Po dokončení vzájemného „podání rukou“ mohou hráči pokynout nebo zamávat svým příznivcům a potom společně, tzn. všichni hráči i rozhodčí, opustí hrací plochu.

Celá procedura „pozdravu po utkání“ má v průměru trvat cca 2 minuty.

(25) Vždy, když družstva opouštějí hrací plochu, odcházejí z hrací plochy nejdříve hosté, jejichž kapitán jde jako poslední, pak následuje rozhodčí se svými asistenty a čtvrtým rozhodčím a nakonec odcházejí domácí v čele s kapitánem (není-li řídícím orgánem nebo pokynem komise rozhodčích stanoveno jinak).

(26) Rozhodčí ihned po ukončení utkání uvede do ZoU zejména poločasový a konečný výsledek utkání, hrací dobu včetně nastavení doby hry, udělení osobních trestů a případná opatření přijatá vůči funkcionářům družstva, a doplní ZoU o všechna provedená doplňování a střídání hráčů.

(27) Dopustí-li se člen družstva za zády rozhodčího závažného přestupku, který nepostřehl žádný z asistentů rozhodčího, ale pouze delegát utkání, oznámí delegát po ukončení utkání v kabině rozhodčích přestupek člena družstva vedoucímu družstva; rozhodčí přestupek člena družstva uvede do ZoU.

(28) *Poznámka: dopustí-li se přestupku hráč v prvním poločase nebo o poločasové přestávce, informuje delegát rozhodčího, ale provinivší se hráč smí do druhého poločasu nastoupit.*

(29) V případě, že rozhodčí uvede do ZoU události, které by mohly být předmětem dalšího šetření (např. disciplinárního řízení), potvrdí vedoucí družstva ověřením v elektronickém informačním systému, že byl o obsahu zprávy rozhodčího informován.

(30) K výkonu rozhodčího nelze vznášet námitky. Připomínky k pochybení rozhodčího a porušení pravidel fotbalu lze uplatnit pouze formou protestu. Formu protestu stanovuje Procesní řád.

(31) Rozhodčí je povinen v ZoU podrobně uvést všechny podstatné okolnosti. Vyjádří se zejména:

a) k přestupkům vyloučených členů družstev (není-li řídícím orgánem stanoveno jinak),

b) k přestupkům napomenutých členů družstev (pouze v případě druhého napomenutí stejného člena družstva)

c) k přestupkům členů družstev, o kterých ho informoval delegát utkání,

d) k opatřením přijatým v průběhu utkání vůči příslušníkům družstev,

e) ke svým závažným rozhodnutím a ke sporným herním situacím,

f) k délce a důvodům nastavení nebo prodloužení doby hry,

g) k dalším událostem, ke kterým došlo před utkáním, v jeho průběhu nebo po jeho ukončení.

(32) Rozhodčí je povinen úplně a přesně vyplnit ZoU a do 12 hodin dne následujícího po utkání ho uzavřít.

Pravidlo 6
ASISTENT ROZHODČÍHO

Povinnosti

V každém utkání jsou stanoveni dva asistenti rozhodčího, jejichž úkolem je signalizovat

V každém utkání jsou stanoveni dva asistenti rozhodčího, jejichž úkolem je signalizovat

- když míč celým objemem opustí hrací plochu,
- které družstvo má provést kop z rohu, kop od branky nebo vhazování,
- když má být hráč potrestán za ofsajd,
- připravené střídání,
- nesportovní chování nebo jiné události, ke kterým dojde mimo zorné pole rozhodčího,
- přestupky v situacích, o kterých má asistent lepší přehled než rozhodčí (včetně přestupků, k nimž za těchto okolností dojde v pokutovém území),
- když brankář při provádění pokutového kopu opustí předčasně brankovou čáru směrem k míči a branky nebylo dosaženo a případně také, zda míč po provedení pokutového kopu přešel brankovou čáru celým objemem.

Spolupráce

Asistenti rozhodčího mají pomáhat rozhodčímu vést utkání v souladu s pravidly. Na hrací plochu smějí vstoupit, aby dohlédli na dodržení vzdálenosti 9,15 m bránícími hráči.

V případě nevhodného vměšování nebo nevhodného chování asistenta rozhodčího má rozhodčí právo asistenta zprostit funkce, určit za něj jinou osobu a podat o tom zprávu příslušnému řídícímu orgánu.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Žádné utkání se nesmí hrát bez asistentů rozhodčího, resp. oddílových pomezních rozhodčích.
2. Pro utkání, na které jsou delegováni asistenti rozhodčího, platí, že AR1
   a) vykonává funkci asistenta na té straně hrací plochy, kde jsou umístěny lavičky družstev,

b) v případě, že rozhodčí pro zranění nebo pro zdravotní indispozici nemůže utkání dále řídit, převezme jeho funkci, pokud k utkání nebyl delegován čtvrtý rozhodčí.

3. Praporky asistentů rozhodčího mají mít rozměry 30 x 50 cm a výraznou barvu, nejlépe červenou nebo žlutou. Je povinností pořadatele utkání vybavit asistenty odpovídajícími praporky.

4. Asistent rozhodčího je oprávněn poskytovat informace nebo podat vysvětlení ke všem případům, které se staly před utkáním, v průběhu utkání nebo po utkání pouze ostatním delegovaným rozhodčím, delegátovi utkání a na vyzvání i příslušnému řídícímu orgánu. Nikomu jinému nesmí asistent rozhodčího do vyřešení příslušnou odbornou komisí informace nebo vysvětlení poskytovat (pokud Rozpisem soutěže není stanoveno jinak).

5. Asistent rozhodčího je povinen rozhodčího upozornit na jeho omyl, jestliže vidí, že rozhodčí uděluje osobní trest nesprávnému hráči (nebo náhradníkovi). Musí tak ale učinit dříve, než rozhodčí znovu zahájí hru.

VÝKLAD K PRAVIDLU

Všeobecná ustanovení

(1) Před každým utkáním se rozhodčí dohodne s asistenty o podrobnostech spolupráce (viz příloha D Pravidel fotbalu). Zásady spolupráce, které rozhodčí pro řízení utkání určí, jsou asistenti povinni plně respektovat.

(2) Rozhodčí dbá, aby asistenti rozhodčího byli zcela nestranní. Zjistí-li rozhodčí, že asistent rozhodčího neplní řádně své povinnosti, vědomě nesprávně signalizuje nebo jinak porušuje zásady nestrannosti, upozorní ho, že v případě opakování ho zprostí funkce a nahradí jiným asistentem.

(3) Urážky, zneuctění či napadení asistenta rozhodčího se posuzují stejně jako táž provinění vůči rozhodčímu.

(4) Jestliže asistent rozhodčího při utkání náhle onemocní nebo se zraní a nemůže dále vykonávat svoji funkci, zajistí rozhodčí utkání jiného asistenta rozhodčího (je-li na stadionu přítomen jiný kvalifikovaný rozhodčí). Není-li na stadionu jiný kvalifikovaný rozhodčí, zajistí rozhodčí utkání oddílového pomezního rozhodčího.

Bez asistenta rozhodčího nebo oddílového pomezního rozhodčího se v utkání nemůže pokračovat.

V průběhu utkání

(5) Asistent rozhodčího působí po celé utkání na té straně hrací plochy, která byla určena delegací k utkání. AR1 působí na té straně, kde jsou lavičky družstev, AR2 na straně opačné.

(6) Asistent rozhodčího se v průběhu utkání pohybuje podél pomezní čáry mimo hrací plochu tak, aby nepřekážel ve hře a aby se ho míč mohl dotknout, jen když je ze hry. Kdyby se však přesto míč odrazil od asistenta zpět do hrací plochy, aniž předtím úplně přešel za pomezní nebo za brankovou čáru, je stále ve hře, a rozhodčí tedy hru nepřerušuje.

(7) Asistent rozhodčího se pohybuje na úrovni předposledního hráče bránícího družstva, protože z této pozice může nejlépe posoudit, zda hráči útočícího družstva nejsou v ofsajdové pozici. Je-li předposlední hráč bránícího družstva obehrán, musí se asistent rozhodčího pohybovat na téže úrovni jako míč, aby měl stále přehled o tom, zda hráči útočícího družstva nejsou v ofsajdové pozici.

(8) AR1 je povinen si v průběhu utkání všímat i chování osob na lavičkách družstva a upozornit rozhodčího, kdykoli některá z těchto osob neoprávněně opustí technickou zónu.

AR1 v průběhu utkání sleduje i rozcvičování náhradníků a upozorní rozhodčího, pokud by rušivě zasahovali do průběhu utkání.

AR1 rovněž dbá, aby při zranění hráče nevstoupili na hrací plochu více než dva funkcionáři družstva (obvykle lékař a masér), popřípadě pořadatelé s nosítky, ale až poté, co od rozhodčího obdrželi ke vstupu na hrací plochu souhlas.

(9) Považuje-li asistent rozhodčího za nutné ohlásit rozhodčímu něco, co s hrou přímo nesouvisí, sdělí mu to, až když je míč ze hry. Jen v případech vyžadujících okamžitý zákrok upozorní rozhodčího zdvihnutím praporku a pokynem ruky ho zavolá k sobě.

Zásady spolupráce

(10) Asistent rozhodčího pomáhá rozhodčímu v řízení utkání v souladu s pravidly. Kromě situací uvedených přímo v pravidle 6 ještě signalizuje zejména porušení pravidla 12 a dosažení branky. Porušení pravidla 12 signalizuje asistent rozhodčího pouze v situacích, o kterých se domnívá, že je rozhodčí nemohl vidět, nebo v situacích, kdy rozhodčí evidentně rozhodl nesprávně; konečné rozhodnutí o přestupku však přísluší výhradně rozhodčímu.

(11) Zásady signalizace asistentů rozhodčího jsou podrobně uvedeny v příloze D Pravidel fotbalu.

(12) Signalizuje-li asistent rozhodčího porušení pravidel, musí ihned přestat signalizovat, jestliže mu rozhodčí dá na vědomí, že ho vidí, ale že na jeho signalizaci nehodlá brát zřetel. Asistent rozhodčího rovněž přestane signalizovat, jestliže rozhodčí jeho signalizaci nepostřehl a mezitím se herní situace změnila tak, že je zřejmé, že signalizace asistenta rozhodčího ztratila význam, s výjimkou situací uvedených v čl. 14 a 16.

(13) Závažné okolnosti, které mohou podstatným způsobem ovlivnit hru, např. dosažení branky, kterou rozhodčí neviděl, nebo porušení pravidel, k nimž došlo těsně před dosažením branky (ofsajd, ruka útočícího hráče, míč ze hry), signalizuje asistent rozhodčího až do doby, dokud ho rozhodčí nepostřehne; jeho signalizaci je povinen převzít i druhý asistent rozhodčího. Totéž platí i pro připravené střídání hráčů.

(14) Spolupráce asistenta rozhodčího a rozhodčího při posuzování přestupků hráčů:

- v případě, že rozhodčí má přestupek ve svém zorném poli a asistent rozhodčího je přesvědčen, že přestupek rozhodčí viděl lépe, přestupek nesignalizuje,
- v případě, že rozhodčí sice přestupek viděl, ale od asistenta si vyžádá pomoc

(např. zrakovým kontaktem), sdělí asistent rozhodčího dohodnutým skrytým (diskrétním) způsobem rozhodčímu svůj názor,

- v případě, že k přestupku došlo mimo zorné pole rozhodčího nebo v případě, kdy asistent je přesvědčen, že rozhodčí přestupek nemohl vidět, signalizuje asistent rozhodčího přestupek předepsanou signalizací.

(15) Přestupky, které se staly za zády rozhodčího a vyžadují podle názoru asistenta udělení osobního trestu, musí asistent signalizovat vždy. Podle závažnosti přestupku a s přihlédnutím k možné výhodě ve hře tak učiní buď ihned, nebo až při nejbližším přerušení hry. V mimořádně závažných případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, použije asistent rozhodčího tzv. zvýrazněné signalizace (viz příloha D Signály asistentů rozhodčího).

(16) Asistent rozhodčího nemá sám uplatňovat svůj názor, pokud rozhodčí již rozhodl a asistenta se na jeho stanovisko nedotáže. Asistent rozhodčího nesmí projevovat nesouhlas nebo nespokojenost s rozhodnutími rozhodčího. Na hrací plochu má vstupovat pouze v případech, kdy to urychlí navázání hry, zejména při nedodržení předepsané vzdálenosti bránícími hráči při provádění volných kopů v blízkosti pomezní čáry, nebo v situacích, které vyžadují okamžitý zásah rozhodčího, např. při konfliktech hráčů v přerušené hře.

(17) Rozhodčí je povinen vyžádat si od asistenta informace o všech situacích, které sám jasně neviděl nebo o nichž nemohl mít dostatečný přehled a v takovém případě může rozhodnout na základě informace asistenta rozhodčího; rozhodčí se však nemá asistenta dotazovat na základě intervencí hráčů. Rozhodne-li rozhodčí na základě signalizace nebo informace asistenta rozhodčího, nesmí při kritických projevech diváků nebo hráčů demonstrativně ukazovat na asistenta a naznačovat tak jeho odpovědnost za učiněné rozhodnutí. Za každé své rozhodnutí odpovídá rozhodčí sám.

(18) Asistent rozhodčího je povinen dostavit se k utkání 60 minut před jeho úředně stanoveným začátkem (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak).

Před odchodem k řízení utkání se asistent rozhodčího přesvědčí, že má:

a) vytištěný výpis karty rozhodčího z elektronického systému
b) praporky asistenta rozhodčího
c) předepsanou výstroj, a to v čistém stavu,
d) odznak rozhodčího fotbalu,
e) dobře slyšitelnou píšťalku,
f) přesně jdoucí hodinky,
g) minci na losování,
h) žlutou a červenou kartu,
i) tužku a papír na poznámky,
j) zápis o utkání.

Předepsaná výstroj asistenta rozhodčího se skládá z dresu, kalhot, stulpen a kopaček. Asistentům rozhodčího je zakázáno, stejně jako hráčům, mít na sobě vyjma hodinek jakoukoli nepovolenou výstroj (např. šperky, prsteny).

Pravidlo 7
DOBA HRY

Rozdělení doby hry

Utkání se hraje, pokud se obě zúčastněná družstva a rozhodčí nedohodnou jinak, na dva poločasy po 45 minutách. Každá dohoda, kterou se změní doba hry (např. pro nedostatečnou viditelnost se doba trvání poločasů zkrátí na 40 minut), musí být provedena před začátkem utkání a musí být v souladu s řádem příslušné soutěže.

Poločasová přestávka

Hráči mají právo na poločasovou přestávku.

Poločasová přestávka nesmí být delší než 15 minut.

Řád příslušné soutěže musí obsahovat dobu trvání poločasové přestávky.

Doba trvání poločasové přestávky může být změněna pouze se souhlasem rozhodčího.

Nastavení promeškané doby hry

Rozhodčí nastaví každý poločas o dobu, která byla promeškána

- střídáním,
- zjišťováním stavu zraněných hráčů,
- přepravou zraněných hráčů k ošetření mimo hrací plochu,
- zdržováním hry nebo
- z jiných důvodů.

Dobu hry nastaví rozhodčí podle svého měření.

Pokutový kop

Rozhodčí musí prodloužit dobu hry v každém poločase, aby mohl být proveden nebo opakován nařízený pokutový kop.

Nedohrané utkání

Utkání nedohrané z jakéhokoli důvodu se musí opakovat, není-li řádem příslušné soutěže stanoveno jinak.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Doba hry pro soutěžní utkání je stanovena takto:
   a) muži dva poločasy po 45 minutách,
   b) starší dorost dva poločasy po 45 minutách,
   c) mladší dorost dva poločasy po 40 minutách,
   d) starší žáci dva poločasy po 35 minutách,
   e) ženy dva poločasy po 45 minutách

   Doba hry pro kategorie zde neuvedené se řídí Pravidly malých forem fotbalu, případně Rozpisem příslušné soutěže.
2. Doba trvání poločasové přestávky je stanovena takto:
   a) v soutěžních utkáních 15 minut, pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak,
   b) v přátelských utkáních dohodou družstev,
   c) v utkáních mládeže a žen 15 minut; doba poločasové přestávky musí být dodržena,
   d) v turnajových utkáních propozicemi turnaje.
3. O výsledku předčasně ukončeného utkání rozhodne příslušný řídící orgán.
4. Časomíra na stadionu: na stadionech, kde je k dispozici časomíra, se tato zastavuje po uplynutí poslední minuty doby hry obou poločasů.

VÝKLAD K PRAVIDLU

Doba hry

(1) Dobu hry měří rozhodčí od okamžiku, kdy byl správně proveden výkop k zahájení utkání, nikoli od okamžiku, kdy dal píšťalkou znamení k provedení tohoto výkopu. Znamení píšťalkou k ukončení doby hry dá rozhodčí:
   a) po uplynutí doby hry (včetně případného nastavení doby hry),
   b) po uplynutí prodloužení, jestliže rozhodčí dobu hry prodloužil k provedení pokutového kopu nařízeného v normální době hry,
   c) po uplynutí prodloužení (včetně případného dalšího nastavení doby hry) v utkáních, v nichž se má o výsledku rozhodnout v tomto prodloužení,
   d) po uplynutí doby potřebné pro provedení kopů z pokutové značky v utkání, v němž se o výsledku rozhodlo těmito kopy.

(2) Pouze hodinky rozhodčího jsou směrodatné pro měření doby hry. Přesto se doporučuje, aby si je rozhodčí před zahájením utkání porovnal s hodinkami svých asistentů a s hodinkami čtvrtého rozhodčího, aby tak dobu hry mohli měřit i oni. Konečné rozhodnutí o trvání doby hry však náleží pouze rozhodčímu.

(3) V soutěžních utkáních nesmí rozhodčí předepsanou dobu hry zkrátit, ani kdyby družstva nastoupila až po uplynutí čekací doby. V přátelských utkáních může

rozhodčí dobu hry zkrátit, např. pro pozdní nastoupení jednoho z družstev. Dobu hry však musí zkrátit rovnoměrně v obou poločasech a musí o tom před utkáním informovat kapitány obou družstev.

(4) Pořádání mimořádných soutěží, turnajových utkání apod. s kratší dobou hry se řídí propozicemi soutěže (turnaje), které schvaluje příslušný řídící orgán. Rozhodčí musí být s těmito propozicemi před utkáním obeznámen.

Nastavení doby hry

(5) Doba, kdy je míč ze hry, se započítává do doby hry, pokud přerušení vyplynulo z normálního průběhu hry. Doba hry promeškaná jiným způsobem se do doby hry nepočítá a rozhodčí je povinen ji nahradit. Ke zdržením, která se do doby hry nezapočítávají a která je rozhodčí povinen nastavením času nahradit, patří např.

a) zdržování při střídání hráčů, nebo

b) zjišťování stavu zraněného hráče na hrací ploše, jeho ošetřování nebo odnesení z hrací plochy, nebo

c) doba promarněná při oslavách po dosažení branky, nebo

d) převlékání úborů hráčů při výměně brankáře a hráče z pole, nebo

e) doba promarněná úpravou výstroje brankáře, nebo

f) jakékoli způsoby nesportovního zdržování hry, např. pomalý odchod vyloučeného hráče z hrací plochy, zakopávání míče mimo hrací plochu, zdržování při některém ze způsobů navázání hry, nebo

g) oprava poškozené branky, brankové sítě nebo výměna poškozených rohových praporků, nebo

h) oprava vyznačení hrací plochy, nebo

i) výměna poškozeného nebo zakopnutého míče, nebo

j) vyklízení hrací plochy, na kterou vnikli diváci, nebo

k) vyklízení prostorů hřiště, v nichž se bez souhlasu rozhodčího zdržují osoby na hře nezúčastněné, nebo

l) dočasné přerušení hry z důvodu zhoršení povětrnostních podmínek, nebo

m) přerušení způsobené poruchou osvětlení nebo přerušením dodávky elektrické energie, nebo

n) jiné dočasné přerušení hry z důvodů nesouvisejících se hrou.

Dobu hry rozhodčí nastaví o skutečně promarněný čas. Dobu hry rozhodčí nastaví v tom poločase, ve kterém byla promeškána. Délku případného nastavení doby hry oznámí rozhodčí před koncem řádné hrací doby každého poločasu vhodným způsobem AR1 (popřípadě čtvrtému rozhodčímu), který zajistí její zveřejnění. Oznámenou délku nastavení dobu hry musí rozhodčí dodržet, pokud v nastavovaném čase nevznikne povinnost dobu hry znovu nastavit; toto nastavení se již nezveřejňuje.

Prodloužení doby hry

(6) Rozhodčí musí prodloužit dobu hry k provedení pokutového kopu, který byl nařízen v době hry. Pokud se provedení pokutového kopu musí opakovat, prodlouží rozhodčí znovu dobu hry o dobu potřebnou k jeho opakovanému provedení.

Poločasová přestávka

(7) Od poločasové přestávky lze na přání obou družstev upustit. Kdyby však na poločasové přestávce trval třeba jen jediný hráč, musí rozhodčí stanovenou nebo dohodnutou dobu poločasové přestávky dodržet. V utkáních mládeže a žen musí být doba poločasové přestávky dodržena vždy.

(8) Za dodržení stanovené nebo dohodnuté doby poločasové přestávky odpovídá rozhodčí, pokud příslušný řídící orgán nestanoví jinak. Poločasová přestávka včetně odchodu a návratu hráčů a rozhodčích na hrací plochu nemá být delší než 15 minut.

Dobu trvání poločasové přestávky však rozhodčí může v odůvodněných případech upravit, např. prodloužit pro provedení kontroly totožnosti, nebo upravit z jiných důvodů, např. proto, že z utkání se provádí přímý TV přenos. Důvody úpravy doby poločasové přestávky uvede rozhodčí v zápise o utkání.

Prodloužení doby hry k určení vítěze utkání

(9) Rozpis soutěže nebo propozice turnaje mohou stanovit, že v případě, kdy po skončení doby hry obou poločasů utkání bude výsledek utkání nebo dvojutkání hrané systémem doma venku nerozhodný, se o vítězi utkání rozhodne v prodloužené době hry. Prodloužená doba hry pro určení vítěze utkání musí být rozdělena na dvě časově stejné poloviny.

(10) Před prodloužením doby k určení vítěze utkání hry mají hráči nárok na přestávku, během níž se však rozhodčí i hráči obou družstev musí zdržovat na hrací ploše. Tato přestávka obvykle nemá být delší než 5 minut, pokud Rozpis soutěže nebo propozice turnaje nestanoví jinak. Po skončení této přestávky provede rozhodčí s kapitány družstev losování, jímž se určí družstvo, které zahájí hru. Losování se provádí stejným způsobem jako před zahájením hry.

Po uplynutí první poloviny prodloužené doby hry přestávka není; družstva si pouze vymění poloviny hrací plochy a ve hře se ihned pokračuje výkopem.

(11) Rozpis soutěže nebo propozice turnaje mohou rovněž stanovit, že v případech, kdy po ukončení doby hry nebo po ukončení prodloužené doby hry bude výsledek utkání nerozhodný, se vítěz utkání určí prováděním kopů z pokutové značky (viz příloha A Pravidel fotbalu). V těchto případech se čas potřebný k provedení těchto kopů do doby hry nezapočítává, ale přestupky proti pravidlům, jichž se hráči v této době dopustí, se kvalifikují jako přestupky v době hry.

Pravidlo 8
ZAHÁJENÍ HRY

Před utkáním

Před začátkem utkání se losuje mincí a družstvo, které vyhraje los, si vybere, na kterou branku bude v prvním poločase útočit. Druhé družstvo zahájí utkání výkopem.

Družstvo, které vyhrálo los, zahájí výkopem druhý poločas utkání.

Po poločasové přestávce si družstva vymění poloviny hrací plochy.

Výkop

Výkop je způsob zahájení nebo navázání hry

- na začátku utkání,
- po dosažení branky,
- na začátku druhého poločasu utkání,
- na začátku každé poloviny prodloužené doby hry.

Přímo z výkopu může být dosaženo branky.

PROCEDURA

- Všichni hráči musí být na své polovině hrací plochy.
- Všichni hráči družstva, které výkop neprovádí, musí zůstat ve vzdálenosti nejméně 9,15 m od míče, dokud míč není ve hře.
- Míč leží v klidu na středové značce.
- Rozhodčí dá k provedení výkopu znamení píšťalkou.
- Míč je ve hře, jestliže byl kopnut a pohnul se směrem dopředu.
- Hráč, který provedl výkop, se nesmí dotknout míče podruhé, dokud se míče nedotkl jiný hráč.

Jestliže jedno z družstev dosáhne branky, provede výkop některý z hráčů soupeře.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Jestliže se hráč provádějící výkop, dotkne podruhé míče, který již je ve hře dříve, než se míče dotkne jiný hráč

- rozhodčí nařídí nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku.

Při každém jiném porušení pravidla o provedení výkopu

- rozhodčí nechá výkop opakovat.

Míč rozhodčího

Míč rozhodčího je způsob, jakým se navazuje hra poté, co byla v době, kdy byl míč ve hře, přerušena z důvodů neuvedených na jiných místech pravidel.

PROCEDURA

Rozhodčí nechá padnout míč na zem v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. Jestliže míč byl v okamžiku přerušení hry v brankovém území, provede rozhodčí míč rozhodčího z čáry brankového území rovnoběžné s brankovou čárou a to z místa, které je nejblíže místu, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

Hra je navázána, když se míč dotkne země.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Míč rozhodčího se opakuje, jestliže

- míč se dotkne některého hráče dříve než země,
- míč opustil hrací plochu poté, co se dotkl země, ale dříve, než se ho dotkl některý z hráčů.

Pokud se míč dostane do branky:

- je-li míč rozhodčího zahrán přímo do soupeřovy branky (bez toho, aniž by se jej dotkl jiný hráč) je nařízen kop od branky
- je-li míč rozhodčího zahrán přímo do vlastní branky (bez toho, aniž by se jej dotkl jiný hráč) je nařízen kop z rohu.

VÝKLAD K PRAVIDLU

Výkop

(1) Před zahájením utkání provede rozhodčí na hrací ploše za účasti kapitánů obou družstev a asistentů rozhodčího losování. Losování se provádí vždy mincí, stranu mince si zvolí kapitán hostujícího družstva. Kapitán družstva, jež vyhrálo los, si vybere polovinu hrací plochy; výkop provede některý z hráčů soupeřova družstva.

K provedení výkopu musí rozhodčí vždy dát znamení píšťalkou. Je zakázáno, aby výkop provedly jiné osoby, než hráči zúčastnění na hře.

(2) Výkop je proveden správně, jestliže po znamení rozhodčího k jeho provedení:

a) míč, ležící volně a nehybně na středové značce, byl hráčem strany oprávněné k provedení výkopu kopnut tak, že se pohnul směrem do soupeřovy poloviny hrací plochy a

b) hráči obou družstev neporušili rozestavení stanovené pravidlem dříve, než se míč dostal do hry.

Teprve po správně provedeném výkopu smějí hráči soupeřova družstva vstoupit do středového kruhu a hráči obou družstev na soupeřovu polovinu hrací plochy.

(3) Po nesprávně provedeném výkopu nechá rozhodčí výkop opakovat. Hráče, který opakovaně provede výkop nesprávně, rozhodčí napomene za nesportovní chování; v případě dalšího opakování téhož přestupku ho rozhodčí napomene podruhé a následně vyloučí. Nastane-li tato situace při výkopu k zahájení utkání, rozhodčí provinivšího se hráče vyloučí. Za tohoto hráče smí nastoupit některý z náhradníků příslušného družstva, aniž by to bylo považováno za střídání, družstvo však nesmí doplnit počet náhradníků.

(4) Z výkopu může být přímo dosaženo branky ve prospěch družstva, které výkop provádí. Dostane-li se míč přímo z výkopu do soupeřovy branky, rozhodčí ji uzná a hru naváže výkopem hráč soupeřova družstva. V případě, že hráč provádějící výkop přímo z výkopu dosáhne branky, a některý z hráčů soupeře přitom předčasně porušil předepsané postavení, rozhodčí branku uzná.

Míč rozhodčího

(5) Míčem rozhodčího naváže rozhodčí hru, jestliže ji přerušil z jiného důvodu, než pro který se hra navazuje nějakým kopem nebo vhazováním. Tímto důvodem může být např. to, že

- nastaly takové povětrnostní podmínky, které neumožňují pokračovat ve hře, nebo
- došlo k poškození branky, brankové sítě, rohového praporku nebo vyznačení hrací plochy, nebo
- hrací plocha nebo míč se staly nezpůsobilými ke hře, nebo
- osoba nezúčastněná na hře nebo jiný vnější vliv zasáhl na hrací ploše míč nebo ovlivnil hru, nebo
- rozhodčí považoval za nutné ihned zkontrolovat výstroj hráče, nebo
- hráč byl vážně zraněn, aniž přitom došlo k porušení pravidel, nebo
- rozhodčí ihned po přerušení hry poznal, že se přerušením hry dopustil omylu, ať již z viny vlastní nebo z viny asistenta rozhodčího, nebo
- nastaly okolnosti, které sice přímo nesouvisely se hrou, ale podle názoru rozhodčího bylo nutno hru přerušit,

(6) Při provádění míče rozhodčího nedává rozhodčí zásadně znamení píšťalkou. Míč rozhodčího provede rozhodčí tak, že míč z výše pasu pustí volně před sebe na zem. Pravidlo nepředepisuje, v jaké vzdálenosti od míče mají hráči při provádění míče rozhodčího být, musí však od něho být tak daleko, aby rozhodčí mohl míč rozhodčího řádně provést. Rozhodčí proto vyčká, až hráči zaujmou odpovídající postavení.

(7) Při míči rozhodčího nemůže být hráč v ofsajdu; to znamená, že kterýkoli hráč může bezprostředně po správném provedení míče rozhodčího pokračovat ve hře i když je v ofsajdové pozici.

(8) Rozhodčí neuzná branku, jestliže se bezprostředně po správném provedení míče rozhodčího dotkne míče jako první hráč útočící strany a přímo dosáhne branky.

(9) Rozhodčí neuzná vlastní branku, jestliže se bezprostředně po správném provedení míče rozhodčího dotkne míče jako první hráč bránící strany a míč poté skončí přímo v brance jeho družstva.

(10) Hráč, který se po míči rozhodčího dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou), neporušuje pravidlo.

Uctění památky zesnulého

(11) Uctění památky zesnulého trvá jednu minutu a provádí se před zahájením utkání. Družstvo, které bude zahajovat utkání, provede výkop k uctění památky zesnulého stejně jako výkop k zahájení utkání, ale ihned poté rozhodčí písknutím další akci zastaví; po uctění památky zesnulého dá rozhodčí pokyn k provedení výkopu k zahájení utkání a začne měřit dobu hry.

Čestný výkop

(12) Čestný výkop provádí před zahájením utkání osoba na hře nezúčastněná. Po provedení čestného výkopu rozhodčí ihned akci zastaví a vyčká, až osoba, která čestný výkop provedla, opustí hrací plochu. Teprve potom dá rozhodčí pokyn k provedení výkopu k zahájení utkání. Čas potřebný pro provedení čestného výkopu se do doby hry nezapočítává.

Pravidlo 9
MÍČ VE HŘE A MÍČ ZE HRY

Míč ze hry

Míč je ze hry, jestliže

- přejde po zemi nebo ve vzduchu celým objemem brankovou nebo pomezní čáru, nebo
- rozhodčí hru přeruší.

Míč ve hře

Míč je ve hře v každou jinou dobu, a to i tehdy

- odrazí-li se od brankové tyče, od břevna nebo od rohového praporku zpět do hrací plochy, nebo
- odrazí-li se od rozhodčího nebo od asistenta rozhodčího, který je na hrací ploše, zpět do hrací plochy.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Během utkání je míč buď ve hře nebo ze hry. Pro větší srozumitelnost se ve výkladu používá také pojmů „hra není přerušena“ a „hra je přerušena“ které mají stejný význam.

(2) Míč je správně ve hře, jestliže:

a) při provádění výkopu a pokutového kopu se potom, co hráč provedl kop, pohnul směrem dopředu,

b) při provádění kopu z rohu se potom, co hráč provedl kop, pohnul jakýmkoli směrem,

c) při provádění kopu od branky potom, co hráč provedl kop, opustil pokutové území do hrací plochy dříve, než se ho předtím dotkl některý hráč,

d) při provádění volného kopu, mimo kopů z vlastního pokutového území, se potom, co hráč provedl kop, pohnul z místa jakýmkoli směrem,

e) při provádění volného kopu z vlastního pokutového území potom, co hráč provedl kop, opustil pokutové území do hrací plochy dříve, než se ho dotkl některý hráč,

f) při vhazování míče hráč provádějící vhazování neporušil ustanovení pravidla, týkající se místa a způsobu vhazování, a míč se dostal na hrací plochu,

g) při provádění míče rozhodčího se dotkl země dříve, než se jej dotkl některý hráč.

Nedostane-li se míč správně do hry, musí rozhodčí jeho uvedení do hry nechat opakovat ve stejném místě.

(3) Míč je stále ve hře, dokud rozhodčí nepřeruší hru. Proto je stále ve hře, i když:

a) byla porušena pravidla, ale rozhodčí uplatňuje výhodu ve hře,

b) vznikla domněnka, že pravidla byla porušena, ale rozhodčí hru nepřerušil,

c) asistent rozhodčího signalizoval, že došlo k porušení pravidel, ale rozhodčí hru nepřerušil.

Přestanou-li hráči hrát, aniž rozhodčí přerušil hru, může je rozhodčí pokynem, posuňkem nebo slovem upozornit, že se ve hře pokračuje.

(4) Protože čáry ohraničující hrací plochu jsou součástí hrací plochy, je míč stále ve hře, dokud celým objemem nepřejde přes pomezní nebo brankovou čáru mimo hrací plochu (viz obr.4). To znamená, že je ve hře i v případě, že míč se:

a) pohybuje po brankové nebo pomezní čáře nebo ve vzduchu nad touto čárou,

b) odrazí od brankové tyče, břevna nebo rohového praporku zpět do hrací plochy,

c) odrazí zpět do hrací plochy od rozhodčího, asistenta rozhodčího nebo hráče, který se nachází na pomezní nebo na brankové čáře nebo v její těsné blízkosti mimo hrací plochu.

(5) Skutečnost, že míč opustil hrací plochu, signalizuje asistent rozhodčího zdvihnutím praporku s tím, že polohou praporku následně rozhodčímu naznačí, které družstvo bude navazovat hru. V případě, že asistent rozhodčího si není jist, které

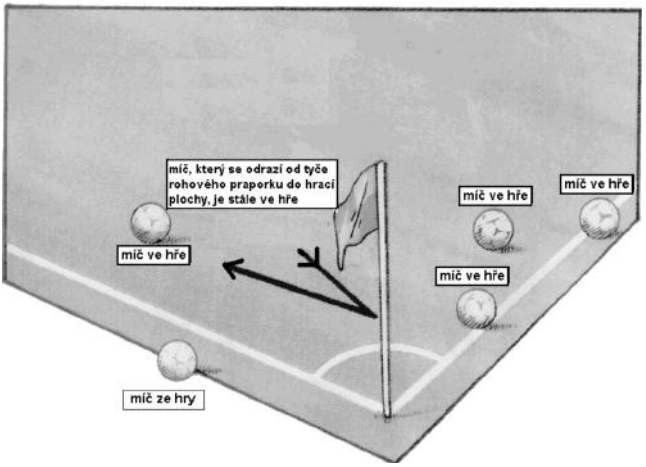

Obr. 4 Míč ve hře a míč ze hry

družstvo má navázat hru, pouze zdvihne praporek, aby rozhodčímu signalizoval, že míč opustil hrací plochu, a o tom, které družstvo naváže hru, rozhodne rozhodčí.

(6) Signalizace asistenta rozhodčího, že míč opustil hrací plochu, je určena pouze rozhodčímu, proto zdvihnutí praporku asistenta rozhodčího hru nepřerušuje a hru přeruší až rozhodčí píšťalkou. Přejde-li však míč zcela zjevně brankovou nebo pomezní čáru, nemusí rozhodčí znamení píšťalkou dát.

(7) Při provádění všech kopů, výkopu, vhazování míče nebo míče rozhodčího musí být dodrženy podmínky stanovené příslušnými pravidly. Tato pravidla rovněž obsahují jak případná trestní ustanovení za nedodržení těchto podmínek, tak i okolnosti, za kterých rozhodčí může při jejich nedodržení poskytnout výhodu ve hře.

Pravidlo 10
DOSAŽENÍ BRANKY

Dosažení branky

Branky je dosaženo, jestliže míč celým objemem přejde brankovou čáru mezi brankovými tyčemi a pod brankovým břevnem a útočící družstvo předtím neporušilo žádné pravidlo.

Vítěz utkání

Vítězem utkání je družstvo, které dosáhlo více branek. Není-li dosaženo žádné branky nebo dosáhnou-li obě družstva stejného počtu branek, je výsledek utkání nerozhodný.

Herní řád soutěže

Jestliže pravidla soutěže stanovují, že po utkání nebo po dvojutkání, hraném systémem doma-venku, musí být znám vítěz utkání, mohou být pro určení vítěze utkání použity pouze postupy schválené IFAB, tedy:

- jiné počítání branek dosažených na hřišti soupeře,
- prodloužení doby hry a
- kopy z pokutové značky.

ROZHODNUTÍ IFAB

V ustanoveních pro pořádání soutěžních utkání mohou být pro určení vítěze utkání uvedeny pouze postupy schválené IFAB, jež jsou uvedeny v Příloze A pravidel fotbalu „Postupy pro určení vítěze utkání“.

ROZHODNUTÍ FAČR

Jestliže utkání nesmí skončit nerozhodným výsledkem, musí Rozpis příslušné soutěže nebo propozice turnaje obsahovat ustanovení o prodloužení doby hry k určení vítěze utkání nebo jiný, příslušným řídícím orgánem schválený způsob pro určení vítěze utkání.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) O tom, zda bylo nebo nebylo dosaženo branky, rozhoduje výhradně rozhodčí a jeho rozhodnutí je konečné, proto je nezbytné, aby v rozhodujícím okamžiku byl co nejblíže branky. Není-li si jist, zda míč skutečně přešel úplně přes brankovou čáru

do branky, smí se ve výjimečných případech, a pouze z vlastní iniciativy, dotázat na názor příslušného asistenta rozhodčího.

Znamení píšťalkou při dosažení branky je rozhodčí povinen dát pouze ve sporných případech.

(2) Pro posouzení, zda bylo či nebylo dosaženo branky, není rozhodující postavení brankáře, ale výhradně poloha míče. Stává se totiž, že brankář sice stojí za brankovou čárou, míč však drží před ní, nebo naopak brankář stojí před brankovou čárou, ale míč v jeho rukou je již za ní.

(3) Není-li si rozhodčí jist, zda bezprostředně před dosažením branky nedošlo k porušení pravidel, může se před svým rozhodnutím dotázat na názor příslušného asistenta rozhodčího, ale jen je-li nezvratně přesvědčen, že asistent mohl ze svého postavení situaci lépe vidět.

(4) Rozhodčí branku uzná, dostane-li se míč do soupeřovy branky přímo:

a) ze hry,

b) z přímého volného kopu,

c) z pokutového kopu,

d) z kopu z rohu,

e) z kopu od branky,

f) z výkopu.

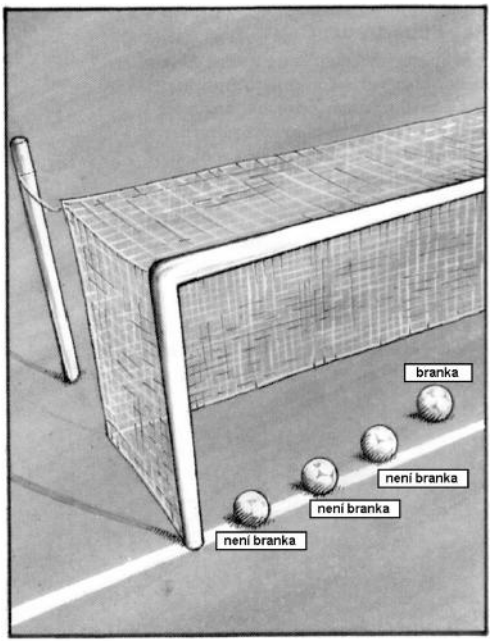

Obr. 5 Dosažení branky

Dosažení branky musí být v souladu s příslušnými ustanoveními pravidel. Hráč útočícího družstva nesmí před dosažením branky porušit pravidla. Hra se naváže výkopem.

(5) Rozhodčí branku neuzná, dostane-li se míč do soupeřovy branky přímo:

a) z nepřímého volného kopu,

b) z vhazování míče.

c) z míče rozhodčího

Hra se naváže kopem od branky.

(6) Rozhodčí branku neuzná, dostane-li se míč do vlastní branky přímo:

a) z kteréhokoli kopu,

b) z vhazování míče.

c) z míče rozhodčího

Hra se naváže kopem z rohu.

(7) Rozhodčí branku neuzná, dostane-li se míč do branky přímo po správně provedeném míči rozhodčího, aniž se ho předtím dotkl některý hráč. Míč rozhodčího se opakuje.

(8) Rozhodčí branku uzná, jestliže brankář v době, kdy je míč ve hře, ho z vlastního pokutového území vhodí do branky soupeřova družstva.

(9) Příslušný asistent rozhodčího zásadně nesignalizuje dosažení branky zdvižením praporku. Signalizace asistenta rozhodčího v případě dosažení branky spočívá v tom, že s praporkem, který drží v mírně pokrčené pravé ruce, běží směrem ke středové čáře. Jestliže tedy podle názoru asistenta rozhodčího

a) byla branka regulérní, běží zaujmout výchozí postavení směrem ke středové čáře k provedení výkopu,

b) bylo dosaženo branky, ale vznikla domněnka, že míč je stále ve hře, musí AR nejprve zdvihnout v praporek v levé ruce, aby upoutal pozornost R (bez zvýrazněné signalizace), poté naváže oční kontakt s R a teprve potom pokračuje v běžné proceduře jako při regulérním dosažení branky – tj. běží s praporkem v pravé ruce 25 – 30 metrů podél pomezní čáry směrem ke středové čáře.

c) Jestliže podle názoru AR nebylo branky dosaženo regulérním způsobem, např. došlo před nebo při dosažení branky k porušení pravidel útočící stranou, které rozhodčí nepostřehl, zůstane asistent stát v aktuálním pozičním postavení, případně na porušení pravidla (ofsajd, přestupek útočícího hráče) upozorní rozhodčího adekvátní signalizací praporkem.

d) V případě, že míč celým svým objemem nepřekročil brankovou čáru, hra normálně pokračuje. Protože branky nebylo dosaženo, naváže R oční kontakt s AR a je-li to nutné, použije diskrétní signál rukou.

Rozhodčí proto dříve, než s konečnou platností rozhodne o dosažení branky, ověří pohledem poziční postavení asistenta rozhodčího. Vidí-li, že příslušný asistent zůstal stát na svém místě, popř. že signalizuje porušení pravidel ve smyslu bodu c), zváží okolnosti, které předcházely dosažení branky a teprve

potom rozhodne, zda branku uzná či nikoli. Ještě před tím, než rozhodne, ověří rovněž u druhého asistenta, zda ten nesignalizuje takové porušení pravidel, na základě kterého by branka nemohla být uznána. Zahraje-li hráč bránícího družstva míč úmyslně rukou nebo jinak poruší pravidla a míč skončí v brance jeho družstva dříve, než rozhodčí přerušil hru, musí rozhodčí branku uznat. To ho však nezbavuje povinnosti udělit osobní trest za přestupek, který to vyžaduje.

(10) Může se stát, že rozhodčí vůbec nepostřehne, že branky bylo dosaženo, a proto nechá ve hře pokračovat. Asistent rozhodčího nejprve běží obvyklým způsobem směrem ke středové čáře, a teprve když vidí, že rozhodčí jeho signalizaci nepostřehl, zdvihne praporek nad hlavu a zvýrazněnou signalizací upozorní rozhodčího, že na hrací ploše došlo k závažné události, v tomto případě k dosažení branky. Druhý asistent v případě potřeby jeho zvýrazněnou signalizaci převezme.

(11) Uzná-li rozhodčí branku, stále kontroluje chování hráčů a přitom běží zaujmout postavení poblíž středové čáry k provedení výkopu; teprve tam si učiní poznámku o střelci branky. Chování hráčů kontrolují současně i oba asistenti, aby mohli posoudit případné přestupky za zády rozhodčího.

(12) Jestliže rozhodčí v domnění, že bylo dosaženo branky, přeruší hru a následně zjistí, že míč celým objemem nepřešel brankovou čáru, naváže hru míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

(13) Ztratí-li rozhodčí z vážných důvodů na krátkou dobu schopnost postřehu a nemůže proto reagovat na herní situaci, např. proto, že má cizí předmět v oku, v důsledku udeření míčem nebo pro nenadálou zdravotní indispozici, může branku uznat na základě informací, které si vyžádá od příslušného asistenta rozhodčího.

Oslavy dosažení branky

(14) Je běžné, že hráč, který dosáhne branky, se o radost podělí se svými spoluhráči. Rozhodčí však nesmí připustit, aby přitom hráči trávili neúměrné množství času na soupeřově polovině hrací plochy a zdržovali tak provedení výkopu. Dobu neúměrně promarněnou při oslavách dosažení branky rozhodčí přiměřeně nastaví.

(15) Hráče, který během oslav po dosažení branky opustí hrací plochu, vyběhne k prostoru pro diváky nebo se chová jiným nevhodným způsobem, rozhodčí vyzve, aby se vrátil na hrací plochu a své chování usměrnil. Neuposlechne-li hráč výzvy rozhodčího ihned, napomene jej rozhodčí za nesportovní chování. Hráč musí být napomenut za nesportovní chování, jestliže při oslavě po dosažení branky

- provádí gesta, nebo posuňky, která jsou podle názoru rozhodčího provokativní, zesměšňující nebo pobuřující, nebo
- vyleze nebo vyšplhá na oplocení hřiště, nebo
- svlékne si dres nebo si jím zakryje obličej; stejně potrestá rozhodčí hráče, který si svlékne dres a pod ním má další dres stejný jako je dres svlečený, nebo
- hlavu nebo obličej si zakryje maskou nebo jiným předmětem.

Pravidlo 11
OFSAJD

Ofsajdová pozice

Ofsajdová pozice hráče není sama o sobě porušením pravidla.

Hráč je v ofsajdové pozici, je-li blíže k soupeřově brankové čáře než míč a než předposlední hráč soupeře.

Hráč není v ofsajdové pozici, jestliže

- je na vlastní polovině hrací plochy, nebo
- je na stejné úrovni jako předposlední hráč soupeře, nebo
- je na stejné úrovni jako poslední dva hráči soupeře.

Ofsajd

Hráč, který je v ofsajdové pozici, bude potrestán za ofsajd jen tehdy, jestliže v okamžiku, kdy míčem zahraje nebo se míče dotkne některý z jeho spoluhráčů, je podle názoru rozhodčího aktivně zapojen do hry tím, že

- ovlivňuje hru, nebo
- ovlivňuje soupeře, nebo
- získává ze svého postavení výhodu.

Není ofsajd

Hráč nebude potrestán za ofsajd, dostane-li míč přímo

- z kopu od branky, nebo
- z vhazování, nebo
- z kopu z rohu.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Jestliže rozhodčí potrestá hráče za ofsajd, nařídí nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa, kde bylo pravidlo porušeno.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Pravidlo 11 má chránit bránící družstvo před tím, aby se hráč útočícího družstva zdržoval v blízkosti soupeřovy branky a mohl tak snadno dosáhnout branky. Pravidlo 11 je tedy pravidlem výlučně ochranným, proto se na něj nevztahuje udělování osobních trestů za soustavné porušování pravidel. Proto, i kdyby hráč byl v ofsajdu častěji a rozhodčí z toho důvodu musel přerušovat hru, nesmí za to hráče napomenout.

V pravidle 11 jsou používány dva pojmy, které rozhodčí musí důsledně rozlišovat – ofsajdová pozice a ofsajd.

Ofsajdová pozice

(2) Ofsajdová pozice pouze charakterizuje určité rozestavení hráčů na hrací ploše. Postavení hráče v ofsajdové pozici není samo o sobě důvodem pro přerušení hry, ale je pouze prvotním předpokladem pro to, aby následně hráč vůbec mohl být v ofsajdu.

(3) Hráč je v ofsajdové pozici, je-li současně:

a) na soupeřově polovině hrací plochy a

b) je blíže k soupeřově brankové čáře než míč a

c) blíže k soupeřově brankové čáře než předposlední hráč soupeřova družstva nebo než poslední dva hráči bránícího družstva (jsou-li tito dva hráči stejně vzdáleni od své brankové čáry).

(4) Hráč není v ofsajdové pozici, jestliže:

a) je na vlastní polovině hrací plochy (vč. středové čáry), nebo

b) je na soupeřově polovině hrací plochy, ale ve stejné nebo větší vzdálenosti od soupeřovy brankové čáry než předposlední hráč bránícího družstva nebo jako poslední dva hráči bránícího družstva, nebo

c) je na soupeřově polovině hrací plochy, ale ve stejné nebo větší vzdálenosti od soupeřovy brankové čáry než míč, nebo

d) je mimo hrací plochu (třeba i v prostoru branky).

(5) V definici ofsajdové pozice výraz „hráč je blíže k brankové čáře soupeře než míč a než předposlední hráč soupeře“ znamená, že kterákoliv část jeho hlavy, těla nebo nohou je blíže k brankové čáře soupeře než míč nebo předposlední hráč soupeře. V této definici není záměrně zahrnuta ruka nebo paže hráče (horní končetina od ramene až k dlani), protože fotbal se nehraje rukama).

Proto se na středové čáře může stát, že rozhodčí bude hráče, který je v rychlém pohybu směrem na soupeřovu polovinu hrací plochy, považovat za hráče v ofsajdové pozici přesto, že hráč je ještě jednou nebo oběma nohama na středové čáře, nebo dokonce ještě na vlastní polovině hrací plochy.

(6) Hráč, který je v ofsajdové pozici, může dát rozhodčímu najevo, že se nehodlá do hry zapojit, např. tím, že na hrací ploše zůstane klidně stát. To však samo o sobě nestačí: aby rozhodčí tohoto hráče nepovažoval za hráče, který je v ofsajdu, nesmí tento hráč ovlivňovat soupeře ani např. tím, že by mu – třeba i pasivně – překážel v pohybu. Obecně lze konstatovat, že hráče, který je v ofsajdové posici, nebude rozhodčí považovat za hráče v ofsajdu, jestliže tento hráč splní dvě následující podmínky:

a) ihned v okamžiku, kdy jeho spoluhráč zahraje míčem nebo se míče dotkne, dá najevo, že se nebude aktivně zapojovat do hry a přitom současně

b) podle názoru rozhodčího nesmí ovlivňovat soupeře.

(7) Hráč může bez souhlasu rozhodčího opustit hrací plochu, aby nebyl v ofsajdové pozici. Hráč, který z tohoto důvodu opustí hrací plochu, však z místa mimo hrací plochu nesmí rušivě zasahovat do hry nebo se jinak chovat nesportovně. Přeruší-li rozhodčí z tohoto důvodu hru, napomene provinivšího se hráče a naváže hru míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. Rozhodčí přitom může poskytnout výhodu ve hře a hráče napomenout až při nejbližším přerušení hry.

(8) Hráč, který je v ofsajdové pozici, může dosáhnout regulérní branky. Tato situace nastane např. tehdy, když hráč, který je v ofsajdové pozici, zachytí zpětnou přihrávku soupeře.

(9) Dopustí-li se hráč bránícího družstva přestupku vůči soupeři, který je v ofsajdové pozici, nařídí rozhodčí za tento přestupek příslušný kop, popřípadě udělí osobní trest.

Ofsajd

(10) Hráče, který je v ofsajdové pozici, považuje rozhodčí za hráče v ofsajdu, jestli že v okamžiku, kdy míčem zahraje nebo se míče dotkne jeho spoluhráč, se podle názoru rozhodčího aktivně zapojí do hry.

Hráč se může v průběhu útočné akce svého družstva kdykoli ocitnout v ofsajdové pozici, ale posouzení, zda v okamžiku, kdy jeho spoluhráč zahrál míčem, aktivně ovlivňoval hru, a zda tedy porušil pravidlo, musí posoudit rozhodčí. Pouhá skutečnost, že hráč je v ofsajdové pozici a současně míčem zahraje nebo se míče dotkne některý z jeho spoluhráčů, není tedy ještě sama o sobě důvodem k přerušení hry.

(11) Hráč je aktivně zapojen do hry, jestliže podle názoru rozhodčího:

a) ovlivňuje hru tím, že zahraje či dotkne se míče (nebo se snaží zahrát či dotknout se míče), který mu přihrál nebo kterého se předtím dotkl jeho spoluhráč. Jestliže je přihrávka směrována přímo na osamoceného hráče, který takto ovlivňuje hru, nečeká rozhodčí na to, až se tento hráč míče dotkne, ale o jeho ofsajdu rozhodne ihned.

b) ovlivňuje soupeře tím, že:

– vezme nebo omezí jeho možnost hrát míčem, protože mu brání ve výhledu nebo ho omezuje v pohybu,

– je v hratelné vzdálenosti a přitom má možnost svést se soupeřem souboj o míč,

– v hratelné vzdálenosti učiní jasnou akci, která má vliv na možnost (schopnost) soupeře hrát míč; v tomto případě není přesně stanovena specifická vzdálenost.

c) získává ze svého postavení výhodu tím, že v ofsajdové pozici zahraje míčem

– který se odrazil od tyče nebo od břevna, nebo

– který se odrazil od hráče soupeře, nebo

– který byl tečován případně zahrán hráčem soupeře při obraném zákroku. „Obranným zákrokem“ se přitom míní situace, kdy bránící hráč se snaží zabránit tomu, aby míč neskončil v brance jeho družstva.

Získá-li hráč v ofsajdové pozici míč od soupeřova hráče, který úmyslně (vědomě, kontrolovaně) zahraje míč (vyjma „obranného zákroku“), není považován za hráče, který by ze svého postavení „získal výhodu“ a proto neporušuje pravidlo.

(12) Hráč, který je v ofsajdové pozici, se smí znovu zapojit do hry:

a) až poté, kdy míčem znovu zahraje soupeř, nebo

b) až soupeři změní své postavení tak, že při novém zahrání míče jeho spoluhráčem není již tento hráč v ofsajdové pozici, nebo

c) když se míč octne blíže k soupeřově brankové čáře, než je tento hráč, a tam znovu zahraje míčem jeho spoluhráč.

Jestliže se tento hráč zapojí do hry dříve, bude v ofsajdu.

(13) Vystavení soupeře do ofsajdu je v souladu s pravidlem, ale úspěšné bude jen tehdy, jestliže hráči bránícího družstva vystaví hráče soupeře do ofsajdové pozice dříve, než míčem zahraje některý z jeho spoluhráčů.

(14) Hráč, který je v ofsajdové pozici, nebude v ofsajdu, jestliže dříve, než míčem zahraje některý z jeho spoluhráčů, se vrátí zpět na vlastní polovinu hrací plochy nebo změní své postavení tak, aby nebyl blíže k soupeřově brankové čáře než nejméně dva hráči soupeřova družstva nebo než míč. Jestliže však některý z jeho spoluhráčů zahraje míčem dříve, než hráč své postavení stačí změnit, bude v ofsajdu.

Hráč bude v ofsajdu také v případě, že sice převezme míč na vlastní polovině hrací plochy, ale v okamžiku, kdy míčem zahrál jeho spoluhráč, byl v ofsajdové pozici.

(15) Hráč nemůže být v ofsajdu, jestliže potom, co míčem zahrál některý z jeho spoluhráčů, proběhne do postavení za předposledního bránícího hráče družstva soupeře a tam se zapojí do hry, jestliže v okamžiku, kdy jeho spoluhráč míčem zahrál, nebyl v ofsajdové pozici.

(16) V případě střely na branku není hráč, který je v ofsajdové pozici, automaticky „v ofsajdu“. Jeho ofsajdová pozice se změní v ofsajd teprve v případě, že se tento hráč dotkne míče poté, co ho bránící hráč vyrazil z branky nebo poté, co se k němu míč odrazil od konstrukce branky. A to i v případě, že v okamžiku, kdy se tento hráč míče dotkne, se již v ofsajdové pozici nenachází.

Jestliže v případě střely na branku hráč útočícího družstva, který je v ofsajdové pozici, brání brankáři ve výhledu (na střelce, na míč), je v ofsajdu.

Hráč, který byl v ofsajdové pozici v okamžiku, kdy jeho spoluhráč zahrál míčem, ale rozhodčí hru nepřerušil, protože podle jeho názoru v okamžiku zahrání míče spoluhráčem neovlivňoval aktivně hru ani soupeře, bude následně potrestán za ofsajd, jestliže se zapojí do hry poté, co míč se k němu odrazil od rohového praporku, od rozhodčího nebo od asistenta rozhodčího stojícího na hrací ploše, a to i v případě, kdyby se v okamžiku svého zapojení do hry již v ofsajdové pozici nenacházel.

Hráč, který byl v ofsajdové pozici v okamžiku, kdy jeho spoluhráč zahrál míčem, ale rozhodčí hru nepřerušil, protože podle jeho názoru v okamžiku zahrání míče spoluhráčem neovlivňoval aktivně hru ani soupeře, nemůže být potrestán za ofsajd ani v případě, jestliže v okamžiku, kdy jeho spoluhráč znovu zahraje míčem, se již v ofsajdové pozici nenachází. Jedná se totiž o zcela novou ofsajdovou situaci, která nově vznikla až po dalším zahrání míče jeho spoluhráčem.

(17) Hráč, který není v ofsajdové pozici jenom proto, že opustil hrací plochu, se smí znovu vrátit na hrací plochu i bez souhlasu rozhodčího, ale teprve po ukončení útočné akce svého družstva. Nevyčká-li hráč na ukončení útočné akce svého družstva a vstupem na hrací plochu ovlivní hru, potrestá jej rozhodčí za ofsajd, protože ze svého postavení získal výhodu.

(18) Hráče, který sice v ofsajdové pozici je, ale je zřejmé, že nemůže zasáhnout do hry, např. proto, že je zraněn, nemusí rozhodčí nutně považovat za hráče v ofsajdu. Za hráče v ofsajdu ho ale bude považovat např. v případě, že ovlivňuje brankáře tím, že mu brání ve výhledu.

(19) Hráč bránícího družstva nemůže vystavit soupeře do ofsajdu tak, že by jakéhokoli důvodu (třeba i setrvačností) opustil hrací plochu. Rozhodčí tuto situaci bude posuzovat stejně, jako kdyby tento hráč na hrací ploše zůstal, tzn., že nechá dokončit útočnou akci soupeřova družstva. Jestliže by ale podle názoru rozhodčího bylo počínání hráče bránícího družstva úmyslné, bude ho rozhodčí považovat za „úmyslné opuštění hrací plochy bez souhlasu rozhodčího“ a hráče napomene podle ustanovení C.7 pravidla 12. Osobní trest rozhodčí udělí při nejbližším přerušení hry.

(20) Dopustí-li se hráč přestupku vůči soupeři, který je v ofsajdu, nařídí rozhodčí nepřímý volný kop za ofsajd, neboť ofsajd byl v pořadí prvním porušením pravidel. Hráč, který se dopustil zakázaného způsobu hry nebo jiného přestupku, však může obdržet osobní trest odpovídající povaze přestupku.

(21) Ustanovení pravidla 11 platí v plném rozsahu i pro provádění volných kopů.

Signalizace asistentů

(22) Posouzení, zda je hráč v ofsajdu, vyžaduje dokonalou spolupráci rozhodčího s asistenty rozhodčího. Asistent nesmí signalizovat ofsajdovou pozici hráče, ale signalizuje až v okamžiku, když je přesvědčen, že hráč, který byl v ofsajdové pozici, se aktivně zapojil do hry.

(23) Signalizace asistenta rozhodčího je určena pouze rozhodčímu a sama o sobě nepřerušuje hru. Teprve rozhodčí s konečnou platností rozhodne, zda je hráč v ofsajdu a zda proto přeruší hru. Proto se hráčům důrazně připomíná, aby i po signalizaci asistenta rozhodčího stále pokračovali ve hře až do okamžiku, kdy rozhodčí přeruší hru píšťalkou.

DIAGRAMY K PRAVIDLU 11 – OFSAJD

V následující barevné příloze je jako orien?tační návod k aplikaci pravidla 11 uvedeno 14 herních situací:

DIAGRAMY K PRAVIDLU 11 – OFSAJD

V následující barevné příloze je jako orientační návod k aplikaci pravidla 11 uvedeno 14 herních situací:

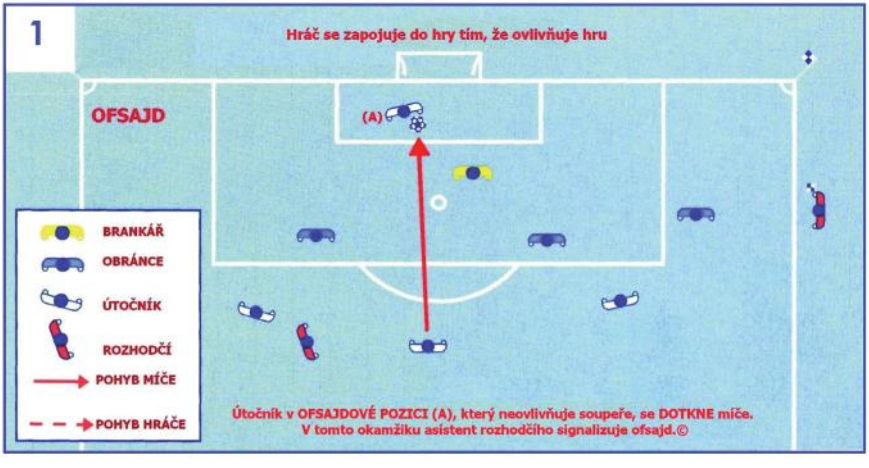

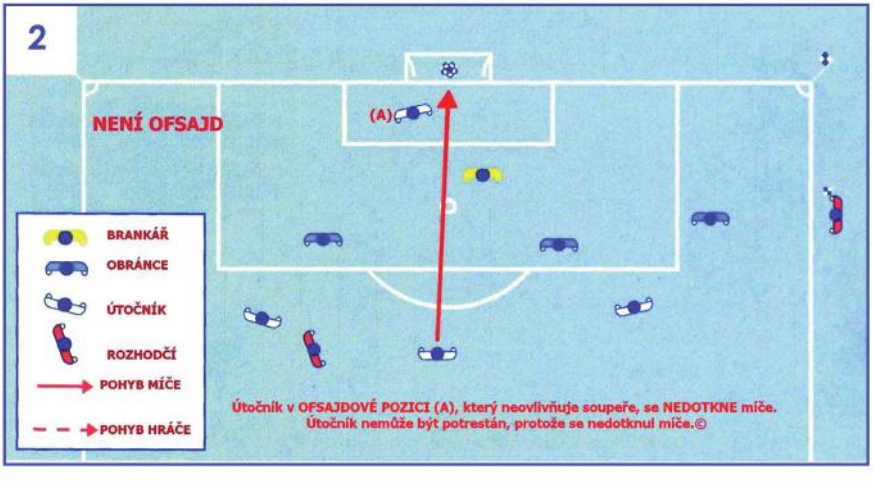

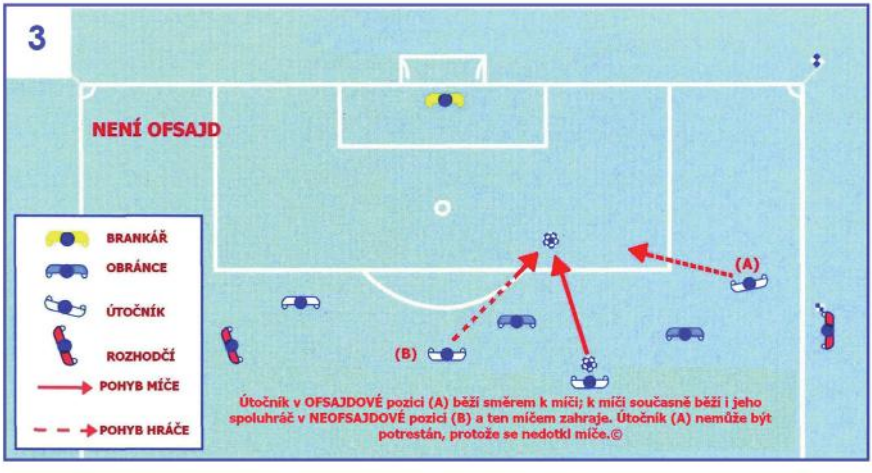
3
NENÍ OFSAJD
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
(A)
(B)
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (A) běží směrem k míči; k míči současně běží i jeho spoluhráč v NEOFSAJDOVÉ pozici (B) a ten míčem zahraje. Útočník (A) nemůže být potrestán, protože se nedotkl míče.©

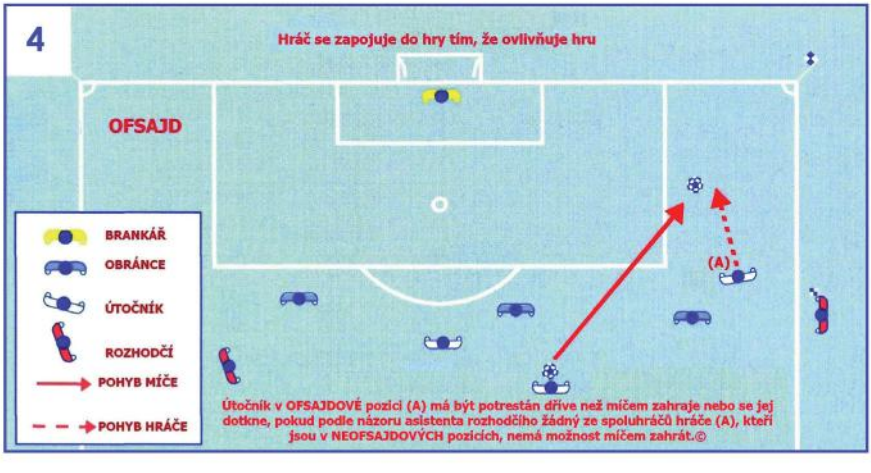
4
Hráč se zapojuje do hry tím, že ovlivňuje hru
OFSAJD
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
(A)
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (A) má být potrestán dříve než míčem zahraje nebo se jej dotkne, pokud podle názoru asistenta rozhodčího žádný ze spoluhráčů hráče (A), kteří jsou v NEOFSAJDOVÝCH pozicích, nemá možnost míčem zahrát.©

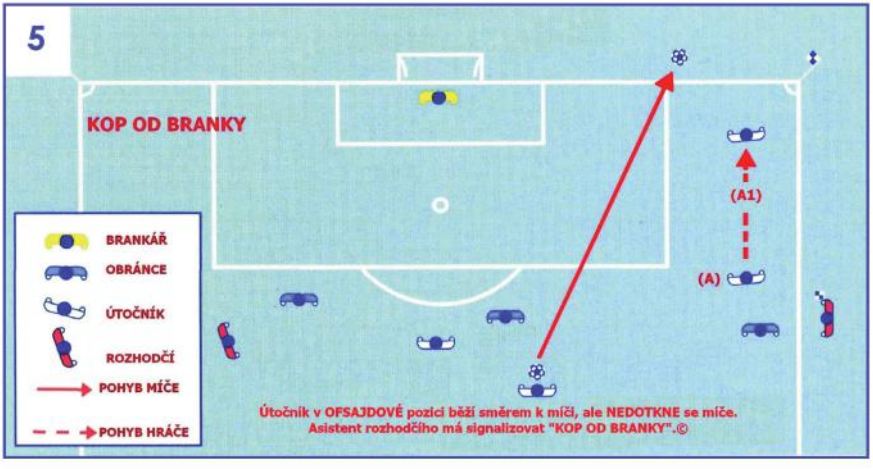
5
KOP OD BRANKY
(A1)
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici běží směrem k míči, ale NEDOTKNE se míče.
Asistent rozhodčího má signalizovat "KOP OD BRANKY".©

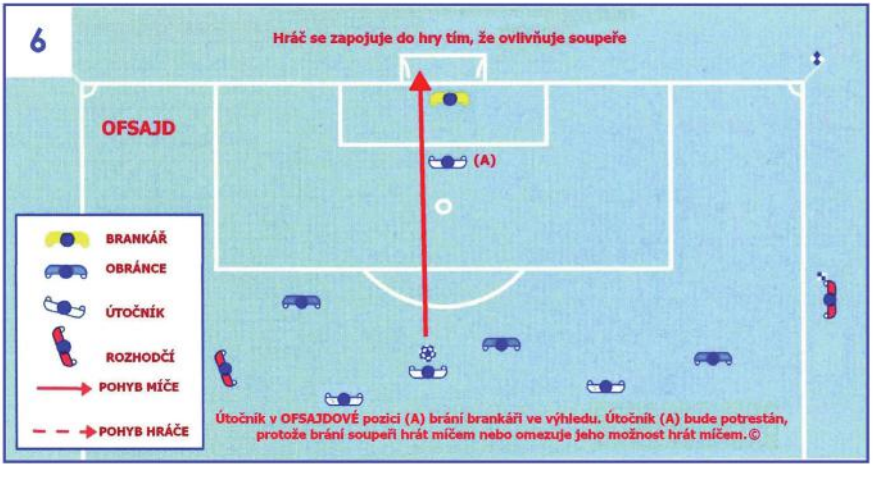
6
Hráč se zapojuje do hry tím, že ovlivňuje soupeře
OFSAJD
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (A) brání brankáři ve výhledu. Útočník (A) bude potrestán,
protože brání soupeři hrát míčem nebo omezuje jeho možnost hrát míčem.©

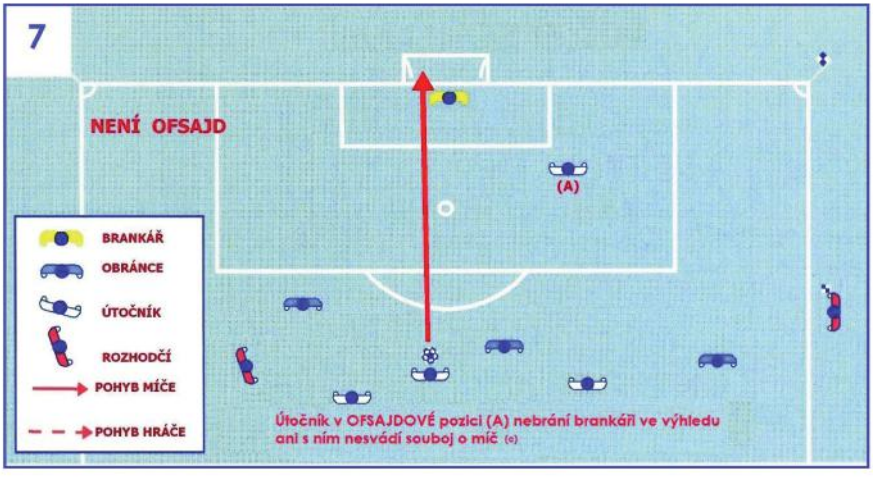
7
NENÍ OFSAJD
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (A) nebrání brankáři ve výhledu ani s ním nesvádí souboj o míč (©)

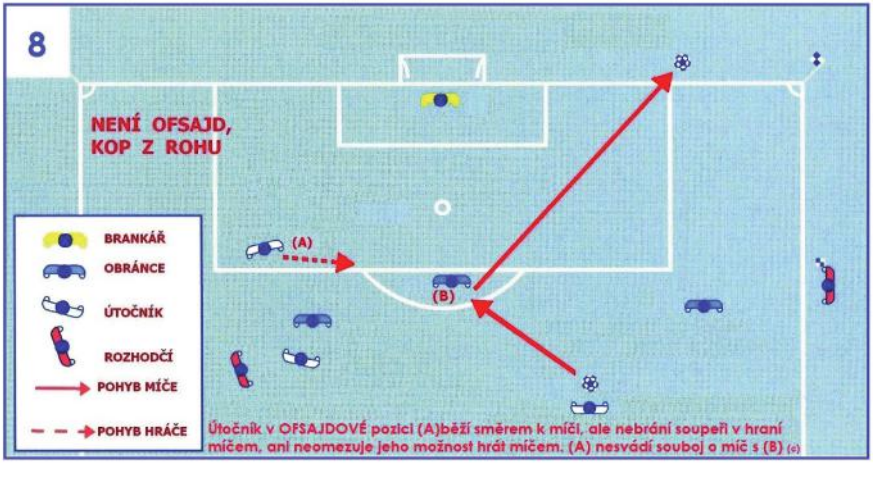
8
NENÍ OFSAJD, KOP Z ROHU
(A)
(B)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (A)běží směrem k míči, ale nebrání soupeři v hraní míčem, ani neomezuje jeho možnost hrát míčem. (A) nesvádí souboj o míč s (B) (©)

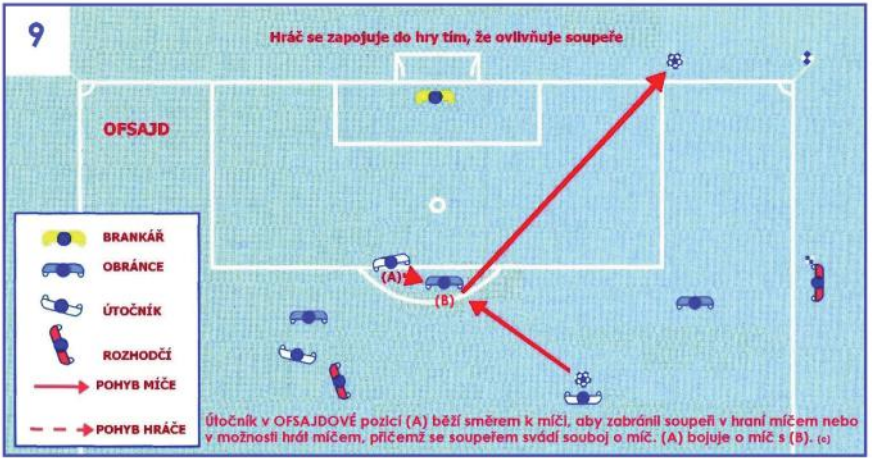
9
Hráč se zapojuje do hry tím, že ovlivňuje soupeře
OFSAJD
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
(A)
(B)
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (A) běží směrem k míči, aby zabránil soupeři v hraní míčem nebo v možnosti hrát míčem, přičemž se soupeřem svádí souboj o míč. (A) bojuje o míč s (B). (c)

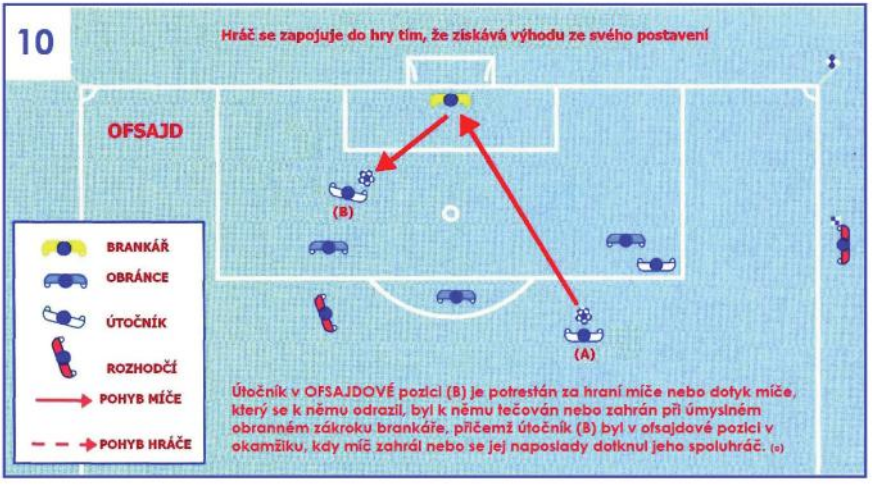
10
Hráč se zapojuje do hry tím, že získává výhodu ze svého postavení
OFSAJD
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
(B)
(A)
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (B) je potrestán za hraní míče nebo dotyk míče, který se k němu odrazil, byl k němu tečován nebo zahrán při úmyslném obranném zákroku brankáře, přičemž útočník (B) byl v ofsajdové pozici v okamžiku, kdy míč zahrál nebo se jej naposlady dotknul jeho spoluhráč. (c)

11
Hráč se zapojuje do hry tím, že získává výhodu ze svého postavení
OFSAJD
(B)
(C)
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Útočník v OFSAJDOVÉ pozici (B) je potrestán za hraní míčem nebo dotyk míče, který se k němu odrazil, byl k němu tečován nebo zahrán při úmyslném obranném zákroku hráčem bránícího družstva (C), přičemž útočník (B) byl v ofsajdové pozici v okamžiku, kdy míč zahrál, nebo se jej dotknul jeho spoluhráč. (c)

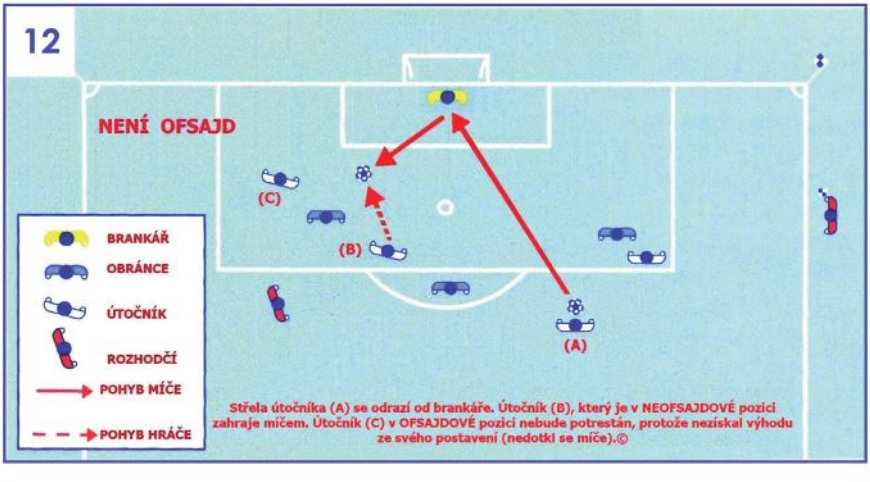
12
NENÍ OFSAJD
(C)
(B)
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Střela útočníka (A) se odrazí od brankáře. Útočník (B), který je v NEOFSAJDOVÉ pozici zahraje míčem. Útočník (C) v OFSAJDOVÉ pozici nebude potrestán, protože nezískal výhodu ze svého postavení (nedotkl se míče).©

13
Hráč se zapojuje do hry tím, že získává výhodu ze svého postavení
OFSAJD
(B)
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Střela útočníka (A) se odrazila od soupeře nebo je tečována soupeřem (protihráčem) k útočníkovi (B), který je potrestán za hraní míčem nebo dotyk míče, protože předtím, v okamžiku přihrávky byl (B) v ofsajdové pozici. (c)

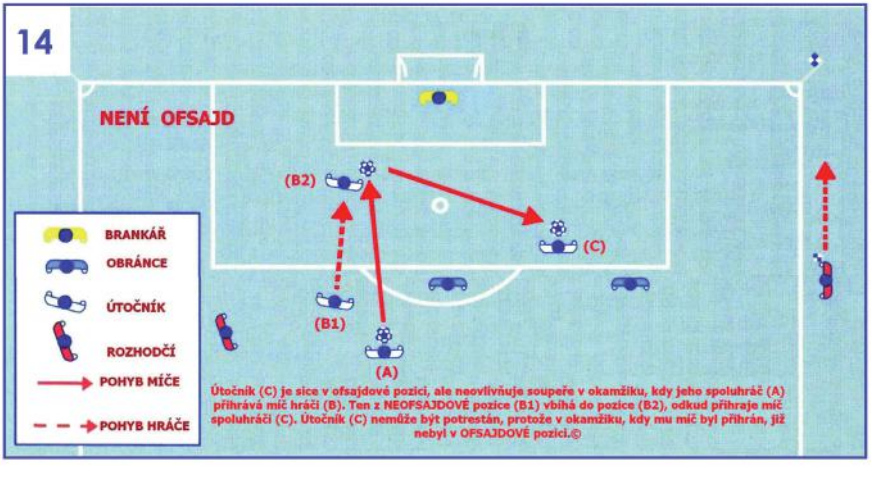
14
NENÍ OFSAJD
(B2)
(C)
(B1)
(A)
BRANKÁŘ
OBRÁNCE
ÚTOČNÍK
ROZHODČÍ
POHYB MÍČE
POHYB HRÁČE
Útočník (C) je sice v ofsajdové pozici, ale neovlivňuje soupeře v okamžiku, kdy jeho spoluhráč (A) přihrává míč hráči (B). Ten z NEOFSAJDOVÉ pozice (B1) vbíhá do pozice (B2), odkud přihraje míč spoluhráči (C). Útočník (C) nemůže být potrestán, protože v okamžiku, kdy mu míč byl přihrán, již nebyl v OFSAJDOVÉ pozici.©

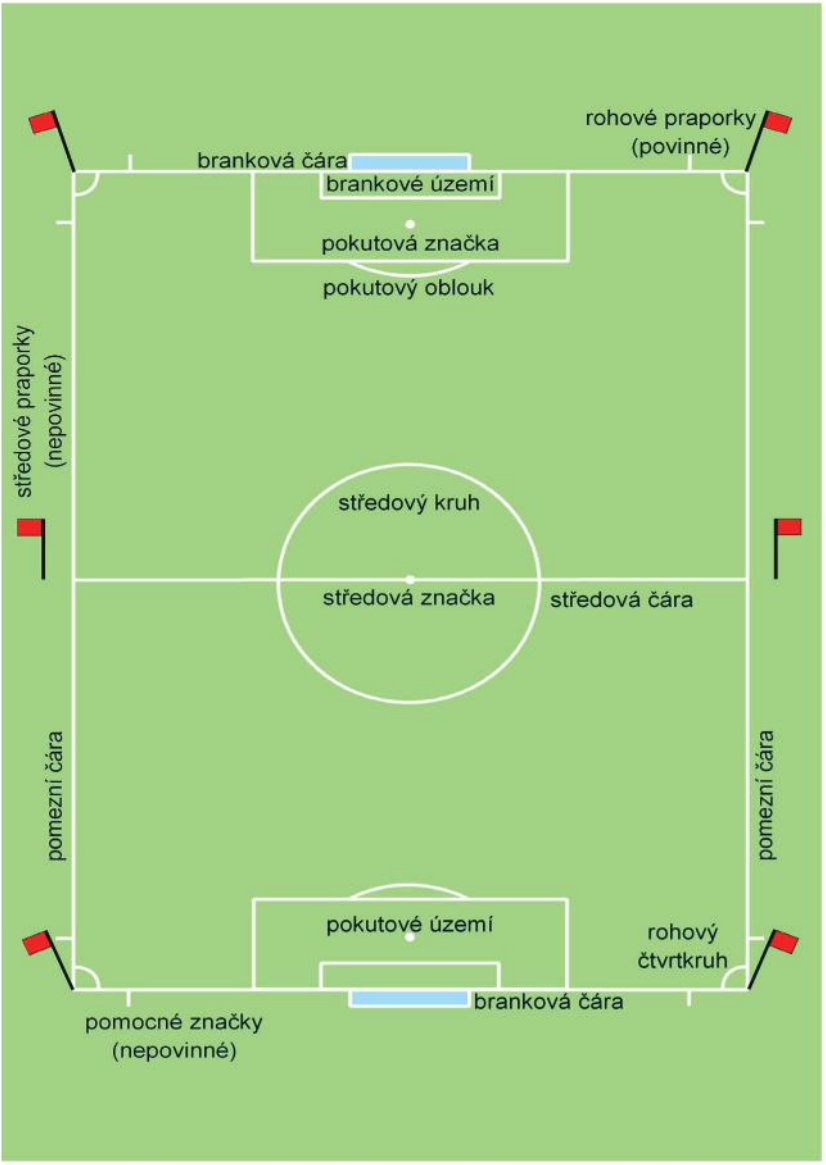

Obr. 1–1 Označení součástí hrací plochy

Pravidlo 12
ZAKÁZANÁ HRA A NESPORTOVNÍ CHOVÁNÍ

Zakázaná hra a nesportovní chování se trestají následujícími způsoby:

HERNÍ TRESTY

A. Přímý volný kop

Přímý volný kop nařídí rozhodčí ve prospěch soupeřova družstva, jestliže se hráč dopustí některého z dále uvedených sedmi přestupků způsobem, který je podle názoru rozhodčího nedbalý, bezohledný nebo který je proveden za použití nepřiměřené síly:

1. kopne nebo se pokusí kopnout soupeře,
2. podrazí nebo se pokusí podrazit soupeře,
3. skočí na soupeře,
4. vrazí do soupeře,
5. udeří nebo se pokusí udeřit soupeře,
6. strčí do soupeře,
7. nedovoleně zastaví soupeře

Přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva rozhodčí také nařídí, jestliže se hráč dopustí některého z následujících tří přestupků:

8. drží soupeře,
9. plivne na soupeře,
10. úmyslně hraje míč rukou (vyjma brankáře v jeho vlastním pokutovém území).

Přímý volný kop se provede z místa, kde k přestupku došlo.

Pokutový kop

Pokutový kop ve prospěch soupeřova družstva rozhodčí nařídí, dopustí-li se hráč v době, kdy je míč ve hře, některého z výše uvedených přestupků ve vlastním pokutovém území, bez ohledu na to, na kterém místě hrací plochy byl míč v okamžiku přestupku.

B. Nepřímý volný kop

Nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva rozhodčí nařídí, jestliže se brankář ve vlastním pokutovém území dopustí některého z následujících čtyř přestupků:

1. má míč v rukou pod kontrolou déle než šest sekund před tím, než se ho zbaví,
2. rukama se míče znovu dotkne poté, co se jej zbavil a dříve, než se ho dotkl jiný hráč,
3. dotkne se míče rukou poté, co mu jej úmyslně nohou přihrál jeho spoluhráč,
4. jako první hráč se dotkne míče rukou poté, co jeho spoluhráč provedl vhazování,

Nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva rozhodčí také nařídí, jestliže se hráč podle názoru rozhodčího dopustí některého z následujících přestupků:

5. hraje nebezpečným způsobem,
6. brání soupeři v pohybu,
7. znemožňuje brankáři, který má míč v rukou, aby se míče zbavil,
8. dopustí se jiného přestupku, který sice není vyjmenován v pravidle 12, ale pro který rozhodčí přeruší hru, aby udělil osobní trest.

Nepřímý volný kop se provede z místa, kde k přestupku došlo.

OSOBNÍ TRESTY

Žlutou nebo červenou kartu může rozhodčí ukázat pouze hráči nebo náhradníkovi nebo vystřídanému hráči.

Rozhodčí je oprávněn udělovat osobní tresty od okamžiku, kdy vstoupí na hrací plochu, aby zahájil hru, až do okamžiku, kdy hrací plochu po závěrečném signálu píšťalkou k ukončení utkání opustí.

C. Napomenutí

Jestliže se hráč dopustí jednoho z následujících sedmi přestupků, musí ho rozhodčí napomenout tím, že mu ukáže žlutou kartu:

1. chová se nesportovně,
2. slovy nebo jednáním projevuje nespokojenost nebo protestuje,
3. soustavně porušuje pravidla,
4. zdržuje navázání hry,
5. nedodrží předepsanou vzdálenost při provádění volného kopu, kopu z rohu nebo vhazování míče,
6. bez souhlasu rozhodčího vstoupí na hrací plochu, aby své družstvo doplnil nebo se do družstva vrátil,
7. úmyslně a bez souhlasu rozhodčího opustí hrací plochu.

Náhradník nebo vystřídaný hráč musí být napomenut žlutou kartou, pokud se dopustí některého z následujících tří přestupků:

1. chová se nesportovně,
2. slovy nebo jednáním projevuje nespokojenost nebo protestuje,
3. zdržuje navázání hry.

D. Vyloučení

Jestliže se hráč, náhradník nebo vystřídaný hráč dopustí jednoho z následujících sedmi přestupků, musí ho rozhodčí vyloučit tím, že mu ukáže červenou kartu:

1. hraje surově,
2. chová se hrubě nesportovně,
3. plivne na soupeře nebo na jinou osobu,
4. zabrání soupeřovu družstvu dosáhnout branky nebo zmaří jeho zjevnou možnost dosáhnout branky tím, že úmyslně zahraje míč rukou (netýká se brankáře v jeho vlastním pokutovém území),
5. zmaří soupeři zjevnou možnost dosáhnout branky tím, že soupeře útočícího na branku zastaví přestupkem, za který se nařizuje přímý volný kop popřípadě pokutový kop,
6. použije pohoršujících, urážlivých nebo ponižujících výroků nebo gest,
7. během utkání je podruhé potrestán napomenutím.

Hráč, náhradník nebo vystřídaný hráč, který byl vyloučen, se nesmí zdržovat v prostoru hřiště ani v technické zóně svého družstva.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Pravomoci rozhodčího a udělování osobních trestů

Pravomoci rozhodčího udělovat osobní tresty členům družstva jsou dány pravidly fotbalu (viz pravidlo 5 a pravidlo 12); těmto osobám rozhodčí uděluje osobní tresty s použitím barevných karet. Nemá-li rozhodčí karty k dispozici, může osobní trest udělit i ústně.

Pravomoci rozhodčího vůči funkcionářům družstva jsou dány rozhodnutími FAČR k pravidlu 12; těmto osobám se tresty s použitím barevných karet neudělují.

Vyloučený hráč nebo náhradník, nebo vykázaný funkcionář, je povinen neprodleně opustit prostor hřiště.

2. Pravomoci rozhodčího vůči hráčům a náhradníkům

Pravomoc rozhodčího začíná 15 minut před zahájením utkání. Od této doby je rozhodčí oprávněn přijímat k jejich proviněním příslušná opatření: od vstupu na

hrací plochu k zahájení utkání do opuštění hrací plochy po ukončení utkání tak činí na základě pravomocí daných mu přímo pravidly fotbalu, mimo tuto dobu tak činí na základě rozhodnutí FAČR k pravidlu 12.

Všechny přestupky a provinění členů družstva uvádí rozhodčí do ZoU.

a) Jestliže se člen družstva dopustí závažného provinění (srovnatelného s přestupkem popsaným v části D pravidla 12) do okamžiku, kdy rozhodčí vstoupí na hrací plochu, aby zahájil utkání, tak rozhodčí
   - nepřipustí provinivšího se hráče ke hře. Za tohoto hráče smí nastoupit některý z náhradníků, družstvo však nesmí počet náhradníků doplnit.
   - nepřipustí provinivšího se náhradníka ke hře a družstvo počet náhradníků nesmí doplnit.

b) Jestliže se člen družstva dopustí přestupku v době od vstupu rozhodčího na hrací plochu k zahájení utkání do vlastního zahájení utkání, uděluje rozhodčí osobní tresty v rámci pravomoci uplatňovat pravidla.

   Jestliže rozhodčí vyloučí
   - hráče, smí za tohoto hráče nastoupit některý z náhradníků, družstvo však nesmí doplnit počet náhradníků.
   - náhradníka, nesmí družstvo počet náhradníků doplnit.

c) Jestliže se člen družstva dopustí jakéhokoli přestupku v době od zahájení utkání do ukončení utkání (vč. poločasové přestávky), uděluje rozhodčí osobní tresty v rámci pravomoci uplatňovat pravidla.

   Dopustí-li se člen družstva přestupku o poločasové přestávce, udělí mu rozhodčí za účasti kapitána družstva osobní trest (v prostorách kabin může i slovně, popř. s použitím karty příslušné barvy) a udělení trestu oznámí prostřednictvím pořadatelské služby (hlasatele) divákům.

   Jestliže rozhodčí
   - vyloučí hráče, nesmí za tohoto hráče nastoupit náhradník a družstvo utkání dohraje s menším počtem hráčů.
   - vyloučí náhradníka a družstvo nesmí počet náhradníků doplnit.

d) Jestliže se člen družstva dopustí jakéhokoliv přestupku v době od ukončení utkání do opuštění hrací plochy rozhodčím po ukončení utkání, uděluje rozhodčí osobní tresty v rámci pravomoci uplatňovat pravidla.

e) Jestliže se člen družstva dopustí závažného provinění v době od opuštění hrací plochy rozhodčím po ukončení utkání do okamžiku, kdy vedoucí družstev potvrzují údaje v ZoU, sdělí rozhodčí provinění člena družstva vedoucímu družstva a vše uvede v ZoU.

3. Chování a vystupování funkcionářů družstev

Funkcionáři družstev jsou povinni chovat se za všech okolností slušně a korektně. V případě jejich provinění postupuje rozhodčí shodně jako u hráčů a náhradníků s tím, že funkcionářům neuděluje osobní tresty pomocí barevných karet; provinivšího se funkcionáře vykáže z prostoru hřiště.

Vykázaný funkcionář je povinen opustit prostor hřiště. Odmítne-li vykázaný funkcionář opustit prostor hřiště, požádá rozhodčí hlavního pořadatele o zjednání nápravy; vše uvede v ZoU.

4. Chování a vystupování příslušníků družstva v době před a po uzavření ZoU

Jestliže se osoba, která je příslušníkem družstva, dopustí jakéhokoli závažného provinění v době před uzavřením ZoU před utkáním, popíše rozhodčí provinění této osoby v ZoU.

V případě, že osoba, která v utkání byla příslušníkem družstva, se dopustí jakéhokoli závažného provinění po uzavření ZoU po utkání, uvede rozhodčí její provinění do ZoU.

5. Chování a vystupování členů pořadatelské služby

Členové pořadatelské služby nepodléhají pravomoci rozhodčího. Pokud se některý člen pořadatelské služby chová způsobem nevhodným nebo vůči jiným osobám urážlivým, požádá rozhodčí prostřednictvím kapitána domácího družstva hlavního pořadatele o zjednání nápravy s tím, že vše popíše v ZoU.

VÝKLAD K PRAVIDLU

Všeobecná ustanovení

(1) Pravidlo 12 stanoví zásady boje o míč a zásady jednání a chování hráčů. Boj o míč smí být tvrdý, ale musí být čistý, bez zákeřností a hráči mají respektovat soupeře. Veškeré počínání hráčů má být za všech okolností slušné a korektní. Úsilí hráčů o dosažení co nejlepšího výsledku nemá být v rozporu se zásadami sportovní etiky. Každý hráč je povinen dbát o bezpečnost jak svou vlastní, tak i o bezpečnost ostatních hráčů.

Za zakázaný způsob hry se považuje, jestliže hráč si v souboji o míč počíná nedbale, bezohledně, nebo použije nepřiměřenou sílu, přičemž

- za nedbalost se považuje nepozornost nebo nedostatečná předvídavost následků boje o míč, ale stále ještě ve sportovním duchu; rozhodčí nařídí herní trest, osobní trest ale neuděluje
- za bezohlednost se považuje, jestliže hráč si v souboji o míč v rozporu se zásadami sportovního chování nebere ohledy na bezpečnost a zdraví soupeře; rozhodčí nařídí herní trest a hráče napomene za nesportovní chování.
- Za použití nepřiměřené síly se považuje takový způsob boje, kterým přehnanou tvrdostí ohrožuje zdraví nebo bezpečnost soupeře; rozhodčí nařídí herní trest a hráče vyloučí za surovou hru nebo hrubé nesportovní chování.

(2) Pravidla fotbalu dávají rozhodčímu pravomoc k udělování trestů; podle povahy přestupku rozhodčí nařizuje tresty herní a uděluje tresty osobní. Herními tresty

jsou přímé volné kopy, nepřímé volné kopy a pokutový kop; osobními tresty jsou napomenutí a vyloučení. Část A pravidla 12 uvádí přestupky, za které rozhodčí nařizuje přímý volný kop nebo pokutový kop, část B přestupky, za které rozhodčí nařizuje nepřímý volný kop; části C a D uvádějí přestupky, za které rozhodčí uděluje osobní tresty.

(3) Pravomoc rozhodčího udělovat osobní tresty začíná vstupem rozhodčího na hrací plochu k zahájení utkání a trvá až do odchodu rozhodčího z hrací plochy po ukončení utkání,a trvá i po dobu všech přerušení hry a po dobu všech přestávek (viz rozhodnutí FAČR k pravidlu 12).

(4) Dopustí-li se hráč přestupku na hrací ploše v době, kdy je míč ve hře, rozhodčí přeruší hru, udělí případný osobní trest a družstvo potrestá příslušným herním trestem. Pokud rozhodčí poskytne výhodu ve hře, hru nepřerušuje. Případný osobní trest udělí až při nejbližším přerušení hry; družstvo však již příslušným kopem potrestat nemůže (vyjma případu popsaného v pravidle 5).

(5) Dopustí-li se různých přestupků současně dva hráči téhož družstva, potrestá rozhodčí příslušným herním trestem těžší přestupek (za těžší přestupek se považuje ten, za který rozhodčí nařídí přímý volný, případně pokutový kop).

Dopustí-li se shodných přestupků současně dva hráči téhož družstva, naváže rozhodčí hru příslušným kopem v místě, které je blíže k brance provinivšího se družstva.

Dopustí-li se různých přestupků současně dva hráči soupeřících družstev, potrestá rozhodčí příslušným herním trestem to družstvo, jehož hráč se dopustil těžšího přestupku.

Dopustí-li se shodných přestupků současně dva hráči soupeřících družstev, naváže rozhodčí hru míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

Ve všech uvedených případech udělí rozhodčí hráčům osobní tresty za všechny přestupky, které ve smyslu pravidla 12 udělení osobního trestu vyžadují.

(6) Dopustí-li se hráč, který je na hrací ploše, jakéhokoli přestupku vůči jiné osobě, než hráči soupeřova družstva, udělí mu rozhodčí odpovídající osobní trest; jestliže rozhodčí z tohoto důvodu přeruší hru, naváže ji nepřímým volným kopem z toho místa na hrací ploše, kde se hráč dopustil přestupku.

(7) Dopustí-li se jakéhokoliv provinění osoba nezúčastněná na hře na hrací ploše v době, kdy je míč ve hře, přeruší rozhodčí hru a zajistí, aby uvedená osoba opustila hrací plochu. Hru naváže míčem rozhodčího v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry. Jedná-li se o náhradníka nebo vystřídaného hráče, udělí mu rozhodčí i odpovídající osobní trest a hru naváže nepřímým volným kopem v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry.

PŘESTUPKY TRESTANÉ PŘÍMÝM VOLNÝM KOPEM (část A pravidla 12)

(8) Rozhodčí je oprávněn nařídit přímý volný kop nebo pokutový kop jen za přestupky hráčů uvedené v části A pravidla 12, kterých se hráč na hrací ploše dopustí vůči hráči soupeřova družstva v době, kdy byl míč ve hře. Jestli se podobného provinění dopustí hráč v době přerušení hry, ať již na hrací ploše nebo mimo ni, může mu rozhodčí případně udělit osobní trest podle míry jeho provinění (napomenutí za nesportovní nebo vyloučení za hrubé nesportovní chování).

(9) Jestliže rozhodčí přeruší hru, aby nařídil volný nebo pokutový kop, rozhoduje se podle toho, kde na hrací ploše k přestupku došlo.

a) Jestliže k přestupku došlo v důsledku fyzického kontaktu se soupeřem nebo pokusem o tento fyzický kontakt, a to i nepřímo, např. hozením nějakého předmětu, plivnutím apod., považuje rozhodčí za místo přestupku to místo na hrací ploše, kde došlo nebo mělo dojít k fyzickému kontaktu; kopne-li např. hráč, který stojí ve vlastním pokutovém území soupeře, který je mimo pokutové území, nařídí rozhodčí proti jeho družstvu přímý volný kop, protože napadený hráč se nacházel mimo pokutové území.

b) Jestliže se jednalo o přestupek sice s „fyzickým“ kontaktem, ale napadený hráč se nacházel mimo hrací plochu (např. plivnutí na hráče, který je ošetřován za pomezní čárou), nebo u přestupků verbálního charakteru, jako jsou projevy nesouhlasu, urážky apod, a ve všech ostatních případech, kde pravidla nařizují navázat hru nepřímým volným kopem, považuje rozhodčí za místo přestupku to místo na hrací ploše, kde se nacházel provinivší se hráč.

c) Zahraje-li hráč úmyslně míč rukou, je místem přestupku to místo na hrací ploše, kde došlo ke kontaktu ruky a míče; zahraje-li např. hráč nebo brankář, který stojí ve vlastním pokutovém území úmyslně míč rukou mimo vlastní pokutové území, nařídí rozhodčí přímý volný kop z příslušného místa mimo pokutové území.

d) Přestupky, ke kterým došlo přímo na některé z čar ohraničujících pokutové území, se považují za přestupky uvnitř pokutového území.

Kopnutí nebo pokus o kopnutí soupeře

(10) Každé kopnutí nebo pokus o kopnutí soupeře, i kdyby k němu došlo v boji o míč, musí rozhodčí potrestat, došlo-li k němu podle jeho názoru z nedbalosti, bezohlednosti nebo za použití nepřiměřené síly.

Kopnutím se rovněž rozumí

- úder kolenem, nebo
- zasažení soupeře podrážkou kopačky třeba i prostřednictvím míče (tzv. šlapák, šlapák přes míč), nebo
- zasažení soupeře podrážkou kopačky ve skluzu zezadu, ze strany nebo zepředu.

Za pokus o kopnutí se považuje každý úmyslný přestupek hráče, při němž sice nedošlo k fyzickému kontaktu, ale to jen proto, že soupeř stačil před kopnutím uhnout.

Podražení nebo pokus o podražení soupeře

(11) Podražením soupeře se rozumí zákrok, při němž hráč způsobí pád soupeře nastavením nohy, zahákováním nohy soupeře nebo skluzem.

Za podražení se rovněž považuje, sehne-li se hráč za soupeřem nebo před ním a tak přivodí jeho pád (tzv. stolička). Tento zákrok je zvláště nebezpečný proti hráči ve výskoku, především proti brankáři chytajícímu míč.

Za pokus o podražení se považuje každý úmyslný přestupek hráče, při němž sice nedošlo k podražení, ale to jen proto, že soupeř se stačil zákroku vyhnout.

Skočení na soupeře

(12) Skočením na soupeře se rozumí zákrok, při němž hráč provede výskok nejen vzhůru, ale i směrem na soupeře s následným fyzickým kontaktem.

Za skočení na soupeře se rovněž považuje naskočení hráče zezadu na soupeře, i když při tom hráč upaží, aby zdůraznil, že při výskoku nepoužívá rukou, nebo skočení hráče směrem proti soupeři na míč, kterým právě soupeř hraje.

Za porušení pravidla se však nepovažuje, jestliže hráč nebo brankář vyskočí a zasáhne míč a teprve potom o soupeře zavadí nebo na něj i spadne.

Vražení do soupeře

(13) Při boji o míč je dovoleno plně uplatnit tělesnou sílu, proto hráč smí do soupeře dovoleným způsobem vrazit; vražení však nesmí být podle názoru rozhodčího prudké, bezohledné, ani při něm nesmí být použito nepřiměřené síly.

Vrážet smí hráč pouze v boji o míč a v bezprostřední vzdálenosti od míče, přičemž za „bezprostřední vzdálenost“ se považuje vzdálenost nepřesahující 2 m; za dovolený způsob vrážení se považuje pouze vrážení ramenem do ramene soupeře nebo vrážení ramenem zezadu do soupeřovy lopatky, přičemž vrážející hráč musí mít paži, jejímž ramenem do soupeře vráží, u těla, a oba hráči přitom musí být na stejné úrovni, tzn., že oba musí být buď na zemi nebo ve výskoku.

Jestliže hráč vráží ramenem do soupeřova hrudníku, považuje se jeho zákrok za nedovolené vrážení. Za nedovolený způsob vrážení se považuje i takový zákrok, při němž hráč prudce vráží vlastním hrudníkem zezadu do soupeře, i když přitom upaží, aby naznačil, že nepoužil rukou. Jestliže vrážející hráč nemá při vrážení paži u těla, považuje se jeho zákrok za strčení do soupeře.

Obrátí-li se hráč z taktických důvodů zády k soupeři proto, aby kryl míč, smí do něho soupeř zezadu dovoleným způsobem vrážet.

Udeření nebo pokus o udeření soupeře

(14) Každé udeření soupeře, i kdyby k němu došlo v boji o míč, musí rozhodčí potrestat,

je-li podle jeho názoru nedbalé, bezohledné nebo s použitím nepřiměřené síly. Za udeření soupeře se rovněž považuje úder hlavou nebo udeření míčem či jiným předmětem, který hráč drží v ruce, nebo který po soupeři hodí; přitom není podstatné, zda hozeným předmětem soupeře zasáhne. Jestliže např. brankář úmyslně udeří soupeře míčem, který drží v rukou, nebo zasáhne soupeře prudce hozeným míčem, jedná se rovněž o udeření soupeře.

Za pokus o udeření se považuje každý úmyslný přestupek hráče, při němž sice nedošlo k fyzickému kontaktu, ale to jen proto, že soupeř stačil před udeřením uhnout.

Strčení do soupeře

(15) Strčením se rozumí strčení, odstrčení nebo postrčení soupeře a to nejen rukou, paží nebo loktem, ale i jinou částí těla, např. stehnem nebo hýždí. Rozhodující není prudkost strčení; je-li soupeř v pohybu, stačí do něj někdy strčit jen lehce, aby ztratil rovnováhu.

Nedovolené zastavení soupeře

(16) Při zastavování soupeře musí hráč nejprve zahrát míčem a teprve potom smí dojít k tělesnému kontaktu obou hráčů.

Nejčastějším způsobem zastavení soupeře je odebrání míče soupeři skluzem. Při odebírání míče skluzem není pravidlo porušeno, jestliže bránící hráč nejprve zasáhne míč, a to ani v případě, jestliže soupeř následně upadne přes nohu, kterou předtím bránící hráč míčem zahrál. Zasáhne-li však hráč při odebírání míče skluzem nejprve soupeře a teprve potom míč, považuje se to za zakázaný způsob hry. Za zakázaný způsob hry se považuje rovněž to, jestliže hráč zasáhne míč i soupeře současně, nebo jestliže hráč sice jednou nohou soupeři míč odebere, ale soupeře přitom zasáhne druhou nohou.

O přestupek stejného charakteru se jedná také v případě, že hráč ve snaze odebrat soupeři míč se soupeře dotkne tělem dříve než míče.

Plivnutí na soupeře

(17) Plivne-li hráč na soupeře, rozhodčí přeruší hru, provinivšího se hráče vyloučí a ve prospěch soupeřova družstva nařídí přímý volný popřípadě pokutový kop. Rozhodčí však může potrestat hráče jen v případě, že přestupek viděl, nebo jestliže ho o přestupku informoval kterýkoli z dalších delegovaných rozhodčích.

Držení soupeře

(18) Držením se rozumí aktivní držení, tj. uchopení nebo tahání soupeře za úbor, za paži nebo za kteroukoli jinou část těla soupeře ať již rukou, paží nebo i kteroukoli jinou částí těla (např. stehnem nebo hýždí) se záměrem bránit soupeři ve volném pohybu. Rozpaží-li hráč ruce, aby dotekem soupeři zabránil ve volném pohybu, drží soupeře. Za držení soupeře se rovněž považuje, jestliže hráč vyskočí po míči a při výskoku se rukou nebo rukama opře o stojícího soupeře.

Trestá-li rozhodčí držení, nesmí při rozhodování o místu přestupku zvýhodnit družstvo, jehož hráč se přestupku dopustil.

Hra rukou

(19) Za zakázaný způsob hry se považuje, jestliže hráč (kromě brankáře ve vlastním pokutovém území) podle názoru rozhodčího zahraje úmyslně míč rukou nebo se rukou míče dotkne; za „ruku“ se přitom považuje paže od ramene až k prstům. Za porušení pravidla se rovněž považuje zahrání míče rukou z nedbalosti, neopatrnosti nebo nedostatečné předvídavosti následků boje o míč; obecně se má za to, že hráč hraje rukou vědomě, jde-li „ruka k míči“.

Aby při posuzování hry rukou v pokutovém území nedocházelo k závažným přehmatům doporučuje se, aby rozhodčí v případě, že má pochybnosti o tom, zda bránící nebo útočící hráč zahrál rukou skutečně „úmyslně“, rozhodl ve prospěch bránícího družstva.

(20) Za úmyslnou hru rukou je třeba považovat, jestliže hráč zadržením nebo zahráním míče rukou získá pro sebe nebo pro své družstvo výhodu.

Při posuzování, zda se jednalo o úmyslnou hru rukou, musí rozhodčí posoudit tyto aspekty:

- zda se jednalo o pohyb ruky k míči nebo pohyb míče k ruce,
- zda ruka hráče byla přirozené pozici odpovídající pohybu hráče,
- zda se hráč snaží předejít tomu, aby se míč dotkl jeho ruky,
- zda hráč měl možnost kontaktu ruky a míče předejít,
- zda nepoužil ruky nebo paže k úmyslnému zahrání míčem.

(21) Za porušení pravidla rozhodčí nebude považovat např. tyto situace:

- míč je nastřelen na ruku, kterou má hráč u těla, nebo
- hráč po souboji o míč upadne na míč nebo se po pádu nechtěně dotkne míče rukou, nebo
- hráč se po pádu na zem snaží vstát, přitom se rukou opře o zem a míč se zastaví o jeho ruku, nebo
- hráč si instinktivně a reflexivním pohybem chrání před prudce vystřeleným míčem choulostivou část těla, např. obličej, genitálie, ale i hrudník apod., nebo
- míč se odrazí od ramena hráče, nebo
- při odkopu míče si hráč nastřelí vlastní ruku.

PŘESTUPKY TRESTANÉ NEPŘÍMÝM VOLNÝM KOPEM (část B pravidla 12)

(22) Rozhodčí je oprávněn nařídit nepřímý volný kop za přestupek uvedený v části B pravidla 12, kterého se hráč dopustí na hrací ploše v době, kdy byl míč ve hře; hru rozhodčí naváže nepřímým volným kopem na tom místě hrací plochy, kde se nacházel provinivší se hráč (s ohledem na ustanovení pravidla 8). Nepřímý volný kop však rozhodčí nařídí také za přestupky, které Pravidla fotbalu uvádějí na jiných místech než v pravidle 12.

Nebezpečná hra

(22) Rozhodčí je oprávněn nařídit nepřímý volný kop za přestupek uvedený v části B pravidla 12, kterého se hráč dopustí na hrací ploše v době, kdy byl míč ve hře; hru rozhodčí naváže nepřímým volným kopem na tom místě hrací plochy, kde se nacházel provinivší se hráč.

Nepřímý volný kop však rozhodčí nařídí také za přestupky, které Pravidla fotbalu uvádějí na jiných místech než v pravidle 12.

(24) Za nebezpečnou hru vůči soupeři se považuje, jestliže např. hráč

- snaží se zasáhnout nohou míč na úrovni trupu nebo hlavy soupeře, který je v bezprostřední blízkosti míče (tzv. vysoká noha), nebo
- provede směrem na hráče soupeře tzv. nůžky, nebo
- nastaví nohu podrážkou kopačky proti noze soupeře a přitom nedojde ke kontaktu hráčů, nebo
- nastaví nebo zvedne zbytečně vysoko nohu nebo koleno proti tělu soupeře, nebo
- snaží se vykopnout míč z rukou brankáře, který má míč pod kontrolou.

(25) Nebezpečnou hrou vůči vlastní osobě sice hráč ohrožuje pouze svou vlastní bezpečnost, ale jeho jednání je přesto v rozporu s pravidly, protože tím soupeři omezuje možnost hrát míčem. Za nebezpečnou hru vůči vlastní osobě se považuje, jestliže např. hráč

- snaží se zahrát míč hlavou pod úrovní pasu soupeře v okamžiku, kdy soupeř se snaží hrát míčem regulérně nohou, nebo
- upadne na míč a zůstane na něm nebo těsně u něj ležet, a tím znemožní soupeři hrát míčem regulérně nohou, nebo
- snaží se zahrát míčem nohou, z níž se mu vyzula kopačka. V případě, že hráč ztratí kopačku náhodně a bezprostředně pokračuje v akci přihrávkou nebo střelou (dosáhne nebo se snaží dosáhnout branky), nejedná se o přestupek.

(23) Za nebezpečnou hru vůči vlastní osobě se rovněž považuje, vrhne-li se brankář ve spletité a nebezpečné situaci po míči, aby se ho zmocnil. Takový zákrok však odpovídá vžitému způsobu hry brankáře, a proto se netrestá. Rozhodčí však musí rozlišit nebezpečný způsob hry brankáře vůči vlastní osobě od nebezpečných zákroků brankáře vůči soupeři.

Bránění soupeři v pohybu

(27) Nedovoleným bráněním se rozumí, překáží-li hráč, který nehraje míčem, tělem soupeři ve volném pohybu tak, že soupeře zastaví, přinutí ho ke zpomalení nebo změně směru pohybu; oba se přitom nemusejí navzájem dotknout.

Za nedovolené bránění soupeři v pohybu se rovněž považuje, jestliže hráč záměrně probíhá mezi soupeřem a míčem, aniž by měl v úmyslu se míče zmocnit nebo jím hrát. Rovněž hráč, který přihrál míč spoluhráči nebo brankáři a potom soupeři, který chce zasáhnout do hry, úmyslně překáží v pohybu, porušuje pravidlo. Obrátí-li se však hráč čelem k vlastnímu brankáři, který má míč pod kontrolou, neporušuje tento hráč pravidlo, pokud soupeři aktivně nebrání v pohybu.

Pravidlo porušuje také hráč, který se nesnaží hrát míčem a brání v pohybu soupeřovu brankáři v době, kdy brankář vyráží nebo chytá míč, nebo v době, kdy míč není v jejich bezprostřední blízkosti.

Hráč, který právě hraje míčem (má míč pod kontrolou), smí soupeři bránit v získání míče a neporušuje přitom pravidlo. Přitom však musí být tváří a tělem obrácen k míči (nikoli k soupeři) a nesmí se sehnout a tím soupeře odstrčit. Obrátí-li se hráč zády k soupeři proto, aby z taktických důvodů umožnil míči opustit hrací plochu, neporušuje pravidlo a soupeř do něho smí dovoleným způsobem zezadu vrážet.

Bránění brankáři v rozehrání míče

(28) Pravidlo porušuje hráč, který aktivně překáží soupeřovu brankáři, aby se zbavil míče, nebo se snaží hrát míčem, který si brankář nadhodil, aby ho mohl vykopnout. Jestliže např. hráč poskakuje nebo pobíhá před brankářem, a tím ho nutí, aby míč držel v rukou déle, než dovolují pravidla, porušuje pravidlo. Za porušení pravidla se nepovažuje, jestliže se hráč před brankáře pouze postaví, brankář má totiž možnost míč vyhodit.

Přestupky brankáře

(29) Brankář má ve vlastním pokutovém území míč v rukou pod kontrolou, jestliže stojí na nohou a míč má v rukou. Brankář má míč „pod kontrolou“ i tehdy, když míčem poklepává o zem nebo ho vyhazuje do vzduchu a zase ho chytá, a to až do okamžiku, kdy míč vyhodí rukou nebo vykopne.

Brankář smí mít míč pod kontrolou pouze omezenou dobu, pak se jej musí zbavit, tj. buď ho vykopnout, vyhodit nebo ho položit či pustit na zem; potom jím i ve vlastním pokutovém území může dál hrát, ale již ne rukou. Rukou se míče smí znovu dotknout poté, co míčem zahraje nebo se ho dotkne jiný hráč, nejedná-li se ovšem o zpětnou přihrávku vlastnímu brankáři (viz čl. 32).

(30) Za získání míče pod kontrolu se rovněž považuje, jestliže brankář míč dotykem jedné nebo obou rukou, jedné nebo obou paží nebo jejich částí zadrží. V tomto případě se brankář nesmí míče dotknout znovu rukou dříve, než míčem zahraje nebo se ho dotkne jiný hráč, nejedná-li se o zpětnou přihrávku vlastnímu brankáři (viz čl. 32). Doba, po kterou míč hraje, není nijak časově omezena.

Jestliže se ale podle názoru rozhodčího jedná o náhodně odražený nebo nastřelený míč, např. když brankář vyráží robinsonádou střelu soupeře, pak se nejedná o případ, kdy brankář má míč pod kontrolou, a proto smí dále míčem hrát i rukou.

(31) Doba, během níž smí mít brankář míč v rukou pod kontrolou, je omezena na nejvýše šest sekund. Za porušení pravidla proto potrestá rozhodčí brankáře, který

- má míč v rukou pod kontrolou déle než šest sekund, nebo
- před tím, než se s míčem v rukou postaví na nohy, podle názoru rozhodčího úmyslně promarní tolik času, že se potom nestačí míče zbavit do šesti sekund.

.

Zpětná přihrávka brankáři

(32) Hráč smí kdykoli přihrát míč svému brankáři (zahrát tzv. malou domů); jestliže ale brankáři přihraje míč úmyslně nohou pod kolenem nebo rukama z vhazování, nesmí se brankář míče dotknout rukou, jinak porušuje pravidlo.

Za přihrání nohou, po němž se brankář nesmí dotknout míče rukou, se považuje jestliže např.

- brankář obdrží přihrávku přímo ze hry, nebo
- brankář obdrží přihrávku z jakéhokoli kopu, nebo
- spoluhráč nohou míč zastaví, aby ho přenechal brankáři, nebo
- spoluhráč nepřihraje přímo brankáři, ale brankář si pro míč doběhne, nebo
- brankář si přihrávku nejprve zastaví nohou a poté, třeba i po několika krocích, míč uchopí do rukou.

Hráč smí beztrestně přihrát míč svému brankáři hlavou, tělem, stehnem nebo kolenem.

Za zpětnou přihrávku brankáři rozhodčí družstvo nepotrestá, jestliže brankář hraje rukou míč, který se náhodně odrazí od nohy jeho spoluhráče.

(33) Chce-li hráč zahrát míč zpět svému brankáři tak, aby po jeho přihrávce brankář mohl uchopit míč do rukou, může tak učinit tělem, hlavou, kolenem či stehnem. Jestliže však hráč má míč u nohy, a pravidlo obejde tím, že si míč nohou nadhodí na hlavu a potom ho přihraje svému brankáři hlavou, chová se nesportovně a rozhodčí ho napomene; přitom není rozhodující, jestli se po jeho přihrávce brankář rukou míče dotkne či nedotkne, rozhodující je úmysl hráče obejít ustanovení pravidla. Přeruší-li rozhodčí z toho důvodu hru, aby hráče napomenul, naváže ji nepřímým volným kopem v místě, kde se hráč přestupku dopustil.

Jestliže se hráč pokusí obejít ustanovení pravidla při provádění volného kopu, a volný kop provede např. tak, že míč rozehraje vlastnímu brankáři kolenem, rozhodčí ho napomene za nesportovní chování a nechá volný kop opakovat.

OSOBNÍ TRESTY

(34) Každý hráč, ať již se nachází na hrací ploše nebo mimo ni, který se dopustí vůči soupeři, spoluhráči, rozhodčímu, asistentovi rozhodčího nebo proti jiné osobě přestupku, za který má být napomenut nebo vyloučen, nebo který použije urážlivých nebo hanlivých výroků, musí být potrestán příslušným trestem podle povahy přestupku.

Ve všech případech, kde se v dalším bude hovořit o udělování osobních trestů, se citovaná ustanovení vztahují na všechny členy družstva.

Osobní trest udělí rozhodčí tak, že kartu příslušné barvy zvedne do výše nad rameno a zřetelně ji ukáže provinivšímu se hráči. Rozhodčí nemusí osobní trest udělit ihned po provinění hráče. Vyžaduje-li to situace, poskytne rozhodčí výhodu ve hře a osobní trest udělí při nejbližším přerušení hry.

V Pravidlech fotbalu se na řadě míst konkrétně uvádí, kdy a za jaký přestupek musí hráč osobní trest obdržet; v těchto případech se jedná o tzv. osobní tresty taxativní, tj. takové, které je rozhodčí vždy povinen udělit. Rozhodčí však může udělit osobní trest i v souvislosti s přestupky uvedenými v části A pravidla 12, pokud usoudí, že charakter a povaha přestupku udělení osobního trestu vyžaduje. V těchto případech se však nejedná o tresty taxativní, protože závažnost přestupku posoudí pouze rozhodčí.

V případě méně závažných přestupků může rozhodčí nejprve upozornit hráče, že jeho způsob hry začíná vybočovat z rámce pravidel, a teprve při dalším přestupku hráče napomenout. V žádném případě však rozhodčí nemůže takto postupovat v případě, že Pravidla fotbalu udělení osobního trestu ukládají.

Napomenutí (část C pravidla 12)

Pravidlo 12 uvádí v části C sedm přestupků, za které musí být hráč vždy napomenut; mimoto se však v Pravidlech fotbalu na řadě míst uvádějí ještě další přestupky, za které musí být hráč rovněž napomenut; ve všech těchto případech se jedná o osobní tresty tzv. taxativní.

Nesportovní chování

(35) Přestupku se dopouští hráč, je-li podle názoru rozhodčího jeho jednání v rozporu se zásadami slušného chování a čestného boje o míč.

Rozhodčí rovněž napomene za nesportovní chování hráče, který použije vůči soupeři nebo jiné osobě výhrůžná nebo provokativní gesta (pokud rozhodčí jeho jednání neposoudí jako chování hrubě nesportovní).

(36) Jestliže rozhodčí přeruší hru, aby hráče napomenul za nesportovní chování, naváže hru nepřímým volným kopem na tom místě hrací plochy, kde se nacházel provinivší se hráč; jestliže se však hráč současně dopustí přestupku ve smyslu části A pravidla 12, nařídí rozhodčí přímý volný kop z místa, kde k přestupku došlo nebo pokutový kop.

Jestliže k přestupku došlo v přerušené hře nebo mimo hrací plochu, udělí rozhodčí hráči pouze osobní trest a hru naváže způsobem odpovídajícím důvodu, pro který byla hra přerušena.

(37) Rozhodčí napomene za nesportovní chování hráče, který zahraje míč úmyslně rukou (vyjma brankáře ve vlastním pokutovém území), aby zmařil slibně se rozvíjející útočnou akci soupeře; stejně rozhodčí napomene hráče nebo brankáře, který zmaří slibně se rozvíjející útočnou akci soupeře tím, že zastaví pronikajícího hráče některým z dalších přestupků, za které se v souladu s částí A pravidla 12 nařizuje přímý volný, popřípadě pokutový kop. Za „slibně se rozvíjející útočnou akci“ se považuje taková herní situace, která by bez porušení pravidla bránícím hráčem umožnila po jedné či dvou přihrávkách přímo ohrozit branku.

(38) Skluz jako obranný zákrok, jímž se snaží odebrat míč, musí hráč používat ohleduplně vůči soupeři. Proto jako nesportovní chování může rozhodčí posoudit každý skluz, při němž hráč nezasáhne míč, ale podrazí nebo kopne soupeře. Podle názoru rozhodčího však takový zákrok může být posouzen i jako surová hra (viz čl. 47).

(39) Rozhodčí napomene za nesportovní chování hráče, který se svým jednáním nebo chováním pokusí oklamat rozhodčího nebo asistenta rozhodčího, nebo který se nesportovním způsobem pokusí oklamat soupeře. Takovým projevem nesportovního chování hráče je např.

- pokus hráče o docílení branky rukou, nebo
- úmyslné provedení volného kopu nebo vhazování přesto, že rozhodčí hráče vyzval, aby vyčkal až na jeho pokyn, nebo
- simulace nafilmováním pádu nebo zveličením následků kontaktu se soupeřem, která má kdekoli na hrací ploše přimět rozhodčího k nařízení kopu, nebo
- předstírání zranění, apod.

(40) Dalším projevem nesportovního chování např. může být, jestliže hráč

- dopustí se některého z prvních sedmi přestupků uvedených v části A Pravidla 12 bezohledným způsobem, nebo
- pověřený kapitánem k provedení kopu odmítne kop provést, provede kop úmyslně nesprávně nebo
- provede pokutový kop, ačkoli k tomu nebyl určen, nebo
- drží soupeře bez snahy, úmyslu nebo možnosti hrát míčem, nebo
- úmyslně zahraje míč rukou, aby zabránil soupeři v získání kontroly míče
- ruší soupeře provádějícího kop nebo vhazování tím, že nevhodně gestikuluje, pobíhá nebo pokřikuje, nebo
- úmyslně zakopne míč mimo hrací plochu, (jako projev nesouhlasu s rozhodnutím rozhodčího), nebo
- úmyslně zalehne míč, nebo vsedě zadrží míč mezi nohama tak, aby jím soupeř nemohl hrát, nebo
- pokřikem nebo jiným nesportovním způsobem se snaží zmást nebo rušit soupeře, ať již na hrací ploše nebo mimo ni, nebo

- v průběhu utkání úmyslně poškodí míč či příslušenství hrací plochy nebo vybavení hřiště, nebo
- zadrží nebo se pokusí zadržet míč, popřípadě změnit směr jeho pohybu hozením nějakého předmětu, nebo
- neuposlechne pokynu rozhodčího.

Projevy nespokojenosti a protestování

(41) Přestupku se dopouští hráč, který slovy, gesty, posuňky nebo jiným podobným jednáním projevuje nespokojenost s rozhodnutím rozhodčího nebo protestuje proti jeho rozhodnutí, nebo hráč, který obdobně nesouhlasí se signalizací asistenta rozhodčího. Jestliže rozhodčí z tohoto důvodu přeruší hru, naváže ji nepřímým volným kopem na tom místě hrací plochy, kde se hráč dopustil přestupku.

Soustavné porušování pravidel

(42) Přestupku se dopouští hráč, který se opakovaně dopouští porušení pravidla ve smyslu části A nebo B pravidla 12, i když jednotlivé přestupky samy o sobě nejsou důvodem k napomenutí. Jestliže například obránce družstva opakovaně zastavuje hráče soupeře držením, tedy přestupkem, jenž sám o sobě není důvodem k udělení osobního trestu (vyjma případu, kdy se jedná o zmaření slibně se rozvíjející akce, viz čl. 38), soustavně porušuje pravidlo.

Zdržování při navazování hry

(43) Každý pokus hráče zdržovat a promarňovat čas při navazování hry potrestá rozhodčí napomenutím. Hráč porušuje pravidlo, jestliže např.

- postaví se před míč nebo zaujímá předepsanou vzdálenost zdlouhavým způsobem, aby znemožnil soupeři rychlé provedení kopu, nebo
- úmyslně odnese, odkopne nebo odhodí míč od místa kopu nebo vhazování, přičemž není rozhodující, zda se tohoto přestupku dopustí hráč bránící nebo útočící strany, nebo
- podle názoru rozhodčího úmyslně otálí s provedením kopu nebo vhazování, nebo
- jako brankář odmítne při provádění pokutového kopu zaujmout místo v brance na brankové čáře.

Nedodržení předepsané vzdálenosti

(44) Přestupku se dopouští hráč, který úmyslně zdrží provedení volného kopu, kopu z rohu nebo vhazování míče, např. tím, že

- před provedením kopu nebo vhozením míče zkrátí předepsanou vzdálenost tím, že předčasně vyběhne proti míči, nebo

- provokuje soupeře, nebo vyvolává nebezpečí střetu s protihráčem úmyslným hraním míče poté, co rozhodčí přerušil hru.

Vstup na hrací plochu bez souhlasu rozhodčího

(45) Přestupku se dopouští hráč, který úmyslně a bez souhlasu rozhodčího vstoupí na hrací plochu.

Tohoto přestupku se může dopustit např.

- hráč, který po zahájení utkání doplňuje své družstvo, nebo
- hráč, který dočasně opustil hrací plochu, nebo
- hráč, kterého rozhodčí vykázal z hrací plochy pro závadu na výstroji.

Jestliže rozhodčí z tohoto důvodu přeruší hru, aby hráče napomenul, naváže hru nepřímým volným kopem na tom místě hrací plochy, kde byl míč v okamžiku přerušení hry; jestliže se však provinivší hráč následně dopustí dalšího přestupku ve smyslu části A pravidla 12, nařídí rozhodčí podle místa, kde se hráč dopustil dalšího přestupku, přímý volný kop nebo pokutový kop.

Opuštění hrací plochy bez souhlasu rozhodčího

(46) Přestupku se dopouští hráč, který úmyslně a bez souhlasu rozhodčího hrací plochu opustí (s výjimkou případů uvedených ve čl. 22 pravidla 3). Jestliže rozhodčí z tohoto důvodu přeruší hru, aby hráče napomenul, nařídí nepřímý volný kop v místě, kde byl míč v okamžiku přerušení hry

Vyloučení (část D pravidla 12)

Pravidlo 12 uvádí v části D sedm přestupků, za které musí být hráč vyloučen; mimoto se však v Pravidlech fotbalu na řadě míst uvádějí ještě další přestupky, za které musí rozhodčí rovněž hráče vyloučit. Rozhodčí je oprávněn ukázat ČK hráčům, náhradníkům a hráčům vystřídaným.

Surová hra

(47) Surové hry se dopustí hráč, který podle názoru rozhodčího v nepřerušené hře se na hrací ploše v souboji o míč dopustí některého z prvních sedmi přestupků uvedených v části A pravidla 12 vůči soupeři za použití nepřiměřené síly, brutality, úmyslně, násilně, nebo se záměrem ho zranit.

Za surovou hru se mimo jiné považuje skluz, při němž hráč ohrozí zdraví nebo bezpečnost soupeře.

Hrubé nesportovní chování

(48) Hráč se dopustí hrubého nesportovního chování, pokud použije nepřiměřenou sílu nebo brutalitu vůči soupeři mimo boj o míč. Hráč se rovněž dopustí hrubého nesportovního chování, jestliže použije nepřiměřenou sílu nebo brutalitu vůči spoluhráči, divákovi, rozhodčímu nebo jiné osobě.

(49) Projevem hrubého nesportovního chování také např. je, jestliže hráč

- udeří míčem nebo jiným předmětem spoluhráče nebo jinou osobu s výjimkou případů uvedených ve čl. 19 pravidla 5 (inzultace), nebo
- fyzicky napadne spoluhráče nebo jinou osobu s výjimkou případů uvedených ve čl. 19 pravidla 5 (inzultace), nebo
- neoprávněně vstoupí na hrací plochu a zmaří zjevnou brankovou příležitost soupeře nebo soupeři zabrání přímo dosáhnout branky, nebo
- opustí hrací plochu, aby tím demonstroval nespokojenost s rozhodnutím rozhodčího nebo asistenta rozhodčího, nebo aby tím projevil nespokojenost s hrou spoluhráčů nebo po hádce s nimi (pokud tento přestupek rozhodčí neposoudí jako nedovolené opuštění hrací plochy podle čl. 46), nebo
- na protest proti rozhodnutí rozhodčího nebo asistenta rozhodčího, nebo aby tím projevil nespokojenost s hrou spoluhráčů nebo po hádce s nimi, úmyslně poškodí míč, příslušenství hrací plochy nebo vybavení hřiště (pokud tento přestupek rozhodčí neposoudí jako nesportovní chování podle čl. 40).

Plivnutí

(50) Jestliže hráč plivne na hráče soupeřova družstva, postupuje rozhodčí podle čl.17.

Jestliže hráč plivne na jakoukoli jinou osobu, přičemž touto osobou může být například rozhodčí, asistent rozhodčího, čtvrtý rozhodčí, spoluhráč, funkcionář nebo i osoba jiná, rozhodčí jej vyloučí. Jestliže rozhodčí z tohoto důvodu přeruší hru, aby hráče vyloučil, naváže hru nepřímým volným kopem na tom místě hrací plochy, kde stál provinivší se hráč v okamžiku přestupku.

Zabránění v dosažení branky nebo zmaření zjevné brankové možnosti soupeře

(51) Rozhodčí vyloučí hráče, který zahraje míč úmyslně rukou (vyjma brankáře ve vlastním pokutovém území) a tím zabrání soupeřovu družstvu dosáhnout branky.

Jestliže např. hráč vyrazí rukou míč směřující do branky jeho družstva, rozhodčí ho vyloučí a současně nařídí pokutový kop.

Jestliže se hráč pokusí úmyslnou hrou rukou zabránit soupeři v přímém dosažení branky, ale míč přesto v brance skončí, rozhodčí hráče napomene za nesportovní chování v případě, že hraní míče rukou posoudí jako vědomý a úmyslný pokus zabránit soupeři v dosažení branky.

Za zabránění v dosažení branky se však nepovažuje, jestliže např. hráč zabrání rukou míči v cestě do branky po střele z nepřímého volného kopu; v tomto případě rozhodčí nařídí pokutový kop. Pokud ale zahrání míče rukou rozhodčí posoudí jako vědomé a úmyslné, napomene rozhodčí hráče za nesportovní chování.

(52) Rozhodčí vyloučí hráče nebo brankáře, který zmaří podle jeho názoru zjevnou možnost soupeřova družstva dosáhnout branky tím, že soupeřova hráče zastaví některým z přestupků, za které se v souladu s částí A pravidla 12 nařizuje přímý volný, popřípadě pokutový kop. Pokud však družstvo ještě pokračuje v útočné

akci a rozhodčí ponechá výhodu ve hře, posoudí rozhodčí přestupek bránícího hráče jako „pokus o zmaření zjevné brankové příležitosti“. Samotný pokus o zmaření zjevné brankové příležitosti se osobním trestem nepostihuje, ale rozhodčí při nejbližším přerušení hry udělí osobní trest, pouze pokud to charakter přestupku vyžaduje.

Pohoršující, urážlivé a ponižující výroky

(53) Rozhodčí vyloučí každého hráče, který se dopustí takových výroků, posuňků nebo gest, jimiž podle názoru rozhodčího nějakou osobu uráží nebo ponižuje bez ohledu na to, zda se jedná o osobu rozhodčího, asistenta rozhodčího, čtvrtého rozhodčího nebo soupeře, spoluhráče či osobu jinou.

Druhé napomenutí

(54) Byl-li hráč v utkání již jednou napomenut a dopustí se dalšího přestupku, za který musí být znovu napomenut, napomene ho rozhodčí podruhé a následně ho vyloučí. Osobní tresty udělí rozhodčí tak, že hráči nejprve ukáže žlutou a potom červenou kartu, aby bylo zřejmé, že hráče vylučuje po druhém napomenutí a nikoli za provinění, které by se samo o sobě trestalo okamžitým vyloučením.

V případě, že hráč vstoupí na hrací plochu bez souhlasu rozhodčího (nebo ji bez souhlasu rozhodčího opustí) a následně se dopustí dalšího přestupku, za který mu má být udělen osobní trest, udělí mu rozhodčí osobní trest jak za neoprávněný vstup na hrací plochu (nebo opuštění hrací plochy), tak za následný přestupek.

Jestliže hráč opustí neoprávněně hrací plochu a potom se – třeba i bez souhlasu rozhodčího – na hrací plochu znovu vrátí, považuje to rozhodčí pouze za jeden přestupek.

Jestliže se hráč dopustí přestupku, za který musí být napomenut, ale dříve, než ho rozhodčí napomene, nebo potom, co rozhodčí uplatnil výhodu ve hře, se dopustí dalšího přestupku nebo i několika přestupků, za které musí být napomenut nebo vyloučen, udělí rozhodčí po přerušení hry osobní tresty v pořadí, v jakém se jich hráč dopustil např. tak, že hráči nejprve dvakrát ukáže žlutou a potom červenou kartu. Všechny přestupky pak popíše v zápise o utkání v pořadí, v jakém se jich hráč dopustil.

(55) V pravidle 5 Pravidel fotbalu je stanoven princip, podle kterého rozhodčí „může změnit své rozhodnutí, ale jen do okamžiku, než znovu zahájí hru“. Tento princip platí naprosto obecně a platí jak pro tresty „herní“, tak pro tresty „osobní“.

- Jestliže rozhodčí téhož hráče v jednom utkání napomene podruhé, ale poté ho zapomene vyloučit, může tak učinit i dodatečně, ale pouze do doby, dokud dotyčný hráč v utkání hraje (dokud neodstoupil ze hry). Dodatečné vyloučení v tomto případě totiž není nijak v rozporu s výše uvedeným principem, protože rozhodčí své předchozí rozhodnutí nemění, ale pouze ho doplňuje o administrativní povinnost udělit po 2.ŽK i kartu červenou. Platí ale, že všechna rozhodnutí rozhodčího učiněná v souvislosti se hrou v době od udělení 2.ŽK do dodatečného udělení ČK zůstávají v platnosti.

- Pokud se stane, že rozhodčí hráče napomene a následně ho vyloučí, protože je přesvědčen, že tohoto hráče v tomto utkání napomenul již podruhé, a poté naváže hru, nemůže již své rozhodnutí změnit, a to ani v případě, že dodatečně na svůj omyl přijde, nebo že ho na něj někdo upozorní. To znamená, že družstvo utkání dohraje utkání s menším počtem hráčů.

Aby nedocházelo k omylům při udělování osobních trestů, je jednou z povinností asistentů rozhodčího (ale také čtvrtého rozhodčího, případně i delegáta utkání) upozornit rozhodčího na jeho omyl při udělování osobního trestu nesprávnému hráči (viz Rozhodnutí FAČR k pravidlu 6). Musí tak ale učinit dříve, než rozhodčí znovu naváže hru.

Pokud v utkání přesto dojde k udělení osobních trestů nesprávným hráčům, je rozhodčí povinen všechny okolnosti svého omylu podrobně popsat v ZoU.

Pravidlo 13
VOLNÉ KOPY

DRUHY VOLNÝCH KOPŮ

Volné kopy se dělí na přímé volné kopy a nepřímé volné kopy.

Přímý volný kop

- Jestliže se přímo po provedení přímého volného kopu míč dostane do soupeřovy branky, branka platí.
- Jestliže se přímo po provedení přímého volného kopu míč dostane do vlastní branky, rozhodčí nařídí ve prospěch soupeře kop z rohu.

Nepřímý volný kop

Signalizace rozhodčího

Nařízení nepřímého volného kopu signalizuje rozhodčí paží zvednutou nad hlavu. Drží ji zvednutou až do provedení kopu a potom tak dlouho, než se míče dotkne některý jiný hráč nebo dokud není míč ze hry.

Míč skončí v brance

Branky z nepřímého volného kopu může být dosaženo jen v případě, že dříve, než míč přejde do branky, se ho dotkne jiný hráč než ten, který nepřímý volný kop provedl.

- Jestliže se přímo po provedení nepřímého volného kopu míč dostane do soupeřovy branky, rozhodčí nařídí ve prospěch soupeře kop od branky.
- Jestliže se přímo po provedení nepřímého volného kopu míč dostane do vlastní branky, rozhodčí nařídí ve prospěch soupeře kop z rohu.

PROCEDURA

Při provádění každého volného kopu musí míč ležet v klidu na zemi a po provedení kopu nesmí hráč, který kop provedl, hrát míčem podruhé, dokud se míče nedotkne jiný hráč.

MÍSTO PROVEDENÍ VOLNÉHO KOPU

Volný kop uvnitř pokutového území

Přímý nebo nepřímý volný kop prováděný bránícím družstvem:

- všichni hráči soupeře musí být vzdáleni nejméně 9,15 m od míče,
- všichni hráči soupeře musí zůstat mimo pokutové území, dokud není míč ve hře,
- míč je ve hře, jestliže byl kopnut a po provedení kopu opustil pokutové území do hrací plochy,
- volný kop nařízený v brankovém území se smí provést z kteréhokoli místa uvnitř tohoto území.

Nepřímý volný kop prováděný útočícím družstvem:

- všichni hráči soupeře musí být vzdáleni nejméně 9,15 m od míče, dokud míč není ve hře, kromě hráčů stojících na vlastní brankové čáře mezi brankovými tyčemi,
- míč je ve hře, jestliže byl kopnut a pohnul se,
- nepřímý volný kop nařízený v brankovém území musí být proveden na té čáře brankového území, která probíhá rovnoběžně s brankovou čárou, a to v místě, které je nejblíže místu přestupku.

Volný kop mimo pokutové území

- všichni hráči soupeře musí být vzdáleni nejméně 9,15 m od míče, dokud míč není ve hře,
- míč je ve hře, jestliže byl kopnut a pohnul se,
- volný kop je proveden z místa přestupku nebo z místa, kde se nacházel míč v okamžiku provedení přestupku (v závislosti na druhu přestupku).

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Jestliže při provádění volného kopu hráč soupeře nedodrží předepsanou vzdálenost, je volný kop opakován.

Jestliže při provádění volného kopu bránícím družstvem z místa uvnitř jeho pokutového území není míč zahrán přímo ven z pokutového území, je volný kop opakován.

Volný kop prováděný hráčem z pole

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který provedl volný kop, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- je nařízen nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který provedl volný kop, dotkne míče úmyslně rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- je nařízen přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva z místa přestupku.
- je nařízen pokutový kop, pokud k přestupku dojde v pokutovém území hráče provádějícího volný kop.

Volný kop prováděný brankářem

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář, který provedl volný kop, dotkne míče podruhé (mimo případu úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- je nařízen nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář, který provedl volný kop, dotkne míče úmyslně rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- je nařízen přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva v místě přestupku, pokud k přestupku došlo mimo pokutové území brankáře
- je nařízen nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva v místě přestupku, pokud k přestupku došlo v pokutovém území brankáře.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Volné kopy se nařizují za porušení pravidel, ke kterým došlo na hrací ploše v době, kdy míč byl ve hře. Pokud rozhodčí usoudí, že nařízením volného kopu by vznikla výhoda pro provinivší se družstvo, poskytne družstvu, které se neprovinilo, výhodu ve hře.

(2) Při provádění volného kopu se hráči zúčastnění na hře nesmějí bez souhlasu rozhodčího zdržovat mimo hrací plochu s výjimkou těch, kteří hrací plochu opustili podle ustanovení pravidla 3.

Míč z volného kopu je správně ve hře, jestliže byl kopnut a pohnul se. Volný kop může být proveden zdvihnutím míče jednou nohou nebo oběma nohama současně.

Použití finty k oklamání protihráče při provádění volného kopu je povolenou součástí fotbalu. Přesto musí být hráč napomenut, pokud podle názoru rozhodčího byla taková finta projevem nesportovního chování.

Pokud při řádném provádění volného kopu hráč úmyslně nastřelí protihráče, aby mohl míčem znovu hrát, musí rozhodčí umožnit pokračování ve hře, pokud se nejednalo o bezohlednost nebo použití nepřiměřené síly.

(3) Při provádění volného kopu bránící stranou z vlastního pokutového území musí míč opustit toto území, aniž se ho kterýkoli hráč předtím dotkne, aby byl správně ve hře. Nedostane-li se při provedení volného kopu z vlastního pokutového území míč správně do hry, nechá rozhodčí volný kop opakovat (viz obr.6).

(4) Jestliže se provádí nepřímý volný kop proti bránícímu družstvu v jeho vlastním pokutovém území ve vzdálenosti menší než 9,15 m od brankové čáry, mohou se hráči bránícího družstva postavit na vlastní brankovou čáru, ale jen v brance, tj. mezi brankovými tyčemi. Mimo branku musí dodržet vzdálenost nejméně 9,15 m od míče (viz obr.7).

(5) Volné kopy se mají provádět bez zbytečného zdržování. K provedení volného kopu rozhodčí obvykle dává znamení: většinou píšťalkou, může tak však učinit slovem nebo pokynem ruky. Hráči mohou volný kop rozehrát i bez znamení rozhodčí, ten však musí mít provedení volného kopu pod kontrolou. Doporučuje se, aby při provádění volného kopu v blízkosti pokutového území dal rozhodčí znamení k provedení kopu vždy, a to píšťalkou s tím, že hráče by na to měl předtím upozornit.

(6) Po nařízení volného kopu musí hráči družstva, proti němuž je volný kop nařízen, z vlastní iniciativy a bez zbytečného otálení zaujmout předepsanou vzdálenost. Hráče, který toto ustanovení úmyslně nedodrží, a zdrží tak provedení volného kopu např. tím, že se postaví před míč, aby soupeř nemohl míč rozehrát, vyzve rozhodčí, aby tak učinil; v případě, že hráč výzvy rozhodčího neuposlechne, napomene ho rozhodčí za zdržování při navazování hry. Proviní-li se tímto způsobem několik hráčů, napomene rozhodčí toho hráče, který byl nejblíže k místu, z něhož se volný kop prováděl.

Nezaujme-li dostatečně rychle předepsanou vzdálenost celá zeď bránících hráčů, napomene rozhodčí toho hráče, který ji organizoval.

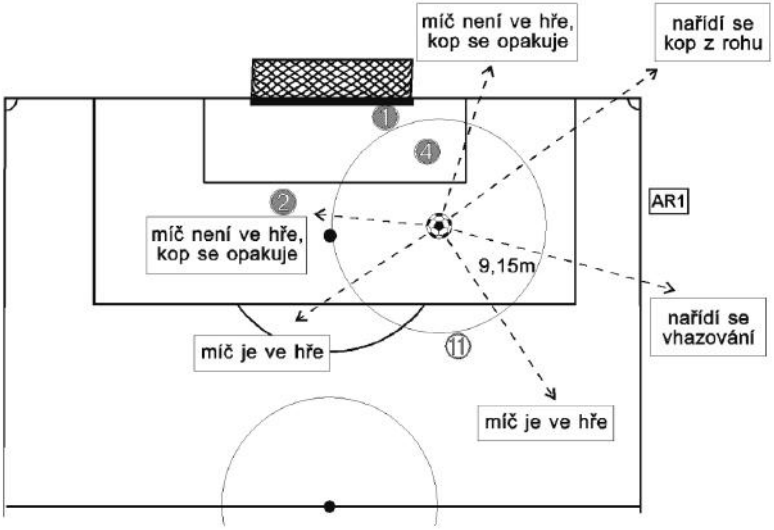

Obr.6 Postavení hráčů při volném kopu z vlastního pokutového území

Rozhodčí může napomenout i hráče útočícího družstva, který úmyslně překáží soupeři stavět zeď v předepsané vzdálenosti.

(7) Jestliže míč leží v klidu a na správném místě, může rozhodčí tolerovat, jestliže družstvo z taktických důvodů provede volný kop dříve, než hráči soupeřova družstva zaujali předepsanou vzdálenost od míče; přitom však musí dbát, aby družstvo provádějící volný kop, neprovedlo volný kop bez jeho vědomí. Je-li volný kop takto proveden a míče se bezprostředně po jeho rozehrání zmocní hráč soupeřova družstva, který předtím nedodržel předepsanou vzdálenost, nechá rozhodčí pokračovat ve hře.

(8) Provádí-li se volný kop a některý z hráčů bránící strany zkrátí předepsanou vzdálenost dříve, než je míč ve hře, napomene rozhodčí provinivšího se hráče a nechá volný kop opakovat. Proviní-li se tímto způsobem více hráčů, napomene rozhodčí toho hráče, který zkrátil vzdálenost nejvíce; stejně postupuje rozhodčí v případě, že se proti míči vysune celá zeď bránících hráčů. Rozhodčí přitom může družstvu, které provádí volný kop, poskytnout výhodu ve hře – v tom případě volný kop opakovat nenechá a provinivšího se hráče napomene při nejbližším přerušení hry.

(9) Jestliže hráč provede volný kop přesto, že ho rozhodčí vyzval, aby počkal na jeho znamení k provedení kopu, přeruší rozhodčí hru, napomene provinivšího se hráče za nesportovní chování a nechá volný kop opakovat. Stejně bude postupovat i v případě, že se hráč před provedením volného kopu zachová nesportovně. Jestliže rozhodčí nestačí po předčasném provedení volného kopu přerušit hru a bylo dosaženo branky

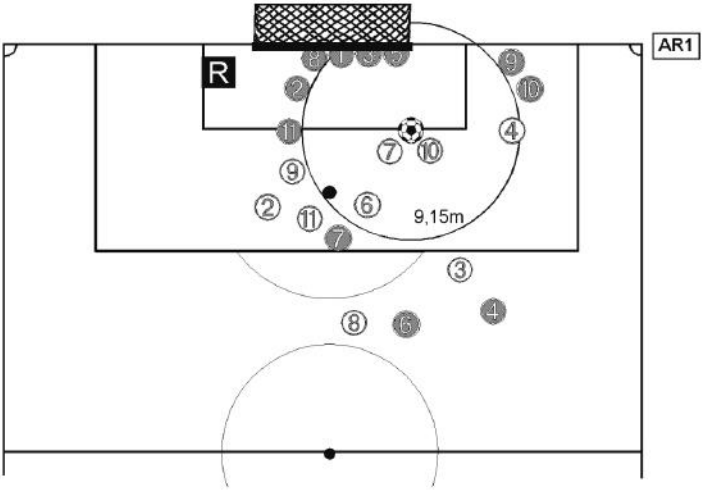

Obr.7 Postavení hráčů při nepřímém volném kopu proti bránícímu družstvu v blízkosti jeho branky

- rozhodčí ji neuzná, provinivšího se hráče napomene a volný kop nechá opakovat.
- V případě, že branky dosaženo nebylo a míč opustí hrací plochu, rozhodčí provinivšího se hráče napomene a hru naváže odpovídajícím způsobem.
- získá bránící družstvo, ponechá rozhodčí výhodu a provinivšího se hráče napomene při nejbližším přerušení hry.
- neopustí hrací plochu a zmocní se ho hráči útočícího družstva, přeruší rozhodčí hru, provinivšího se hráče napomene a kop nechá opakovat.

(10) Jestliže hráč požádá rozhodčího, aby před provedením volného kopu zajistil dodržení předepsané vzdálenosti bránících hráčů od míče, a potom volný kop provede dříve, než dá rozhodčí pokyn k jeho provedení, chová se nesportovně. Rozhodčí hru přeruší, provinivšího se hráče napomene za nesportovní chování a volný kop nechá opakovat. Poskytne-li rozhodčí výhodu, napomene provinivšího se hráče při nejbližším přerušení hry.

(11) Z přímého volného kopu nemůže být dosaženo vlastní branky. Dostane-li se míč ze správně provedeného přímého volného kopu přímo do branky družstva, jehož hráč volný kop provedl, nařídí rozhodčí ve prospěch soupeřova družstva kop z rohu.

(12) Z nepřímého volného kopu nemůže být přímo dosaženo žádné branky. Dostane-li se míč ze správně provedeného nepřímého volného kopu přímo do branky družstva, jehož hráč nepřímý volný kop provedl, nařídí rozhodčí ve prospěch soupeřova družstva kop z rohu. Dostane-li se míč ze správně provedeného nepřímého volného kopu přímo do soupeřovy branky, nařídí rozhodčí kop od branky. Nepřímý volný kop musí být opakován, pokud při jeho provádění zapomene rozhodčí zvednout paži nad hlavu a míč je vstřelen přímo do branky. Původně nařízený nepřímý volný kop není totiž chybou rozhodčího změněn na přímý volný kop.

(13) Při provádění volných kopů mohou pravidlo porušit jak hráči bránící, tak hráči útočící strany. Jestliže pravidlo poruší současně hráči obou stran, rozhodčí provinivší se hráče napomene a nechá volný kop opakovat.

Pravidlo 14
POKUTOVÝ KOP

Pokutový kop nařídí rozhodčí proti družstvu, jehož hráč se v době, kdy je míč ve hře, dopustí ve vlastním pokutovém území některého z deseti přestupků, za něž se nařizuje přímý volný kop.

Přímo z pokutového kopu může být dosaženo branky.

Rozhodčí prodlouží dobu hry, aby mohl být proveden pokutový kop nařízený před ukončením prvního nebo druhého poločasu nebo před ukončením některé z polovin prodloužení.

UMÍSTĚNÍ MÍČE A POSTAVENÍ HRÁČŮ

Míč musí být umístěn na pokutové značce.

Hráč provádějící pokutový kop musí být jasně a zřetelně určen.

Brankář bránícího družstva musí být obrácen tváří k hráči provádějícímu pokutový kop a musí zůstat na vlastní brankové čáře mezi brankovými tyčemi, dokud míč není kopnut.

Ostatní hráči kromě hráče provádějícího pokutový kop musí být:

- na hrací ploše,
- mimo pokutové území,
- za pokutovou značkou,
- nejméně 9,15 m od pokutové značky.

PROCEDURA

- Poté, co hráči zaujmou postavení předepsané tímto pravidlem, dá rozhodčí znamení k provedení pokutového kopu
- Hráč provádějící pokutový kop kopne míč dopředu.
- Hráč provádějící pokutový kop nesmí míčem hrát podruhé dříve, než se ho dotkne jiný hráč.
- Míč je ve hře, jestliže byl kopnut a pohnul se směrem dopředu.

Provádí-li se pokutový kop v normální době hry nebo prodlouží-li rozhodčí po uplynutí jednoho z poločasů dobu hry, aby pokutový kop mohl být proveden nebo opakován, uzná rozhodčí branku i v případě, jestliže dříve, než míč přejde

brankovou čáru mezi brankovými tyčemi a pod břevnem do branky, se dotkne jedné nebo obou brankových tyčí, břevna, brankáře.

Rozhodčí rozhodne, kdy akce pokutového kopu byla ukončena.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

K porušení pravidla dojde po znamení rozhodčího k provedení pokutového kopu, ale dříve, než je míč ve hře.

1. **Pravidlo poruší hráč provádějící pokutový kop:**
   - rozhodčí nechá pokutový kop provést a
   - jestliže míč skončí v brance, nechá pokutový kop opakovat,
   - jestliže míč neskončí v brance, rozhodčí přeruší hru a naváže ji nepřímým volným kopem ve prospěch bránícího družstva v místě, kde došlo k porušení pravidla.
2. **Pravidlo poruší brankář:**
   - rozhodčí nechá pokutový kop provést a
   - jestliže míč skončí v brance, uzná branku,
   - jestliže míč neskončí v brance, nechá pokutový kop opakovat.
3. **Pravidlo poruší spoluhráč hráče provádějícího pokutový kop:**
   - rozhodčí nechá pokutový kop provést a
   - jestliže míč skončí v brance, nechá pokutový kop opakovat,
   - jestliže míč neskončí v brance, rozhodčí přeruší hru a naváže ji nepřímým volným kopem ve prospěch bránícího družstva v místě, kde došlo k porušení pravidla,
4. **Pravidlo poruší spoluhráč brankáře:**
   - rozhodčí nechá pokutový kop provést a
   - jestliže míč skončí v brance, branku uzná,
   - jestliže míč neskončí v brance, nechá pokutový kop opakovat.
5. **Pravidlo poruší hráči bránícího i útočícího družstva:**

- rozhodčí nechá pokutový kop opakovat.

K porušení pravidla dojde poté, když je míč ve hře.

1. **Hráč, provádějící pokutový kop, se podruhé dotkne míče (ale ne rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:**
   - rozhodčí nařídí nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku.
2. **Hráč provádějící pokutový kop se úmyslně dotkne míče rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:**
   - rozhodčí nařídí přímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku.

3. **Míč, který je v pohybu směrem k brance, zasáhne vnější vliv:**
   - pokutový kop se opakuje.
4. **Míč zasáhne vnější vliv poté, co jej zahraje brankář nebo poté, co se odrazí od brankové tyče nebo od brankového břevna:**
   - rozhodčí musí přerušit hru,
   - hru naváže míčem rozhodčího v místě, kde vnější vliv zasáhl míč.

VÝKLAD K PRAVIDLU

Všeobecná ustanovení

(1) Pokutový kop rozhodčí nařizuje za přestupky uvedené v části A pravidla 12, kterých se hráči dopustili ve vlastním pokutovém území v době, kdy míč byl ve hře. Nařízení pokutového kopu však nevylučuje, aby rozhodčí s ohledem na povahu přestupku udělil provinivšímu se hráči také osobní trest.

Akce provádění pokutového kopu začíná okamžikem, kdy rozhodčí dá píšťalkou znamení k jeho provedení. Od tohoto okamžiku rozhodčí postupuje tak, jakoby míč byl ve hře.

(2) Před provedením pokutového kopu si smí kterýkoli hráč bránícího družstva vyměnit místo s brankářem, ale rozhodčí o tom musí být před tím uvědomen. Při výměně musí být respektována ustanovení pravidla 3 a pravidla 4.

(3) Pokutový kop smí provést kterýkoli hráč oprávněného družstva. Rozhodčí, a alespoň brankář, který bude pokutovému kopu čelit, však musí vědět, který hráč pokutový kop provede. Jestliže pokutový kop provede jiný hráč než ten, který byl určen, provinivšího se hráče napomene za nesportovní chování a dále postupuje dle trestního ustanovení k pravidlu 14 bodu 3.

(4) Nařídí-li rozhodčí, aby se pokutový kop opakoval, nemusí ho provádět týž hráč. Opakovaný pokutový kop může provést kterýkoli z hráčů družstva, v jehož prospěch byl pokutový kop nařízen, pokud je oprávněn zúčastnit se hry.

(5) Při provádění pokutového kopu neplatí ustanovení pravidla 11 .

(6) Praskne-li míč přímo po správně provedeném pokutovém kopu, nechá rozhodčí po výměně míče pokutový kop opakovat (výrazem „přímo“ se rozumí, že míč po provedení kopu praskl dříve, než se ho dotkl kterýkoli hráč nebo než narazil na brankovou tyč či břevno).

(7) Klesne-li před provedením pokutového kopu počet hráčů některého družstva definitivně pod sedm, nařízený pokutový kop se neprovádí a rozhodčí utkání ukončí.

Provedení pokutového kopu

(8) Rozhodčí musí dbát, aby:

a) nikdo z hráčů se bez souhlasu rozhodčího nezdržoval mimo hrací plochu (s výjimkou hráčů, kteří opustili hrací plochu podle ustanovení pravidla 3); neuposlechne-li hráč výzvy rozhodčího, aby se na hrací plochu vrátil, napomene ho rozhodčí za nesportovní chování,

b) všichni hráči zaujali na hrací ploše postavení předepsané pravidlem, tzn., že všichni hráči, s výjimkou hráče provádějícího pokutový kop a brankáře soupeřova družstva, musí být mimo pokutové území, mimo pokutový oblouk a od brankové čáry ve vzdálenosti větší než míč.

c) branka bránícího družstva nebyla opuštěna. Před provedením pokutového kopu se brankář musí nacházet v brance na brankové čáře a být otočen čelem k míči. Na brankové čáře se může pohybovat, avšak dříve, než bude míč ve hře, nesmí opustit brankovou čáru dopředu proti míči.

(9) K provedení pokutového kopu musí rozhodčí vždy dát znamení píšťalkou; znamení dá poté, co se ujistí, že jsou splněny podmínky uvedené ve čl. 8. pravidla. Pokutový kop se provádí do míče volně a nehybně ležícího na středu pokutové značky. Posunutí míče mimo pokutovou značku není dovoleno ani v případě, že je pokutová značka v kaluži nebo v blátě.

(10) Pokutový kop je správně proveden, pohne-li se míč dopředu, tj. směrem k brankové čáře bránícího družstva.

(11) Pokutový kop může být proveden i tak, že hráč provádějící pokutový kop zahra je míč šikmo dopředu, aby se ho mohl zmocnit jeho spoluhráč. Tento spoluhráč však nesmí vkročit do pokutového území, překročit pokutový oblouk nebo se přiblížit na úroveň míče dříve, než je míč ve hře.

(12) Za porušení ustanovení pravidla 14 se osobní tresty neudělují. Jestliže však přestupek provinivšího se hráče byl podle názoru rozhodčího současně i projevem nesportovního nebo hrubého nesportovního chování, udělí rozhodčí hráči odpovídající osobní trest.

Ve všech případech porušení pravidla 14 rozhodčí nechá pokutový kop provést a dále postupuje ve shodě s trestním ustanovením k pravidlu 14.

(13) Dojde-li před provedením pokutového kopu k porušení pravidla některým z níže uvedených způsobů, nechá rozhodčí pokutový kop provést. Pravidlo může porušit

- brankář bránícího družstva tak, jestliže po znamení rozhodčího k provedení pokutového kopu, ale dříve, než je míč ve hře, opustí brankovou čáru směrem k míči,
- hráč provádějící pokutový kop použije fintu k oklamání soupeřova brankáře poté, co ukončil rozběh (fintu smít použít v průběhu rozběhu, ale ne poté, co po dokončení rozběhu udělá poslední krok před provedením kopu. Jestliže hráč poruší toto ustanovení, napomene ho rozhodčí za nesportovní chování),
- ostatní hráči, jestliže po znamení rozhodčího k provedení pokutového kopu, ale dříve než je míč ve hře se přiblíží k míči na vzdálenost menší než 9,15 m, nebo vstoupí do pokutového území, nebo se přiblíží na úroveň míče dříve, než je míč ve hře.

V případě, že pravidlo poruší brankář nebo spoluhráč brankáře a

- branky nebylo dosaženo, nechá rozhodčí pokutový kop opakovat,
- branky bylo dosaženo, rozhodčí branku uzná,

V případě, že pravidlo poruší hráč provádějící pokutový kop nebo jeho spoluhráč a branky bylo dosaženo přímo nebo i po odražení míče od tyče, břevna branky, nebo od brankáře, nechá rozhodčí pokutový kop opakovat.

V případě, že pravidlo poruší hráč provádějící pokutový kop nebo jeho spoluhráč a branky nebylo dosaženo a míč

- chytí brankář a má ho pod kontrolou, nechá rozhodčí pokračovat ve hře,
- zadrží hráč bránícího družstva a nikým neatakován postupuje směrem od branky, ponechá rozhodčí výhodu ve hře.

Ve všech ostatních případech rozhodčí porušení pravidla hráči útočícího družstva rozhodčí přeruší hru a naváže ji nepřímým volným kopem ve prospěch bránícího družstva z místa, kde došlo k porušení pravidla.

V případě, že pravidlo poruší hráč provádějící pokutový kop tak, že po dokončení rozběhu použije k oklamání soupeře nepovolený trik a branky nebylo dosaženo, přeruší rozhodčí hru, hráče napomene za nesportovní chování a hru naváže nepřímým volným kopem z místa, kde se hráč dopustil přestupku (z pokutové značky)

V případě, že pravidlo poruší hráč provádějící pokutový kop tak, že pokutový kop rozehraje dozadu nebo do strany rovnoběžně s brankovou čárou, nařídí rozhodčí nepřímý volný kop z pokutové značky (pokutový kop se neopakuje).

V případě, že pravidlo poruší hráči obou družstev, nechá rozhodčí pokutový kop opakovat, ať je výsledek akce pokutového kopu jakýkoli.

(14) Akce pokutového kopu končí v okamžiku, kdy:

a) míč přejde brankovou čáru do branky,

b) míč opustí přes brankovou nebo přes pomezní čáru hrací plochu,

c) míč se odrazí od tyče nebo od břevna branky zpět do pole,

d) brankář míč chytí nebo jej vyrazí zpět do pole,

e) míče se dotkne jiný hráč než brankář,

f) míč praskne nárazem na brankovou tyč či břevno nebo poté, co se ho dotkl brankář.

Jestliže rozhodčí považuje akci pokutového kopu za ukončenou, a míč přitom neopustil hrací plochu, nechá pokračovat ve hře. Jestliže rozhodčí omylem přeruší hru dříve, než skončila akce pokutového kopu, nechá pokutový kop opakovat.

(15) Jestliže se některý hráč po správném provedení pokutového kopu dopustí přestupku ve smyslu pravidla 12, rozhodčí potrestá přestupek hráče příslušným kopem a případně i osobním trestem; přitom může poskytnout výhodu ve hře.

Pokutový kop v prodloužené době hry

(16) Nařídí-li rozhodčí pokutový kop v normální době hry na konci prvního poločasu nebo na konci utkání, nebo před ukončením některé z polovin prodloužení, a skončí-li doba hry dříve, než pokutový kop mohl být proveden, musí rozhodčí k jeho provedení dobu hry prodloužit. Dobu hry prodlouží rozhodčí o čas, po který

bude trvat akce pokutového kopu. Teprve když je výsledek akce pokutového kopu zřejmý, rozhodčí poločas, popřípadě utkání, ukončí. Rozhodčí na tuto situaci před provedením pokutového kopu upozorní kapitány obou družstev.

(17) Dojde-li před provedením pokutového kopu v prodloužené době hry k porušení pravidla, nechá rozhodčí pokutový kop provést a rozhodne podle výsledku akce pokutového kopu. V případě, že pravidlo poruší:

a) brankář nebo spoluhráč brankáře, a branky nebylo dosaženo, prodlouží rozhodčí doby hry a nechá pokutový kop opakovat,

b) brankář nebo spoluhráč brankáře, a branky bylo dosaženo, rozhodčí branku uzná a poločas nebo utkání ihned ukončí,

c) hráč nebo spoluhráč hráče provádějícího pokutový kop, a branky bylo dosaženo, prodlouží rozhodčí doby hry a nechá pokutový kop opakovat,

d) hráč nebo spoluhráč hráče provádějícího pokutový kop, branky nebylo dosaženo a míč přímo z pokutového kopu skončí mimo branku, nebo ho brankář vyrazí mimo hrací plochu, nebo ho brankář chytí a má ho pod kontrolou, nebo se míč odrazí od tyče nebo od břevna branky zpět do pole, nebo ho zpět do pole vyrazí brankář, poločas nebo utkání ihned končí,

e) hráči obou družstev, prodlouží rozhodčí doby hry a nechá pokutový kop opakovat.

(18) Akce pokutového kopu, který se provádí v prodloužené době hry, končí v okamžiku, kdy po správně provedeném pokutovém kopu:

a) míč přejde brankovou čáru do prostoru branky,

b) míč přes brankovou nebo přes pomezní čáru opustí hrací plochu,

c) míč se odrazí od tyče nebo od břevna branky nebo ho vyrazí brankář zpět do pole a je zřejmé a nepochybné, že již zůstane na hrací ploše,

d) brankář míč chytí,

e) míče se dotkne jiný hráč než brankář,

f) míč praskne nárazem na brankovou tyč či břevno nebo poté, co se ho dotkl brankář.

Akce pokutového kopu však trvá i v době, kdy se míč různě odráží mezi brankovými tyčemi a břevnem nebo i když se ho mezitím, třeba i opakovaně, dotkne brankář. Skončí teprve v okamžiku, kdy míč definitivně opustí hrací plochu buď do branky nebo mimo ni, popřípadě když je s konečnou platností jasné, že zůstane na hrací ploše.

Ustanovení zde uvedená platí i při provádění kopů z pokutové značky pro určení vítěze utkání.

(19) Jestliže hráč provádějící pokutový kop v prodloužené době hry zahraje míč šikmo dopředu, aby se ho mohl zmocnit jeho spoluhráč, ukončí rozhodčí utkání (případně poločas) v okamžiku, kdy se spoluhráč hráče provádějícího pokutový kop dotkl míče.

Pravidlo 15
VHAZOVÁNÍ

Vhazování je jedním ze způsobů navázání hry.

Vhazování je nařízeno ve prospěch družstva, jehož hráč se jako poslední nedotkl míče před tím, než míč celým objemem opustil hrací plochu přes pomezní čáru, ať již po zemi nebo vzduchem.

Přímo z vhazování nemůže být dosaženo branky.

PROCEDURA

V okamžiku, kdy provádí vhazování, musí vhazující hráč

- být obrácen tváří (obličejem) k hrací ploše,
- alespoň částí obou nohou stát buď na pomezní čáře, nebo za pomezní čárou mimo hrací plochu,
- držet míč oběma rukama,
- hodit míč oběma rukama,
- hodit míč zezadu přes hlavu,
- vhodit míč v místě, kde opustil hrací plochu.

Hráč, který provedl vhazování, se nesmí znovu dotknout míče dříve, než se míče dotkne jiný hráč.

Všichni hráči soupeře musí být nejméně 2 m od místa, ze kterého má být vhazování provedeno.

Míč je ve hře hned, jakmile se dostane na hrací plochu.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Vhazování provádí hráč z pole

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který provedl vhazování, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- rozhodčí nařídí nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku.

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který provedl vhazování, dotkne úmyslně míče rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva z místa přestupku.

- nařídí rozhodčí pokutový kop, pokud k přestupku došlo uvnitř pokutového území vhazujícího hráče

Vhazování provádí brankář

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář, který provedl vhazování, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop, který provede hráč soupeře z místa přestupku.

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář, který provedl vhazování, dotkne úmyslně míče rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, pokud k přestupku dojde uvnitř pokutového území, kop má být proveden v místě přestupku.
- nařídí rozhodčí přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, pokud k přestupku dojde mimo pokutové území, kop má být proveden v místě přestupku.

Jiná porušení pravidla

Jestliže hráč soupeřova družstva nesportovně rozptyluje nebo zdržuje hráče provádějícího vhazování

- napomene ho rozhodčí za nesportovní chování.

Při každém jiném porušení tohoto pravidla

- provede vhazování hráč soupeřova družstva.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Míč smí vhodit do hry kterýkoli hráč družstva, jehož hráč se nedotkl míče jako poslední, tedy i brankář. Míč musí být vhozen do hry v místě, kde přes pomezní čáru opustil hrací plochu. Pokud míč při vhazování přejde zpět na hrací plochu v jiném místě, než kde ji předtím opustil, rozhodčí hru přeruší a vhazování provede hráč soupeřova družstva.

(2) Přímo z vhazování nemůže být dosaženo branky. Dostane-li se míč přímo z vhazování:

a) do soupeřovy branky, nařídí rozhodčí kop od branky,

b) do vlastní branky, nařídí rozhodčí kop z rohu.

(3) Hráč může při vhazování stát na pomezní čáře nebo za touto čárou mimo hrací plochu; při vhazování však nesmí opustit prostor hřiště a nesmí vkročit do hrací plochy. Rozhodčí ale musí mít na zřeteli, že čím více je hráč při vhazování vzdálen od pomezní čáry, tím je pravděpodobnější, že míč nepřejde na hrací plochu v místě, kde ji opustil.

Vhazování lze provést i s rozběhem, ale v okamžiku, kdy míč opouští ruce hráče, musí být splněny uvedené podmínky.

(4) Ke vhazování rozhodčí zpravidla nedává znamení píšťalkou, dbá však, aby vhazování bylo provedeno co nejdříve. Zdržuje-li vhazující hráč úmyslně vhazování, rozhodčí ho napomene za zdržování hry; obdobně musí rozhodčí napomenout hráče v případě, že hráč, který se chystá vhodit míč do hry, ho v posledním okamžiku předá jinému spoluhráči, jestliže tím podle názoru rozhodčího úmyslně zdržuje hru.

Vypadne-li při vhazování vhazujícímu hráči míč z rukou na zem, aniž se předtím dostal do hry, opakuje vhazování hráč stejného družstva

(5) Vhazování je provedeno správně, jestliže míč přejde vzduchem zpět na hrací plochu v místě, kde ji předtím opustil, a jestliže hráč vhodí míč správným způsobem.

Za správný způsob vhození míče se považuje, jestliže vhazující hráč:

a) vhodí míč oběma rukama zezadu přes hlavu a

b) je přitom obličejem a alespoň částí těla obrácen k hrací ploše a

c) stojí přitom oběma nohama na zemi.

Za nesprávný způsob vhození se zejména považuje, vhodí-li hráč míč pouze jednou rukou.

(6) Pravidlo stanoví, že protihráči nemají být blíže k místu vhazování než dva metry. Je-li to nutné, má rozhodčí před provedením vhazování vyzvat všechny hráče v menší vzdálenosti, aby zaujali předepsanou vzdálenost, a za zdržování při navazování hry napomenout toho hráče, který odmítl předepsanou vzdálenost dodržet a který toto ustanovení porušil nejvíce. Následně rozhodčí hru naváže vhazováním.

Obr. 8 Správné provedení vhazování

(7) Pokud vhazující hráč při správném provedení vhazování úmyslně hodí míč na spoluhráče nebo na soupeře, aby jím mohl následně opakovaně zahrát, nesmí tak učinit bezohledně nebo s použitím nepřiměřené síly; v tom případě rozhodčí hru nepřerušuje. Jinak rozhodčí hru přeruší, hráči udělí odpovídající osobní trest a hru naváže

a) přímým volným kopem z místa, kde došlo k udeření soupeře,

b) nepřímým volným kopem z toho místa na pomezní čáře, kde míč přešel do hrací plochy, jestliže došlo k udeření spoluhráče.

(8) Jestliže se míč po správně provedeném vhození odrazí od rozhodčího stojícího na hrací ploše nebo se odrazí od země a potom po zemi či ve vzduchu přejde přes pomezní nebo přes brankovou čáru mimo hrací plochu, naváže hru příslušným způsobem hráč soupeřova družstva.

(9) Při vhazování může být spoluhráč hráče, který vhazování provedl, v ofsajdové pozici, ale přitom nemůže být v ofsajdu.

Pravidlo 16
KOP OD BRANKY

Kop od branky je způsob navázání hry.

Kop od branky nařídí rozhodčí, jestliže míč, kterého se jako poslední dotkl hráč útočícího družstva, přešel po zemi nebo ve vzduchu celým svým objemem brankovou čáru a nebylo přitom dosaženo branky podle pravidla 10.

Přímo z kopu od branky lze dosáhnout branky proti soupeřovu družstvu (ne vlastní branky).

PROCEDURA

- míč je kopnut z kteréhokoli místa uvnitř brankového území hráčem bránícího družstva,
- hráči soupeře musí zůstat mimo pokutové území, dokud míč není ve hře,
- hráč provádějící kop od branky se nesmí míče dotknout podruhé, dokud se míče nedotkne jiný hráč,
- míč je ve hře, jakmile byl kopnut a opustil pokutové území směrem do hrací plochy.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Jestliže míč při kopu od branky neopustil pokutové území:

- musí se kop opakovat

Kop od branky provádí jiný hráč než brankář

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který provedl kop od branky, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, který se provede z místa přestupku.

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který provedl kop od branky, dotkne míče úmyslně rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, který se provede z místa přestupku.
- nařídí rozhodčí pokutový kop, pokud k přestupku došlo uvnitř pokutového území hráče provádějícího kop od branky

Kop od branky provádí brankář

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář, který provedl kop od branky, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, který se provede z místa přestupku.

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář úmyslně dotkne míče rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, pokud k přestupku došlo mimo pokutové území brankáře; kop se provede z místa přestupku.
- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, pokud k přestupku došlo v pokutovém území brankáře; kop se provede z místa přestupku.

Při každém jiném porušení tohoto pravidla

- kop se opakuje.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Kop od branky se provádí do míče ležícího volně a nehybně v kterémkoli místě uvnitř toho brankového území, kde míč přešel brankovou čáru.

(2) K provedení kopu od branky rozhodčí zpravidla nedává znamení píšťalkou, dbá však, aby kop od branky byl proveden co nejdříve. Zdržuje-li úmyslně brankář nebo hráč, provádějící kop od branky provedení kopu, rozhodčí ho napomene za zdržování hry.

(3) Kop od branky je proveden správně, jestliže předtím, než opustí pokutové území směrem do hrací plochy, se ho nedotkne žádný hráč (obr. 9). Hráči družstva, které kop od branky neprovádí, jsou povinni před provedením kopu opustit pokutové území. Kop od branky se ale musí nechat opakovat jen v případě, jestliže se míče dříve, než opustí pokutové území, dotkne kterýkoli hráč.

Jestliže však hráč družstva, které kop od branky provádí, rozehraje míč dříve, než hráči družstva soupeře opustí pokutové území, nechá rozhodčí ve hře pokračovat a hru přeruší jen v případě, že hráč soupeřova družstva se míče dotkne dříve, než míč opustí pokutové území.

Jestliže hráč soupeřova družstva vstoupí do pokutového území dříve, než je míč ve hře a bránící hráč se vůči němu dopustí přestupku, zastaví rozhodčí proceduru provádění kopu od branky a bránícího hráče může podle charakteru přestupku napomenut nebo vyloučit; následně rozhodčí nechá kop od branky opakovat.

(4) Kop od branky se musí nechat opakovat, jestliže míč přejde za brankovou čáru do prostoru branky nebo za brankovou čáru mimo branku, aniž opustil pokutové území.

(5) Jestliže míč po kopu od branky, aniž se ho dotkne některý hráč:

a) neopustí pokutové území, kop se opakuje,

b) opustí hrací plochu mimo pokutové území přes brankovou čáru družstva, které kop provedlo, naváže hru kopem z rohu hráč soupeřova družstva,

c) opustí hrací plochu přes pomezní čáru, naváže hru vhazováním hráč soupeřova družstva.

Stejným způsobem se naváže hra, jestliže se míč po opuštění pokutového území odrazí od rozhodčího, který stojí na hrací ploše a potom opustí hrací plochu.

(6) Kop od branky lze provést tak, že brankář přihraje míč spoluhráči stojícímu mimo pokutové území a ten přihraje míč opět svému brankáři. To není v rozporu s pravidly, pokud se brankář nedotkne míče rukou (viz pravidla 12 – zpětná přihrávka brankáři).

Kop od branky lze provést také tak, že hráč přihraje míč svému brankáři stojícímu mimo pokutové území. To není v rozporu s pravidly, pokud se brankář následně nedotkne míče rukou potom, co si nohou zavedl míč do svého pokutového území.

(7) Při kopu od branky nemůže být v ofsajdu hráč, který míč převezme přímo z kopu od branky.

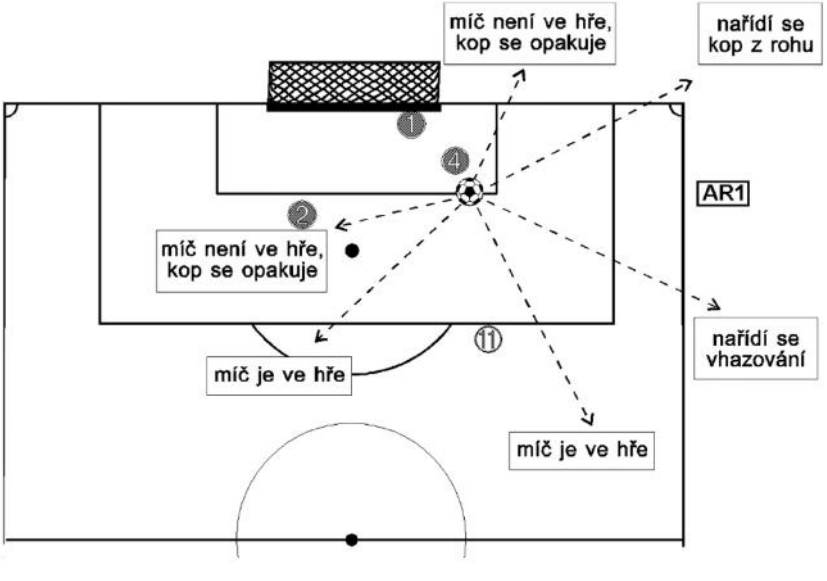

Obr. 9 Provedení kopu od branky

Pravidlo 17
KOP Z ROHU

Kop z rohu je způsob navázání hry.

Kop z rohu rozhodčí nařídí, jestliže míč, kterého se jako poslední dotkl hráč bránícího družstva, přešel po zemi nebo ve vzduchu celým svým objemem brankovou čáru a nebylo přitom dosaženo branky podle pravidla 10.

Přímo z kopu z rohu je možné dosáhnout branky (ne vlastní).

PROCEDURA

- míč musí být umístěn uvnitř toho rohového čtvrtkruhu, který je blíže k místu, kde míč přešel přes brankovou čáru,
- rohový praporek nesmí být odstraněn,
- hráči soupeře musí setrvat minimálně ve vzdálenosti 9,15 m od rohového čtvrtkruhu, dokud míč není ve hře,
- míč musí být kopnut hráčem útočícího družstva,
- míč je ve hře, jestliže byl kopnut a pohnul se,
- hráč, provádějící kop z rohu, se nesmí dotknout míče podruhé, dokud se míče nedotkne jiný hráč.

TRESTNÍ USTANOVENÍ

Kop z rohu provádí hráč jiný než brankář

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který kop provedl, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, který se provede z místa, kde k přestupku došlo.

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se hráč, který kop provedl, dotkne míče úmyslně rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, který se provede z místa, kde k přestupku došlo.
- nařídí rozhodčí pokutový kop, pokud k přestupku došlo uvnitř pokutového území hráče, který kop prováděl

Kop z rohu provádí brankář

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář, který kop provedl, dotkne míče podruhé (vyjma úmyslné hry rukou) dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, který se provede z místa, kde k přestupku došlo.

Jestliže v době, kdy je míč ve hře, se brankář dotkne míče úmyslně rukou dříve, než se míče dotkne jiný hráč:

- nařídí rozhodčí přímý volný kop ve prospěch soupeřova družstva, pokud k přestupku došlo vně pokutového území brankáře, který se provede z místa, kde k přestupku došlo.
- nařídí rozhodčí nepřímý volný kop, pokud k přestupku došlo uvnitř pokutového území brankáře, který se provede z místa, kde k přestupku došlo.

Při každém jiném porušení tohoto pravidla

- nechá rozhodčí kop z rohu opakovat.

VÝKLAD K PRAVIDLU

(1) Kop z rohu se provádí do míče volně a nehybně ležícího uvnitř toho rohového čtvrtkruhu, který je nejblíže od místa, kde míč přes brankovou čáru opustil hrací plochu. Rozhodčí má při nařízení kopu z rohu ihned signalizovat, z kterého rohového čtvrtkruhu se má kop provést, aby se jeho provedení zbytečně nezdržovalo.

(2) K provedení kopu z rohu rozhodčí zpravidla nedává znamení píšťalkou. Dbá však, aby kop z rohu byl proveden co nejdříve. Zdržuje-li hráč úmyslně provedení kopu z rohu, rozhodčí ho napomene za zdržování hry.

(3) Při provedení kopu z rohu musí hráči soupeřova družstva dodržet vzdálenost 9,15 m od rohového čtvrtkruhu, dokud míč není ve hře. Je-li to potřebné, musí rozhodčí všechny hráče soupeře v menší vzdálenosti před provedením kopu vyzvat, aby na předepsanou vzdálenost ustoupili, a pokud odmítnou, napomene za zdržování při navazování hry toho hráče, který předepsanou vzdálenost zkrátil nejvíce.

Provádí-li se kop z rohu a některý z hráčů bránící strany zkrátí předepsanou vzdálenost dříve, než je míč ve hře, napomene rozhodčí provinivšího se hráče za nedodržení předepsané vzdálenosti a nechá kop z rohu opakovat. Proviní-li se více hráčů, napomene rozhodčí toho hráče, který byl nejblíže míči. Rozhodčí však může uplatnit výhodu ve hře a hráče, který vzdálenost 9,15 m nedodržel, napomenout až při nejbližším přerušení hry

Pokud hráč provádějící kop při jeho správném provedení úmyslně kopne míč na spoluhráče nebo na soupeře, aby jím mohl následně opakovaně zahrát, nesmí tak učinit bezohledně nebo s použitím nepřiměřené síly; v tom případě rozhodčí hru nepřerušuje. Jinak rozhodčí hru přeruší, hráči udělí odpovídající osobní trest a

a) hru naváže přímým volným kopem z místa, kde došlo k udeření soupeře,

b) nepřímým volným kopem z toho místa, kde provinivší se hráč provedl kop, jestliže došlo k udeření spoluhráče.

(4) Kop z rohu může být proveden libovolným směrem; je proveden správně, jestliže byl kopnut a po provedení kopu se pohnul; přitom nemusí opustit rohový čtvrtkruh.

(5) Jestliže při provádění kopu z rohu dojde k porušení rohového praporku, rozhodčí nenechá kop provést, nebo ihned hru přeruší, a po opravě praporku nechá kop z rohu opakovat.

(6) Jestliže míč po správném provedení kopu z rohu, aniž se ho předtím dotkl některý hráč:

a) opustí hrací plochu přes brankovou čáru bránícího družstva, naváže hru kopem od branky hráč soupeřova družstva,

b) opustí hrací plochu přes pomezní čáru, naváže hru vhazováním hráč soupeřova družstva.

(7) Kdyby po správném provedení kopu z rohu míč úplně po zemi nebo ve vzduchu přešel brankovou čáru mimo hrací plochu a pak se vlivem větru nebo rotace vrátil zpět na hrací plochu, musí rozhodčí hru přerušit a navázat kopem od branky.

(8) Při kopu z rohu nemůže být v ofsajdu hráč, který jako první převezme míč přímo po provedení kopu z rohu.

Příloha A
POSTUPY PRO URČENÍ VÍTĚZE UTKÁNÍ

Jiné počítání branek dosažených na hřišti soupeře, prodloužení doby hry k určení vítěze utkání a kopy z pokutové značky jsou postupy pro určení vítěze v těch utkáních, kde herní řád soutěže vyžaduje, aby po skončení utkání nebo dvojutkání hraného systémem doma-venku bylo známo vítězné družstvo.

Branky dosažené na hřišti soupeře

Herním řádem soutěže může být např. stanoveno, že v případě, kdy obě družstva hrají systémem „doma“ a „venku“, a body i skóre z obou utkání jsou po druhém utkání stejné, budou branky dosažené na hřišti soupeře počítány dvakrát.

Prodloužení doby hry

Herním řádem soutěže může být stanoveno, že utkání bude prodlouženo o dodatečnou dobu hry, rozdělenou na dvě stejné části s tím, že žádná z těchto částí nesmí přesáhnout 15 minut. Přitom se postupuje podle ustanovení Pravidla 8 Zahájení hry.

Kopy z pokutové značky (viz obr.10)

Řádem soutěže může být stanoveno, že o vítězi utkání nebo dvojutkání hraného systémem doma-venku se rozhodne prováděním kopů z pokutové značky.

1. Rozhodčí určí branku, na kterou se všechny kopy z pokutové značky (dále jen kopy) provedou.
2. Rozhodčí provede losování mincí. Kapitán družstva, jež vyhrálo los, se rozhodne, jestli jeho družstvo bude provádět kop jako první nebo jako druhé.
3. O provádění kopů si rozhodčí vede poznámky.
4. Pokud následující odstavce nestanoví jinak, provede každé družstvo pět kopů.
5. Kopy provádějí obě družstva střídavě.
6. Dosáhne-li ještě před provedením všech pěti kopů jedno z družstev více branek, než by druhé družstvo mohlo ještě po provedení zbývajících kopů dosáhnout, zbývající kopy se neprovádějí.
7. Provedou-li obě družstva po pěti kopech a obě dosáhnou stejného počtu branek nebo nedosáhnou žádné branky, pokračují v provádění kopů (vždy po

jednom kopu) ve stejném sledu další hráči družstva tak dlouho, dokud při stejném počtu kopů nedosáhne jedno z družstev o jednu branku více než druhé.

8. Brankáře, který se při provádění kopů zraní tak, že nemůže pokračovat ve hře, může vystřídat náhradník, pokud v utkání jeho družstvo ještě nevystřídalo povolený počet hráčů.
9. S výjimkou předcházejícího případu se provádění kopů mohou zúčastnit jen ti hráči, kteří v okamžiku ukončení doby hry (nebo v okamžiku ukončení doby hry v prodloužení, pokud ho řád soutěže předepisuje) byli na hrací ploše.
10. Hráč smí provést kop podruhé, jen když kop již provedli všichni oprávnění hráči jeho družstva (včetně brankáře).
11. Kterýkoli hráč, který je oprávněn se zúčastnit provádění kopů, si kdykoli smí vyměnit místo s brankářem.
12. Při provádění kopů se na hrací ploše smí zdržovat pouze hráči oprávnění k provádění kopů, rozhodčí a asistenti rozhodčího a případně čtvrtý rozhodčí, je-li k utkání delegován. Ten asistuje rozhodčímu s organizací procedury provádění kopů k určení vítěze.
13. Všichni hráči (kromě hráče provádějícího kop a brankářů obou družstev) se musí při provádění kopů zdržovat ve středovém kruhu.
14. Brankář družstva, jehož hráč právě provádí kop, musí stát na hrací ploše u pokutového území, ve kterém se kopy provádějí, poblíž místa, kde brankovou čáru protíná čára ohraničující pokutové území.
15. Jestliže není uvedeno jinak, platí i při provádění kopů z pokutové značky příslušná ustanovení pravidel a rozhodnutí IFAB.
16. Pokud má družstvo v okamžiku ukončení doby hry větší počet hráčů než družstvo soupeře, zredukuje počet hráčů, kteří se zúčastní provádění kopů tak, aby byl shodný s počtem hráčů soupeře, a oznámí rozhodčímu jméno a číslo každého hráče, který se provádění kopů nezúčastní. Zodpovídá za to kapitán družstva.
17. Před začátkem provádění kopů z pokutové značky rozhodčí zajistí, aby ve středovém kruhu zůstal z obou družstev shodný počet hráčů, kteří budou oprávněni zúčastnit se provádění kopů.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Jestliže na konci doby hry opustí jeden nebo více hráčů hrací plochu a odmítnou se na ni vrátit, ač nejsou zraněni, nenechá rozhodčí kopy z pokutové značky provádět. Utkání předčasně ukončí a řídícímu orgánu podá podrobnou zprávu. Stejně postupuje rozhodčí, jestliže k provádění kopů z pokutové značky nenastoupí všichni oprávnění hráči.
2. Za oprávněné hráče se považují ti hráči, kteří v okamžiku ukončení hry byli na hrací ploše, ale i ti hráči, kteří hrací plochu dočasně opustili, ať již se souhlasem nebo i bez souhlasu rozhodčího.

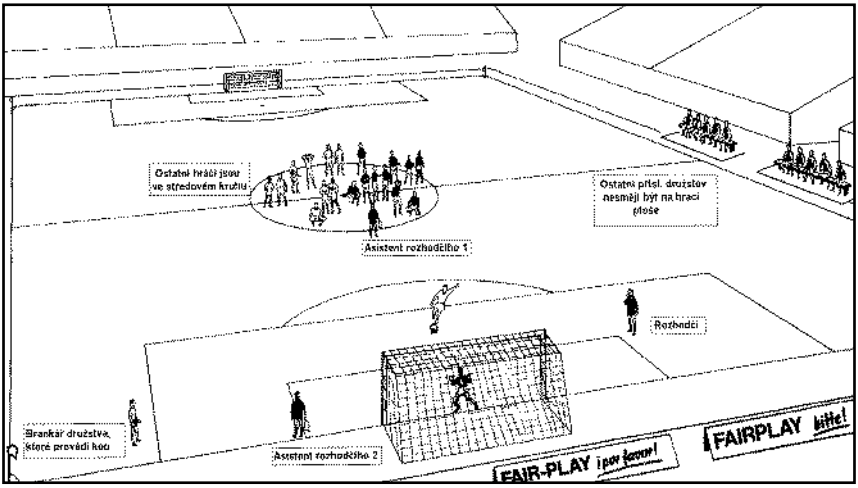

Obr. 10 Provádění kopů z pokutové značky

VÝKLAD K PROVÁDĚNÍ KOPŮ Z POKUTOVÉ ZNAČKY

(1) Branku, na kterou se kopy budou provádět, určí rozhodčí; jeho rozhodnutí může mít pro provádění kopů velký význam, protože situaci za brankami mohou výrazně ovlivnit příznivci jednoho nebo druhého klubu.

(2) Při provádění kopů organizuje první asistent rozhodčího posílání hráčů k provádění kopů, zatímco druhý asistent rozhodčího pomáhá rozhodčímu v určení, zda míč přešel celým objemem brankovou čáru do prostoru branky. Rozhodčí a alespoň jeho první asistent si zapisují čísla hráčů, kteří provedli kop, a výsledky provádění kopů.

(3) Rozhodčí i jeho asistenti mají dbát, aby kopy byly provedeny korektně.

(4) Než se kopy začnou provádět, musí funkcionáři, náhradníci a případně hráči, kteří nebudou kopy provádět, opustit hrací plochu a zdržovat se ve své technické zóně; na hrací ploše mohou zůstat pouze hráči oprávnění k provádění kopů a brankáři.

(5) Pouze družstvo má právo určit, kteří hráči a v jakém pořadí kopy provedou; jestliže již všichni oprávnění hráči družstva kop provedli, není nutné, aby další kopy prováděli ve stejném pořadí.

(6) Nařídí-li rozhodčí, aby se provedení kopu opakovalo, musí opakovaný kop provést tentýž hráč, pokud není zraněn.

(7) Klesne-li v průběhu provádění kopů z pokutové značky počet hráčů družstva pod sedm, rozhodčí předčasně utkání neukončuje.

(8) Klesne-li v průběhu provádění kopů z pokutové značky počet hráčů jednoho družstva, nemusí družstvo soupeře redukovat počet hráčů.

Příloha B
TECHNICKÁ ZÓNA (viz obr.11)

Technická zóna (viz rozhodnutí IFAB k pravidlu 1) je prostor vyznačený v blízkosti hrací plochy, v němž se během utkání zdržují náhradníci a funkcionáři družstva. Musí být vyznačena tam, kde jsou lavičky pro příslušníky družstva.

Technické zóny se na jednotlivých hřištích mohou lišit velikostí a umístěním; v dalším jsou uvedeny zásady pro vyznačení technické zóny a pro její využívání.

1. Přední hranice technické zóny je vyznačená čárou, která je rovnoběžná s pomezní čárou a která je od pomezní čáry vzdálena 1 m. Ze stran je technická zóna vymezená čárami vedenými kolmo k pomezní čáře a to ve vzdálenosti 1 m od bočních stran lavičky družstva.
2. Doporučuje se vyznačit technickou zónu čarami (za použití čar).
3. Počet osob, které se smí v technické zóně zdržovat v průběhu hry, musí být stanoven herním řádem příslušné soutěže.
4. Všechny osoby, které se budou v průběhu utkání zdržovat v technické zóně, musí být před začátkem utkání uvedeny v zápise o utkání a musí být řádně označeny v souladu s ustanoveními herního řádu příslušné soutěže.
5. Současně je vždy pouze jeden z funkcionářů družstva oprávněn udělovat hráčům v průběhu utkání pokyny.
6. Trenér a ostatní funkcionáři družstva jsou po dobu hry povinni zdržovat se v technické zóně; technickou zónu smějí opustit pouze ve výjimečných případech a se souhlasem rozhodčího (např. jestliže rozhodčí dovolí lékaři nebo masérovi družstva ošetřit na hrací ploše zraněného hráče).
7. Trenér i ostatní osoby, které jsou oprávněny zdržovat se v technické zóně, se musí chovat vždy korektně.

ROZHODNUTÍ FAČR

1. Pro soutěžní utkání musí být technická zóna vyznačena (pokud řídící orgán soutěže nestanoví jinak); její vyznačení pro ostatní utkání se doporučuje. Obě technické zóny musí být vyznačeny odděleně a tak, aby mezera vzniklá mezi jejich bočním ohraničením byla široká nejméně 1 m, a to i v případě, že nebude dodržena vzdálenost 1 m bočního vyznačení technické zóny od lavičky družstva. Tam, kde technická zóna není vyznačena, má rozhodčí dbát, aby se příslušníci družstva v průběhu utkání nepohybovali v jiném prostoru nebo v jiné vzdálenosti

od lavičky svého družstva, než by jim umožňovala technická zóna, kdyby byla vyznačena.

2. Příslušníci družstva, kteří jsou oprávněni zdržovat se v průběhu utkání v technické zóně, musí být před zahájením utkání uvedeni v zápise o utkání a během utkání řádně označeni: náhradníci a vystřídaní hráči v souladu s pravidly fotbalu, a funkcionáři družstva způsobem, který stanoví příslušný řídící orgán.
3. Příslušníci družstva, kteří jsou oprávněni zdržovat se v průběhu utkání v technické zóně, musí sedět, s výjimkou osoby, která právě uděluje hráčům pokyny. Tato osoba může i v průběhu celého utkání stát, pokud se chová korektně.
4. Příslušníci družstva, kteří jsou oprávněni zdržovat se v průběhu utkání v technické zóně, nesmějí v průběhu utkání kouřit.
5. Příslušníci družstva smějí v průběhu utkání opustit technickou zónu (a případně i prostor hřiště) bez souhlasu rozhodčího (popř. čtvrtého rozhodčího) nebo asistenta rozhodčího pouze v těchto případech:

   a) náhradníci k rozcvičení a před nasazením do hry,

   b) funkcionáři k ošetření zraněného hráče ať již na hrací ploše nebo mimo ni,

   c) funkcionáři k opravě výstroje hráče mimo hrací plochu,

   d) příslušníci družstva z oprávněných důvodů nesouvisejících s utkáním.

   Přitom nesmějí vstoupit na hrací plochu bez souhlasu rozhodčího nebo rušit asistenty rozhodčího, případně čtvrtého rozhodčího, ve výkonu jejich funkce.
6. V jiných případech smějí příslušníci družstva opustit technickou zónu pouze se souhlasem rozhodčího nebo asistenta rozhodčího. Při porušení těchto ustanovení nebo při jiných přestupcích členů družstev postupuje rozhodčí podle příslušných ustanovení pravidla 12.

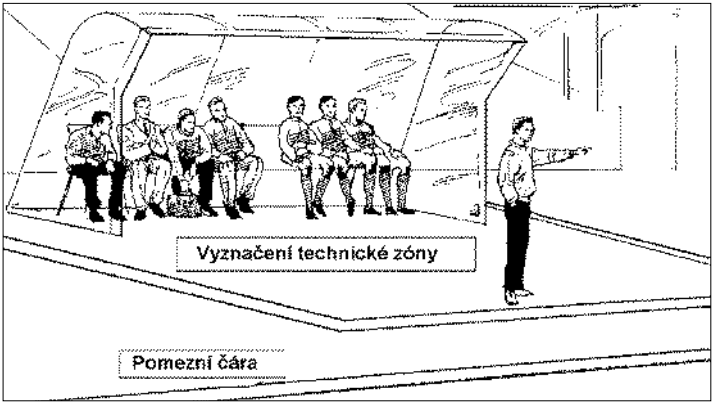

Obr. 11 Technická zóna

Příloha C
ÚLOHA ČTVRTÉHO ROZHODČÍHO

1. Čtvrtý rozhodčí je delegován v souladu se směrnicemi příslušné soutěže a nastupuje, jestliže jeden ze tří delegovaných rozhodčích nemůže z jakéhokoli důvodu vykonávat svoji funkci.
   - Čtvrtý rozhodčí pomáhá rozhodčímu při kontrole hry v souladu s pravidly fotbalu. Za všechna rozhodnutí týkající se hry však odpovídá rozhodčí.
   - Čtvrtý rozhodčí musí být v průběhu utkání trvale připraven pomáhat rozhodčímu utkání, a to i po skončení řádné hrací doby, např. při provádění kopů k určení vítěze utkání.
2. Před zahájením soutěže je příslušný řídící orgán povinen určit, zda čtvrtý rozhodčí v případě, že rozhodčí se k utkání nedostaví nebo nebude schopen v řízení utkání pokračovat, převezme funkci rozhodčího nebo bude působit ve funkci asistenta rozhodčího (a funkci rozhodčího převezme první asistent).
3. Čtvrtý rozhodčí musí být rozhodčímu k dispozici i při zajišťování administrativních povinností před, v průběhu utkání a po utkání.
4. Čtvrtý rozhodčí je odpovědný za provádění střídání v průběhu utkání.
5. Čtvrtý rozhodčí kontroluje náhradní míče a dá náhradní míč k dispozici, když původní míč má být na pokyn rozhodčího vyměněn; tím se má zabránit tomu, aby nedocházelo ke zbytečnému promarňování doby hry.
6. Čtvrtý rozhodčí je povinen zkontrolovat výstroj náhradníků dříve, než tito vstoupí na hrací plochu; neodpovídá-li jejich výstroj ustanovením pravidla 4, upozorní na to rozhodčího.
7. Musí oznámit rozhodčímu, když osobní trest udělí nesprávnému hráči, nebo když hráče nevyloučí po druhém napomenutí nebo když se hráč dopustí hrubě nesportovního chování mimo zorné pole rozhodčího či jeho asistentů. Za všechna rozhodnutí týkající se hry však odpovídá rozhodčí.
8. Po utkání čtvrtý rozhodčí podá příslušnému orgánu zprávu o všech přestupcích a incidentech, ke kterým došlo mimo zorné pole rozhodčího a asistentů rozhodčího; o obsahu zprávy vyrozumí rozhodčího a jeho asistenty.
9. Čtvrtý rozhodčí má právo informovat rozhodčího o nevhodném chování kterékoli z osob zdržujících se v průběhu utkání v technické zóně..

ROZHODNUTÍ FAČR

1. O nasazování čtvrtého rozhodčího k soutěžním utkáním rozhodne příslušný řídící orgán; tento řídící orgán rovněž stanoví způsob jeho nasazení v utkání. Funkcí čtvrtého rozhodčího může být pověřen pouze kvalifikovaný rozhodčí s platnou licencí. Na delegovaného čtvrtého rozhodčího se vztahují stejná práva a povinnosti, jako na asistenty rozhodčího. Provinění vůči čtvrtému rozhodčímu se posuzují stejně jako táž provinění vůči rozhodčímu (urážky, zneuctění, napadení, apod.).
2. Čtvrtý rozhodčí plní úkoly uvedené v příloze C Pravidel fotbalu; řídící orgán soutěže je však oprávněn pověřit čtvrtého rozhodčího plněním dalších úkolů.
3. Pořadatel utkání je povinen vyhradit čtvrtému rozhodčímu prostor mezi lavičkami pro členy a funkcionáře družstev a vybavit jej způsobem, který mu umožní řádné plnění povinností a zajistí jeho ochranu před nepříznivými povětrnostními podmínkami.
4. Čtvrtý rozhodčí nenastupuje na hrací plochu ke společnému pozdravu družstev před zahájením utkání.
5. Na události, k nimž dojde v průběhu utkání, a které podle jeho názoru vyžadují okamžitý zásah rozhodčího, upozorní čtvrtý rozhodčí okamžitě rozhodčího nebo AR1.
6. Čtvrtý rozhodčí je oprávněn poskytovat informace nebo podat vysvětlení ke všem případům, které se staly před utkáním, v průběhu utkání nebo po utkání pouze ostatním delegovaným rozhodčím, delegátovi utkání a na vyzvání i příslušnému řídícímu orgánu. Nikomu jinému nesmí čtvrtý rozhodčí do vyřešení příslušnou odbornou komisí informace nebo vysvětlení poskytovat (pokud Rozpisem soutěže není stanoveno jinak).

Příloha D
SPOLUPRÁCE ROZHODČÍCH

ZÁSADY SPOLUPRÁCE

Nejdůležitější zásady spolupráce rozhodčího s asistenty rozhodčího jsou uvedeny přímo v textech příslušných pravidel. Tato příloha D uvádí další doporučení Pravidlové komise FAČR ke spolupráci rozhodčího s asistenty rozhodčího a zejména předepsaný způsob signalizace rozhodčího a jeho asistentů. (Zásady spolupráce rozhodčího s oddílovými pomezními rozhodčími jsou uvedeny v příloze F.),

Pohovor o spolupráci před utkáním

Před každým utkáním rozhodčí provede s asistenty rozhodčího a se čtvrtým rozhodčím (pokud je delegován) pohovor. V tomto pohovoru sdělí jasné pokyny, aby v průběhu utkání nevznikala nedorozumění. Asistenti rozhodčího a čtvrtý rozhodčí jsou povinni požadavky rozhodčího plně respektovat.

Současně si rozhodčí připomenou zásady jednání s hráči a s dalšími osobami, se kterými v průběhu utkání přijdou do styku (mj. např. i se zástupci sdělovacích prostředků).

Při pohovoru rozhodčí určí, který z asistentů

a) a u kterého družstva provede kontrolu registračních průkazů,

b) provede kontrolu hrací plochy, jejího příslušenství a vybavení hřiště (nosítka, čísla pro střídání apod.),

c) provede kontrolu míčů připravených k utkání,

d) a u kterého družstva provede kontrolu výstroje hráčů,

e) bude v průběhu hry dohlížet na předepsaný počet a umístění náhradních míčů,

f) bude mít připravenu náhradní píšťalku a karty, aby je v případě potřeby rozhodčímu poskytl,

g) společně s rozhodčím si bude činit poznámky o průběhu hry, udělených osobních trestech, dosažení branek, střídání, zranění, případných mimořádných událostech apod (pokud je delegován, činí si poznámky z průběhu utkání čtvrtý rozhodčí),

h) bude společně s rozhodčím kontrolovat odehraný čas,

i) a u kterého družstva bude kontrolovat chování hráčů a funkcionářů při odchodech z hrací plochy,

j) sdělí hlavnímu pořadateli (nebo jiné určené osobě) informaci o nastavení doby hry,

a dále se s asistenty dohodne na tom

k) jaké signály budou používat z oblasti tzv. rozšířené spolupráce,

l) jak budou asistenti zaujímat poziční postavení ve standardních situacích,

m) jak rozhodčí požádá o zásah asistenta přímo na hrací ploše,

n) jak rozhodčí sdělí asistentům (čtvrtému rozhodčímu) o kolik nastaví dobu hry,

o) jak asistent (čtvrtý rozhodčí) vyrozumí družstva (diváky) o nastavení doby hry,

p) jak budou řešit návraty hráčů, kteří z odůvodněných příčin dočasně opustí hrací plochu,

q) jak budou provádět kontrolu výstroje hráče, kterého rozhodčí vykáže z hrací plochy, a který se v přerušené hře hodlá vrátit zpět,

r) jakým způsobem budou organizovat vstup nosičů s nosítky na hrací plochu,

s) jak budou řešit přítomnost osob nezúčastněných na hře v blízkosti hrací plochy,

t) jak budou postupovat v případě mimořádných událostí,

u) jak budou postupovat v případě předčasného ukončení utkání.

Spolupráce v průběhu utkání

Pro bezchybnou spolupráci rozhodčího s asistenty se doporučuje dodržovat níže uvedené zásady:

1. Rozhodčí má být se svými asistenty co nejčastěji ve zrakovém kontaktu, protože jen tak může okamžitě reagovat na vznikající herní situace.
2. Signalizace asistentů rozhodčího musí být jasná, zřetelná a hlavně včasná. Signál asistenta, který přijde až po okamžiku, kdy ho rozhodčí očekával, je naprosto bezcenný. Rozhodčí, který neobdrží signál od svého asistenta v okamžiku, kdy ho zrakem kontaktuje, považuje situaci již za vyřešenou a věnuje se dalšímu průběhu hry.
3. Pokud se rozhodčí domnívá, že došlo k porušení pravidel a proto zrakem kontaktuje svého asistenta, je nanejvýš účelné, aby asistent, pokud k porušení pravidel nedošlo, ihned v tomto smyslu rozhodčího vhodným způsobem vyrozuměl.
4. Rozhodčí musí vždy dát svému asistentovi najevo, že jeho signalizaci viděl; buďto tedy na jeho signalizaci reaguje odpovídajícím rozhodnutím, nebo asistentovi pohybem ruky naznačí aby signalizaci ukončil, protože ji sice viděl, ale nebude na ni brát zřetel.

5. Ve složitých situacích, zejména v pokutovém území, může rozhodčí před konečným rozhodnutím zvážit i stanovisko svého asistenta, které získá zrakovým kontaktem, popřípadě použitím zvlášť dohodnutých signálů nebo osobním dohovorem; v každém případě se však tak smí stát pouze z jeho vlastní iniciativy.
6. Domnívá-li se asistent rozhodčího, že rozhodčí nerozhodl evidentně správně, je povinností AR rozhodčího na jeho omyl upozornit; v případě, že rozhodčí stále trvá na svém původním rozhodnutí, nesmí dávat najevo, že se s jeho rozhodnutím neztotožňuje.
7. Přestupky proti pravidlu 12, k nimž došlo v pokutovém území, asistent rozhodčího signalizuje v případech, kdy je přesvědčen, že měl o herní situaci lepší přehled než rozhodčí; k tomu použije předem dohodnutý diskrétní signál. Zdvižením praporku signalizuje asistent jen v případě, když rozhodčí měl situaci zcela mimo zorný úhel nebo ji nemohl vidět z jiného důvodu. V takovém případě po přerušení hry vždy přivolá rozhodčího k sobě a situaci mu objasní.
8. V případě porušení pravidel hráčem nebo hráči útočící strany bezprostředně před dosažením branky zůstane asistent po dosažení branky stát ve svém výchozím postavení (tzn. že neběží ke středové čáře) a tím rozhodčímu naznačí, že došlo k porušení pravidel a že branka by neměla být uznána.
9. Je-li branky dosaženo tak, že míč přejde přes brankovou čáru pouze na krátký okamžik, může se stát, že rozhodčí dosažení branky vůbec nepostřehne a nechá pokračovat ve hře. V tom případě asistent rozhodčího postupuje v souladu s ustanovením pravidla 10 bodu 9c.
10. Asistent rozhodčího je povinen sledovat v průběhu hry nejen vlastní polovinu hrací plochy, ale i její druhou část, aby v případě potřeby mohl kdykoli poskytnout informace k herním situacím. Informace je povinen podat i k případům, ke kterým dojde v přerušené hře, popřípadě o poločasové přestávce nebo po ukončení utkání.
11. Závažné okolnosti, které mohou podstatným způsobem ovlivnit hru, např. dosažení branky, kterou rozhodčí neviděl, nebo porušení pravidel, k nimž došlo těsně před dosažením branky (ofsajd, ruka útočícího hráče, míč ze hry), signalizuje asistent rozhodčího až do doby, dokud ho rozhodčí nepostřehne; jeho signalizaci je povinen převzít i druhý asistent rozhodčího.
12. Asistent rozhodčího je povinen signalizovat přestupky, ke kterým došlo za zády rozhodčího. Podle závažnosti přestupku a s přihlédnutím k výhodě ve hře tak učiní buď ihned nebo při nejbližším přerušení hry. V mimořádně závažných případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, použije asistent rozhodčího zvýrazněné signalizace (viz Signály asistentů rozhodčího).
13. Asistent rozhodčího je povinen pomáhat rozhodčímu v řízení utkání. Proto např. může u své pomezní čáry předcházet konfliktním situacím tím, že uklidní znervóznělé hráče, nebo tím, že při volných kopech pomůže dostat zeď bránících hráčů na předepsanou vzdálenost. V takových případech může, pokud je to účelné, vstoupit na hrací plochu.

14. I když asistent rozhodčího může mít na některé situace jiný názor, nesmí v žádném případě rozhodčímu nevhodně zasahovat do hry nebo projevovat nesouhlas s jeho rozhodnutími.
15. Asistent rozhodčího nemá činit ani příliš mnoho vlastních rozhodnutí, ale má rozhodčímu signalizovat jen tehdy, je-li to nutné.

POHYB A POZIČNÍ POSTAVENÍ

Pro optimální kontrolu hry se rozhodčí na hrací ploše pohybuje podle zásad tzv. diagonálního způsobu řízení utkání.

Prodloužená diagonála je hlavním směrem pohybu rozhodčího. Její vymezení je pouze přibližné, protože podle vývoje utkání a podle směru pohybu míče rozhodčí z tohoto směru podle potřeby vybočuje.

Asistenti se pohybují mimo hrací plochu podél pomezní čáry. Jejich postavení musí být přesně na úrovni předposledního hráče bránícího družstva, popřípadě na úrovni míče.

Pohybuje-li se rozhodčí podle těchto zásad, musí mít herní akci mezi sebou a tím asistentem rozhodčího, který se pohybuje tak, aby mohl posoudit ofsajdovou situaci. To znamená, že prosto, ve kterém se odvíjí hra, kontroluje vždy rozhodčí a jeden z asistentů.

Rozhodčí nemusí bezpodmínečně dodržovat diagonální způsob řízení. Podle stavu hrací plochy, větru, slunce a jiných okolností může rozhodčí z diagonály vhodným směrem vybočovat tak, aby vždy měl o herní situaci co nejlepší přehled; přitom však musí mít na paměti, že jakákoli zásadní změna zažitého způsobu řízení může mít za následek zhoršení zrakové komunikace s asistenty rozhodčího.

POZIČNÍ POSTAVENÍ VE STANDARDNÍCH HERNÍCH SITUACÍCH

Útočná akce

Při libovolném vývoji hry a také při všech standardních situacích vychází poziční postavení rozhodčího a jeho asistentů z principu diagonálního řízení, které se však přizpůsobuje konkrétní herní situaci.

Rozhodčí se pohybuje mírně za herní situací a nalevo od ní, přitom vybočuje ze směru úhlopříčky, aby byl v blízkosti útočné akce. Přitom sleduje hru a má zároveň v zorném poli AR1 a může tak okamžitě reagovat na jeho signalizaci.

AR1 se pohybuje přesně na úrovni předposledního hráče bránící strany a zejména sleduje, zda není některý z útočících hráčů v ofsajdu. Dále sleduje, zda míč neopustil hrací plochu a zda se některý z hráčů nedopustil přestupku v prostoru, který kontroluje.

AR2 se také pohybuje na úrovni předposledního hráče momentálně útočícího družstva, sleduje, zda nedošlo k přestupku za zády rozhodčího a zaujímá postavení vhodné pro případ osvobozujícího odkopu a následného protiútoku.

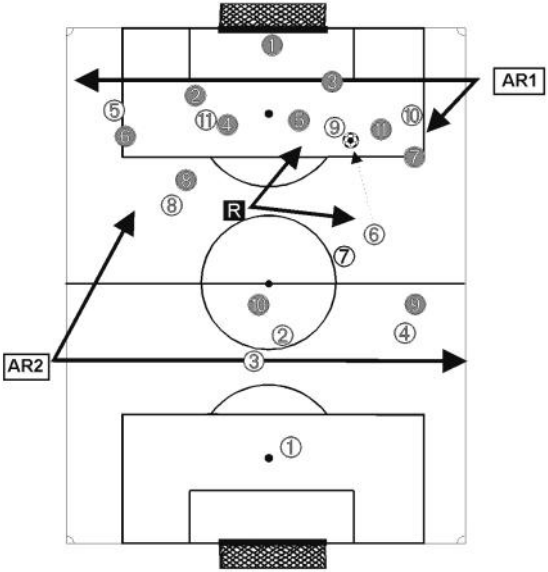

Obr.13 Kontrola hrací plochy v průběhu útočné akce

Kop z rohu

Při kopu z rohu zůstává postavení rozhodčích stejné bez ohledu na to, z které strany se kop z rohu provádí (viz obr. 14).

Rozhodčí stojí na prodloužené diagonále a sleduje případné přestupky hráčů v pokutovém území.

AR1 stojí za rohovým praporkem na pomyslném „prodloužení“ brankové čáry, aby mohl sledovat, zda míč je na správném místě, zda byl správně zahrán, zda soupeřovi hráči dodrželi předepsanou vzdálenost od míče a zejména zda míč nepřešel brankovou čáru, popřípadě zda se nestalo něco, co rozhodčí nemohl vidět.

AR2 sleduje případné přestupky za zády rozhodčího a zaujímá postavení vhodné pro případ osvobozujícího odkopu a následného protiútoku.

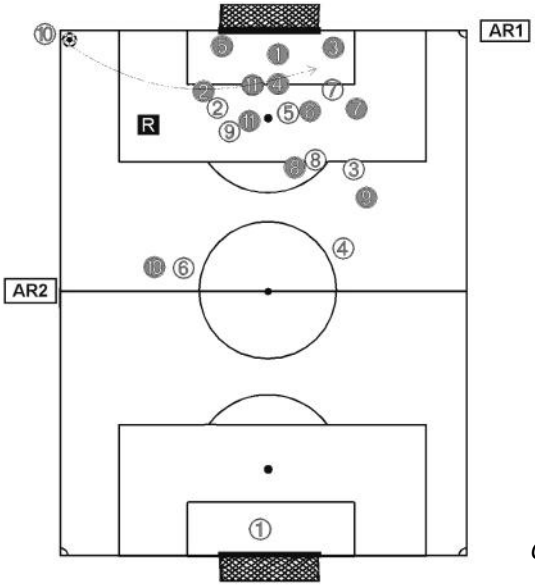

Obr.14 Kop z rohu

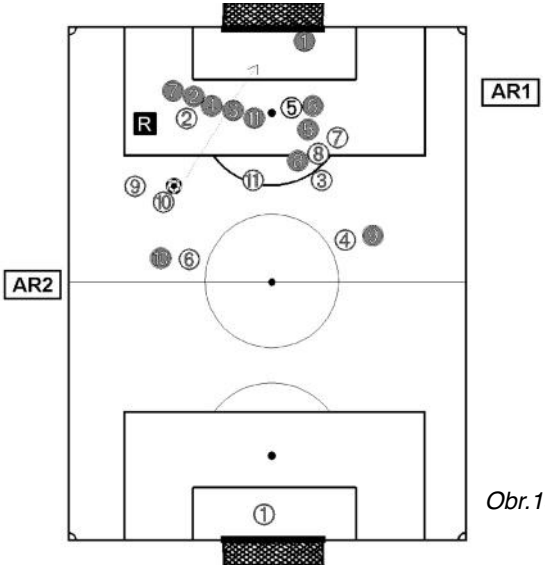

Obr.15 Volný kop v blízkosti branky

Volný kop v blízkosti branky

Rozhodčí vybočí ze směru úhlopříčky tak, aby měl přehled o případných přestupcích hráčů a o možném dosažení branky. AR1 sleduje, zda některý hráč není v ofsajdu nebo zda se některý hráč nedopustil přestupku. Kromě toho může v případě přímé střely na branku také posoudit, zda míč přešel brankovou čáru. AR2 sleduje případné přestupky za zády rozhodčího a zaujímá postavení vhodné pro případ osvobozujícího odkopu a následného protiútoku (viz obr.15).

Pokutový kop

Rozhodčí se postaví tak, aby viděl, zda pokutový kop bude správně proveden a aby mohl kontrolovat, zda některý z hráčů předčasně nevnikne do pokutového území (viz obr. 16).

AR1 stojí na brankové čáře a sleduje počínání brankáře, aby zjistil, zda brankář neporušil pravidlo tím, že by předčasně opustil brankovou čáru; po provedení pokutového kopu posoudí, zda míč úplně přešel brankovou čáru.

V rámci UEFA a profesionálních soutěží FAČR (1. a 2. liga) se preferuje postavení asistenta rozhodčího na brankové čáře v pozici na spojnici brankové čáry s čárou pokutového území (na obr. 16 znázorněno menším písmem).

V neprofesionálních soutěžích může stát AR1 dle UEFA na spojnici brankové čáry s čárou PU nebo u rohového praporku (znázorněno větším písmem).

O postavení rozhodne Komise rozhodčích příslušného řídícího orgánu.

AR2 zaujme postavení na úrovni středové čáry, které je nejvhodnější pro případ, že brankář zachytí míč a založí protiútok.

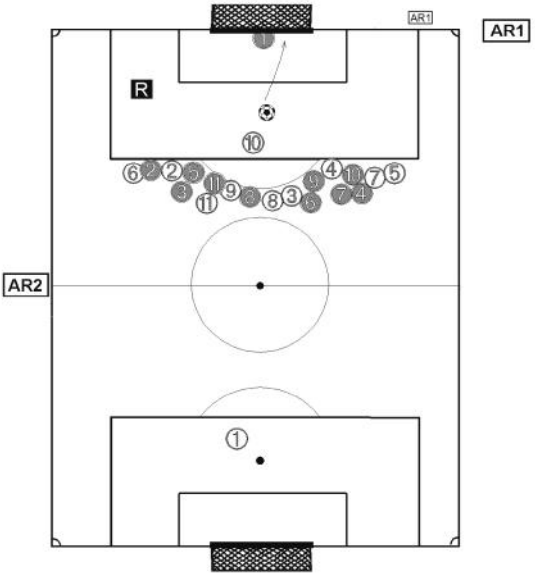

Obr.16 Pokutový kop

Vhazování

Je-li rozhodčí blízko místu vhazování (na diagonále) posuzuje celý průběh vhazování sám, tzn. že sleduje,

a) zda míč přešel zpět na hrací plochu v místě, kde ji předtím opustil,

b) zda vhazující hráč vhodil míč správným způsobem a

c) zda měl při vhazování obě nohy na zemi a nepřešlápl přitom přes pomezní čáru do hrací plochy.

Při vhazování v prostoru asistenta sleduje asistent

d) zda míč přešel zpět na hrací plochu v místě, kde ji předtím opustil,

e) zda měl při vhazování obě nohy na zemi a nepřešlápl přitom přes pomezní čáru do hrací plochy..

SIGNÁLY ROZHODČÍHO

Dále popsané signály byly schváleny IFAB a jsou doporučeny k používání rozhodčími všech soutěží. Signály jsou jednoduché, univerzální a lehce pochopitelné.

Všechny signály rozhodčího a asistentů rozhodčího mají sloužit k účinné kontrole hry a k zajištění její maximální plynulosti. Jednoduchou formou mají hráčům a divákům naznačit, koho a jak rozhodčí trestá, a jak se naváže hra.

Není povinností rozhodčího – a nebylo by to ani účelné – aby svá jednotlivá rozhodnutí hráčům a divákům vysvětloval nebo zdůvodňoval, protože by to mohlo vést ke zmatkům, nejistotě a zdržování hry. Přesto na hrací ploše vznikají situace, kdy jednoduché gesto nebo stručné slovo přispěje k jejich pochopení a pomůže tak rozhodčímu získat respekt potřebný k úspěšnému vedení hry. Obvykle úplně stačí, když rozhodčí napjatou paží ukáže, že se má provést kop z rohu, kop od branky nebo volný kop a směr, jímž se má volný kop provést. Vztyčením jedné paže dá rozhodčí všem jasně najevo, že se bude provádět nepřímý volný kop. Dalším potřebným signálem je znamení, že rozhodčí poskytuje výhodu. Předepsaným gestem, případně i slovním pokynem „hrajte“ či „výhoda“, naznačí rozhodčí hráčům, že přestupek nepřehlédl, ale že nehodlá přerušovat hru.

Rozhodčí může ukázat hráči, ze kterého místa má provést vhození míče. Také jednoduché sdělení, že míč ještě předtím, než opustil hrací plochu, byl některým z hráčů tečován, může zlepšit komunikaci mezi hráči a rozhodčím a přispět tak ke klidnému průběhu hry.

Správné používání píšťalky, slovních pokynů, předepsané signalizace rozhodčího paží a signalizace praporky asistentů rozhodčího zcela postačuje k jasné komunikaci všech účastníků hry.

SIGNÁLY ROZHODČÍHO

Výhoda – hrajte dál

Jestliže rozhodčí přestupek vidí, ale poskytuje výhodu ve hře, naznačí, že ve hře bude pokračovat bez přerušení. Provede to tím způsobem, že ukáže krátce a výrazně oběma pažemi ve směru probíhající herní akce (viz obr. 17).

Obr. 17 Výhoda – signalizace v nepřerušené hře

Pokutový kop

Rozhodčí po přerušení hry zřetelně ukáže paží na pokutovou značku. Není však nutné, aby k pokutové značce běžel.

Přímý volný kop

Rozhodčí po přerušení hry paží jasně naznačí směr kopu, tj. ukáže směrem k brance družstva, proti němuž se bude přímý volný kop provádět (viz obr. 18).

Obr. 18 Přímý volný kop – signalizace v přerušené hře

Nepřímý volný kop

Rozhodčí po přerušení hry naznačí směr kopu obdobně jako v případě přímého volného kopu a ihned poté paží vztyčenou kolmo nad hlavou naznačí, že se jedná o nepřímý volný kop. Paži drží rozhodčí vztyčenou nejen do okamžiku

provedení kopu, ale potom ještě tak dlouho, dokud některý jiný hráč míčem nezahraje nebo se ho nedotkne, nebo dokud není míč ze hry (viz obr.19).

Obr. 19 Nepřímý volný kop – signalizace v přerušené hře

Kop od branky

Rozhodčí poté, co míč opustil hrací plochu, paží zřetelně ukáže na nejbližší spojnici kratší a delší čáry toho brankového území, z něhož se kop od branky bude provádět.

Kop z rohu

Rozhodčí poté, co míč opustil hrací plochu, paží zřetelně ukáže k tomu rohovému praporku, od něhož se bude kop z rohu provádět.

Udělení osobního trestu

V souladu se zásadami pro udělování osobních trestů udělí rozhodčí osobní trest tím způsobem, že ukáže provinivšímu se hráči žlutou nebo červenou kartu tak, že ji přitom zvedne nad hlavu. V tom okamžiku musí být totožnost napomínaného nebo vylučovaného hráče mimo veškerou pochybnost (viz obr. 20).

Obr. 20 Udělení osobního trestu – signalizace v přerušené hře

SIGNÁLY ASISTENTA ROZHODČÍHO

Ofsajd – před přerušením hry

V okamžiku ofsajdu asistent vzpaží pravou ruku s praporkem kolmo nad hlavu a drží ji vzpaženou, dokud rozhodčí signalizaci nezaregistruje (viz obr. 21).

Obr. 21 Ofsajd – signalizace přestupku v nepřerušené hře

Ofsajd – po přerušení hry

Jakmile rozhodčí přeruší hru pro ofsajd, signalizuje asistent, ve kterém místě na hrací ploše hráč porušil pravidlo. Provede to tím způsobem, že sklopí paži s praporkem a ukáže směrem do hrací plochy.

Pokud se hráč, který byl v ofsajdu, nacházel na vzdálenější straně hrací plochy, podrží krátce paži s praporkem skloněnou směrem nahoru (viz obr. 22).

Obr. 22 Ofsajd na vzdálenější straně hrací plochy – signál po přerušení hry

Pokud se hráč, který byl v ofsajdu, nacházel přibližně uprostřed hrací plochy, podrží krátce paži s praporkem skloněnou vodorovně (viz obr. 23).

Obr. 23 Ofsajd uprostřed hrací plochy – signál po přerušení hry

Pokud se hráč, který byl v ofsajdu, nacházel na bližší straně hrací plochy, podrží krátce paži s praporkem skloněnou směrem dolů (viz obr. 24).

Obr. 24 Ofsajd na bližší straně hrací plochy – signál po přerušení hry

Obr. 25 Vhazování

Vhazování

Asistent poté, co míč opustí hrací plochu, nejprve vzpažením paže s praporkem kolmo nad hlavu naznačí, že míč přešel přes pomezní čáru, a poté paží s praporkem ukáže směr vhazování.

Provede to tím způsobem, že paže směřuje rovnoběžně s pomezní čárou nahoru v úhlu nejvýše 30° k brankové čáře družstva, proti němuž má být vhazování nařízeno. Přitom je asistent obrácen tváří a tělem do hrací plochy (viz obr. 25).

V případě, že rozhodčí o vhazování rozhodne sám, není povinností asistenta potvrzovat signalizací praporkem jeho rozhodnutí.

Kop z rohu

Asistent poté, co míč opustí hrací plochu, nejprve vzpažením paže s praporkem kolmo nad hlavu naznačí, že míč přešel přes brankovou čáru, a poté zřetelně ukáže paží s praporkem směrem k dolní části toho rohového praporku, který zakončuje pomezní čáru, podél níž se asistent pohybuje. Při signalizaci asistent neukazuje, z jaké strany má být kop z rohu proveden.

Kop od branky

Asistent poté, co míč opustí hrací plochu, nejprve vzpažením paže s praporkem kolmo nad hlavu naznačí, že míč přešel přes brankovou čáru, a poté zřetelně ukáže paží s praporkem směrem do hrací plochy na místo, kde se na hrací ploše protínají čáry ohraničující brankové území; paži s praporkem přitom drží vodorovně.

V utkáních UEFA a profesionálních soutěží FAČR (1. a 2. liga) přitom stojí čelem do hrací plochy, v neprofesionálních soutěžích může stát pravým bokem směrem do hrací plochy. O postavení rozhodne Komise rozhodčích příslušného řídícího orgánu.

Střídání

Je-li náhradník připraven vystřídat hráče, signalizuje asistent, který je na straně u laviček pro příslušníky družstev, v době, kdy je míč ze hry, že střídání je připraveno. Druhý asistent je připraven v případě potřeby signalizaci převzít.

Obr. 26 Připravené střídání

Signalizace spočívá v tom, že asistent drží žerď praporku vodorovně v rukách vzpažených kolmo nad hlavu, přičemž je tváří a tělem obrácen do hrací plochy (viz obr. 26).

Přestupek proti pravidlu 12

Zpozoruje-li asistent, že rozhodčí neviděl přestupek hráče, zvedne paži s praporkem a zvýrazněnou signalizací signalizuje přestupek hráče. Zvýrazněná signalizace spočívá v tom, že asistent rozhodčího praporek nejen zdvihne nad hlavu, ale kývavým pohybem praporku ze strany na stranu rozhodčímu naznačí, že došlo k porušení pravidla 12. Pro rozhodčího tento signál znamená, že vznikl důvod pro přerušení hry.

Přeruší-li rozhodčí hru, naznačí asistent rozhodčího rukou s praporkem směr, kterým se má volný kop provést (viz obr. 27).

Obr. 27 Volný kop – signál po přerušení hry

Přestupek proti pravidlu 12 za zády rozhodčího

Přestupky za zády rozhodčího signalizuje asistent s přihlédnutím k výhodě ve hře podle závažnosti přestupku ihned nebo při nejbližším přerušení hry. V mimořádně závažných případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, použije asistent rozhodčího tzv. zvýrazněné signalizace.

Příloha E
MEZINÁRODNÍ VÝBOR PRO PRAVIDLA
(INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD)

1. Název a složení

INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD – IFAB (Mezinárodní výbor pro pravidla) má celkem 8 členů a je tvořen zástupci fotbalových asociací Anglie, Skotska, Irska a Walesu, z nichž každý má po jednom platném hlase, a zástupci FIFA, které v zastoupení ostatních národních asociací disponují dohromady čtyřmi platnými hlasy.

2. Poslání

IFAB projednává a formuluje konečné znění návrhů změn v pravidlech fotbalu a další problematiky týkající se svazového fotbalu, které jí předkládá valná hromada nebo příslušné orgány asociací, konfederací a národních svazů.

3. Zasedání IFAB

IFAB se schází dvakrát do roka a řádné zasedání se koná vždy mezi 14. únorem a 14. březnem, pracovní zasedání se koná podle předchozí dohody v měsíci září nebo říjnu; datum a místo těchto zasedání se určí vždy na předcházejícím zasedání IFAB.

V průběhu běžného kalendářního roku se obě zasedání uskutečňují na půdě téže asociace, jejíž předseda současně zasedání řídí; místo zasedání se pravidelně mění a postupně se střídají všechny členské asociace IFAB.

Řádné zasedání

Řádné zasedání rozhoduje o návrzích změn v pravidlech fotbalu a o dalších problémech, které ovlivňují svazový fotbal a jež spadají do kompetence IFAB.

Pracovní zasedání

Pracovní zasedání se uskutečňuje v září nebo v říjnu, podle dohody. Zasedání rozhoduje o záležitostech navržených IFAB, ale nemůže rozhodovat o změně pravidel fotbalu.

4. Procedury

Řádné zasedání

Každá asociace odevzdá do 1. listopadu sekretáři hostitelské asociace návrhy na změny pravidel fotbalu a žádosti o experimenty k pravidlům fotbalu, jakož i další náměty k diskusi. Sekretář hostitelské asociace zajistí nejpozději do 14. prosince jejich uvedení do oběhu; připomínky k zaslaným materiálům se zasílají sekretáři hostitelské asociace nejpozději do 14. ledna a ostatním asociacím písemně do 1. února.

Pracovní zasedání

Každá asociace může sekretáři hostitelské asociace předložit nejpozději 4 týdny přede dnem konání pracovního zasedání návrhy na změny pravidel fotbalu, žádosti o experimenty k pravidlům fotbalu, případně další náměty k diskusi; sekretář hostitelské asociace tyto pracovní podklady nejpozději 2 týdny přede dnem konání zasedání rozešle ostatním členům IFAB.

Rovněž každá konfederace nebo národní svaz mohou písemně zaslat generálnímu sekretáři FIFA návrhy, požadavky nebo témata k diskusi, a to v takovém časovém předstihu, aby je FIFA mohla předat sekretáři hostitelské asociace nejpozději 4 týdny přede dnem zasedání.

5. Zápis

Zápis ze zasedání vyhotoví sekretariát hostitelské asociace a uveřejní ho v oficiální knize zápisů; tu hostitelská asociace doručí asociaci, která bude pořádat následující zasedání, a to nejpozději před 1. únorem.

6. Zasedání IFAB

Zasedání se neuskuteční, pokud nejsou přítomni zástupci alespoň 4 asociací, z nichž jeden musí být zástupcem FIFA. Členské asociace mají po jednom platném hlase, FIFA má 4 platné hlasy reprezentující všechny národní svazy; aby byl návrh schválen, musí pro něj hlasovat alespoň tři čtvrtiny z přítomných zástupců oprávněných hlasovat.

7. Změny pravidel fotbalu

V pravidlech fotbalu nesmí dojít k žádným změnám, pokud s nimi na řádném zasedání IFAB nevyjádří souhlas nejméně tři čtvrtiny z přítomných zástupců oprávněných hlasovat.

8. Mimořádné zasedání

Hostitelská asociace svolá mimořádné zasedání IFAB, pokud od dvou jiných členských asociací nebo od FIFA obdrží společně s kopií návrhů změn písemnou žádost o jeho svolání. Takto svolané mimořádné zasedání se uskuteční do 28 dnů od doručení žádosti a zástupci ostatních asociací obdrží oznámení o dni konání

spolu s kopiemi návrhů změn nejpozději 21 dní před termínem mimořádného zasedání.

9. Rozhodnutí IFAB

Pokud není stanoveno jinak, vstoupí rozhodnutí přijatá na každoročním řádném zasedání IFAB v platnost dnem zasedání; rozhodnutí každoročního řádného zasedání IFAB, týkající se změn v pravidlech fotbalu, vstupují pro všechny konfederace a národní svazy v platnost obvykle 1. června běžného kalendářního roku.

Konfederace nebo členské svazy, jimž sezóna nekončí před 1. červnem běžného kalendářního roku, mohou začít tyto změny uplatňovat až od začátku nového soutěžního ročníku.

Žádné změny pravidel fotbalu se nesmí provést, pokud je neschválí IFAB.

Poznámka

Běžným rokem se rozumí období začínající dnem následujícím po skončení každoročního řádného zasedání.

IFAB rozhodl, že pro mezinárodní utkání budou přijaté změny pravidel uplatňovány vždy počínaje 1. červnem následujícím po skončení každoročního řádného zasedání.

Příloha F
ODDÍLOVÝ ROZHODČÍ

TERMINOLOGIE:

Delegovaný rozhodčí

Rozhodčí s platnou licencí rozhodčího delegovaný k utkání příslušnou komisí rozhodčích.

Delegovaný asistent rozhodčího

Rozhodčí s platnou licencí rozhodčího delegovaný k utkání příslušnou komisí rozhodčích.

Kvalifikovaný rozhodčí

Rozhodčí s platnou licencí rozhodčího původně nedelegovaný k utkání, který vykonává funkci rozhodčího nebo asistenta rozhodčího.

Oddílový rozhodčí

Oddílový (laický) rozhodčí, stanovený některým z níže uvedených postupů, musí být členem FAČR.

Oddílový pomezní rozhodčí

Oddílový (laický) pomezní rozhodčí, stanovený některým z níže uvedených postupů, musí být členem FAČR.

Nedostavení se delegovaného rozhodčího

(1) Rozhodčí i asistenti rozhodčího jsou povinni dostavit se na stadión nejméně 60 minut před úředním začátkem utkání (není-li řídícím orgánem stanoveno jinak). Čekací doba pro rozhodčího je stanovena na nejvýše 20 minut po úředně stanoveném začátku utkání, pro asistenty rozhodčího se čekací doba neuplatňuje.

Nedostavení se delegovaného rozhodčího na utkání, ke kterému byli delegováni asistenti a čtvrtý rozhodčí

(2) Nedostaví-li se rozhodčí ani v čekací době, převezme řízení utkání čtvrtý rozhodčí. Převzal-li řízení čtvrtý rozhodčí, řídí utkání až do konce, i kdyby se delegovaný rozhodčí dostavil opožděně.

Nedostavení se delegovaného rozhodčího na utkání, ke kterému byli delegováni asistenti rozhodčího

(3) Nedostaví-li se rozhodčí ani v čekací době, převezme řízení utkání první asistent rozhodčího (asistent, který je v delegaci na utkání uveden na prvním místě) a funkci prvního asistenta převezme druhý asistent. Převzal-li řízení utkání asistent rozhodčího, řídí utkání až do konce, i kdyby se delegovaný rozhodčí dostavil opožděně. Funkci druhého asistenta rozhodčího převezme oddílový pomezní rozhodčí ustanovený postupem uvedeným v článku (13).

(4) Nedostaví-li se rozhodčí a jeden z asistentů ani v čekací době, převezme řízení druhý z asistentů a dále se postupuje podle (15). Jestliže se v průběhu utkání dostaví delegovaný rozhodčí nebo asistent dodatečně, převezme funkci asistenta.

(5) Nedostaví-li se rozhodčí ani žádný z delegovaných asistentů ani v čekací době, postupuje se podle (6), (7) a (8). Dostaví-li se některý z nich opožděně, převezme funkci rozhodčího první z těch delegovaných rozhodčích, kteří se dostavili dodatečně. Další opožděně se dostavivší delegovaní rozhodčí převezmou postupně funkce AR1 a AR2.

Nedostavení se delegovaného rozhodčího na utkání, ke kterému nebyli delegováni asistenti rozhodčího

(6) Nedostaví-li se delegovaný rozhodčí ani v čekací době a nejsou-li k utkání delegováni asistenti rozhodčího, převezme řízení utkání jiný kvalifikovaný rozhodčí, pokud je na stadiónu přítomen. Tento rozhodčí je povinen se na vyzvání pořadatele přihlásit a utkání řídit, pokud mu v tom nebrání důvody hodné zvláštního zřetele, např. zdravotní indispozice. Převzal-li řízení utkání jiný kvalifikovaný rozhodčí, řídí utkání až do konce, i kdyby se delegovaný rozhodčí opožděně dostavil.

Dostaví-li se delegovaný rozhodčí opožděně k utkání, které zahájil a řídí oddílový rozhodčí, převezme v přerušené hře řízení utkání a po zjištění všech skutečností (stavu utkání, odehrané doby hry, střídání resp. napomínání a vyloučení hráčů) ho řídí až do konce.

(7) Není-li k dispozici jiný kvalifikovaný rozhodčí, jsou oba vedoucí družstev povinni dohodnout se na oddílovém rozhodčím a za jeho řízení soutěžní utkání sehrát. Jestliže se vedoucí nedohodnou, rozhodne se losem o tom, které z družstev oddílového rozhodčího určí. Výsledek dohody nebo losování uvede takto ustanovený rozhodčí ještě před zahájením utkání do ZoU.

(8) Kvalifikovaný nebo oddílový rozhodčí smí utkání zahájit až po uplynutí čekací doby.

Práva a povinnosti kvalifikovaných rozhodčích

(9) Kvalifikovaný rozhodčí má po dobu výkonu funkce rozhodčího stejná práva a povinnosti daná pravidly fotbalu (vč. nároku na odměnu za řízení utkání) jako delegovaný rozhodčí s tím, že nemusí utkání řídit v předepsaném úboru; pořadatel utkání je však povinen zapůjčit mu vhodný sportovní oděv.

Práva a povinnosti oddílových rozhodčích

(10) Oddílový rozhodčí musí být osoba starší 18ti let. Funkci oddílového rozhodčího nesmí zastávat žádný z příslušníků družstva, hlavní pořadatel ani žádný člen pořadatelské služby.

(11) Oddílový rozhodčí má po dobu výkonu funkce rozhodčího stejná práva a povinnosti daná pravidly fotbalu (kromě nároku na odměnu za řízení utkání) jako delegovaný rozhodčí s tím, že nemusí utkání řídit v předepsaném úboru, pořadatel utkání je však povinen zapůjčit mu vhodný sportovní oděv.

Nedostavení se delegovaného asistenta rozhodčího

Nedostavení se delegovaného asistenta rozhodčího na utkání, ke kterému byli delegováni asistenti rozhodčího

(12) Nedostaví-li se asistent rozhodčího, převezme jeho funkci jiný kvalifikovaný rozhodčí, pokud je na stadiónu přítomen. Tento rozhodčí je povinen se na vyzvání pořadatele přihlásit a utkání řídit, pokud mu v tom nebrání důvody hodné zvláštního zřetele, např. zdravotní indispozice. Převzal-li funkci asistenta rozhodčího jiný kvalifikovaný rozhodčí, setrvá v této funkci až do konce, i kdyby se delegovaný asistent rozhodčího opožděně dostavil. Čtvrtý rozhodčí funkci asistenta zásadně nepřejímá (pokud rozpis příslušné soutěže nebo pokyny příslušné komise rozhodčích nestanoví jinak).

(13) Není-li přítomen jiný kvalifikovaný rozhodčí, jsou oba vedoucí družstev povinni dohodnout se na oddílovém pomezním rozhodčím. Jestliže se nedohodnou, rozhodne se losem o tom, které z družstev oddílového pomezního rozhodčího určí. Výsledek dohody nebo losování uvede rozhodčí ještě před zahájením utkání do ZoU.

Dostaví-li se delegovaný asistent rozhodčího opožděně k utkání, kde funkci asistenta rozhodčího již vykonává oddílový pomezní rozhodčí, je delegovaný asistent rozhodčího povinen kdykoliv v průběhu utkání v přerušené hře a po zjištění všech skutečností (stavu utkání, odehrané doby hry, střídání resp. napomínání a vyloučení hráčů) od něj funkci převzít.

Stanovení oddílového pomezního rozhodčího v utkáních, ke kterým byl delegován pouze jeden asistent rozhodčího

(14) Je-li k utkání delegován pouze jeden asistent rozhodčího, jsou oba vedoucí družstev povinni dohodnout se na druhém (oddílovém pomezním) rozhodčím. Jestliže se vedoucí nedohodnou, rozhodne se losem o tom, které z družstev oddílového rozhodčího určí. Výsledek dohody nebo losování uvede rozhodčí ještě před zahájením utkání do ZoU.

Stanovení oddílových pomezních rozhodčích v utkáních, ke kterým nebyli delegováni asistenti rozhodčího

(15) Jestliže k utkání nebyli delegováni asistenti rozhodčího, plní funkci asistentů rozhodčího oddíloví pomezní rozhodčí. Oddílové pomezní rozhodčí určí obě družstva; v případě, že jedno z družstev tuto povinnost nemůže splnit, určí oba oddílové pomezní rozhodčí družstvo druhé. Není-li pořadatelem utkání ani jedno

ze zúčastněných družstev, určí oddílové pomezní rozhodčí pořadatel utkání. Obsazení funkcí oddílových pomezních rozhodčích uvede rozhodčí ještě před zahájením utkání do ZoU.

Práva a povinnosti oddílových pomezních rozhodčích

(16) Oddílový pomezní rozhodčí musí být osoba starší 18ti let; v utkáních mládeže musí být oddílový pomezní rozhodčí nejméně stejného věku jako hráči příslušné soutěže. Družstva jsou odpovědná za to, že do funkce oddílových pomezních rozhodčích určí osoby, o nichž vědí, že dostatečně ovládají pravidla fotbalu, jsou disciplinované, skýtají záruku nestrannosti a jsou dostatečně fyzicky zdatné. Funkci oddílového pomezního rozhodčího nesmí zastávat žádný z příslušníků družstva, hlavní pořadatel ani žádný z členů pořadatelské služby.

(17) Oba oddíloví pomezní rozhodčí se před utkáním ohlásí u rozhodčího. Rozhodčí jim určí jejich rozestavení na hrací ploše s tím, že je oprávněn jejich rozestavení podle svého uvážení pro každý poločas změnit. Dále jim dá pokyny ke spolupráci na hrací ploše a zejména je upozorní, že jeho rozhodnutí jsou konečná a že nemají právo reklamovat změnu rozhodnutí, i když s ním nebudou souhlasit.

(18) Základním úkolem oddílového pomezního rozhodčího je signalizovat, že míč úplně přešel pomezní čáru. Pokud však rozhodčí zjistí, že oddílový rozhodčí je natolik zkušený a objektivní, že je schopen se na řízení utkání podílet ve větší míře, může jeho pravomoc rozšířit i o další povinnosti asistenta rozhodčího; vždy však s tou výhradou, že rozhodnutí rozhodčího jsou konečná.

(19) Dojde-li ale při utkání k situaci, kterou rozhodčí sám neviděl, může rozhodnout na základě signalizace nebo na základě informací oddílového pomezního rozhodčího, ale jen tehdy, považuje-li jeho informace za dostatečně objektivní.

(20) Oddíloví pomezní rozhodčí nastupují při utkání k pozdravu a k losování společně s rozhodčím, jen jsou-li sportovně oblečeni. O vhodnosti nástupu oddílových pomezních rozhodčích rozhodne rozhodčí.

(21) Oddílový pomezní rozhodčí nemusí nastoupit v předepsaném úboru, pořadatel utkání je však povinen zapůjčit mu vhodný sportovní oděv.

(22) Oddílový pomezní rozhodčí nemá při výkonu své funkce nárok na odměnu za řízení utkání.

Další ustanovení

(23) Pro případ řízení utkání kvalifikovaným nebo oddílovým rozhodčím je pořádající oddíl povinen mít k dispozici zápis o utkání, píšťalku, červenou a žlutou kartu, hodinky, minci na losování a psací potřeby.

(24) Pořadatel utkání je povinen mít k dispozici signalizační praporky. Látka praporku má mít rozměry 50 x 30 cm a výraznou barvu, nejlépe červenou nebo žlutou.

(25) Řídí-li utkání oddílový rozhodčí, ručí pořádající oddíl za správné vyplnění zápisu o utkání (před utkáním i po utkání) a za jeho včasné odeslání příslušnému řídícímu orgánu.

(26) Delegát utkání nesmí převzít funkci oddílového rozhodčího ani oddílového pomezního rozhodčího (pokud není Soutěžním řádem nebo Rozpisem soutěže stanoveno jinak).

(27) Funkci oddílového rozhodčího nebo oddílového pomezního rozhodčího nesmí zastávat osoba,která má zastavenu závodní činnost nebo má zákaz výkonu jakékoliv funkce nebo je v disciplinárním řízení.

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

FOTBALOVÁ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY

PRAVIDLA FOTBALU

platná od 1. 7. 2015

Vydalo © Nakladatelství Olympia, s.r.o.
Werichova 973, 252 64 Velké Přílepy
v roce 2015 jako svou 3942. publikaci

První vydání, 152 strany
Tisk neprošel jazykovou úpravou v nakladatelství
Zlom: Jaroslav Salač

Vytiskla tiskárna LD, s.r.o., Tiskárna Prager Praha

27-022-2015

ISBN 978-80-7376-408-1